delfin

6

PIERRE NEMOURS

DETAȘAMENTUL SETEI

Pierre Nemours

DETAŞAMENTUL SETEI

În românește de MIHAI C. DELESCU

EDITURA MERIDIANE
București, 1971

Coperta : E. PALADE

Pierre Nemours
Le commando de la soif
© Editions Fleuve Noir, 1967
Pars

CAPITOLUL I

Locotenent-colonelul J. B. Matthews, din regimentul Royal Scots Greys, aruncă o privire la reperul înfipt în marginea pistei, o alta la ceasul său de mînă, constată că ora trecuse de zece și făcu, cu creionul, o însemnare pe harta de plastic.

Super „Jock Colum", al cărei comandant era, făcuse de la El Mafara, în trei ore, mai bine de 80 de kilometri. „Conform prevederilor", își spuse el flegmatic, scoțîndu-și pachetul de țigări din buzunarul de la piept.

Aștepta cu răbdare momentul cînd, între două hopuri, va trece destul timp pentru ca să poată apropia de capătul țigării flacăra brichetei, lucru pe care îl reuși după mai multe încercări și, mulțumit de el, se relaxă o clipă pe scaunul de pînză, în parte căptușit, al șeniletei de comandă.

Timp de cîteva secunde se lăsă în voia celor trei elemente majore care umpleau această clipă a vieții sale : praful, al cărui nor imens, omogen, reluat, ridicat, sudat de micile rafale ale vîntului

din sud-est, care gonea peste deșert, transforma, cu toată distanța ținută între vehicule, fiecare om, fiecare obiect, într-o statuie cenușie

Apoi soarele, care începea implacabila sa arșiță cotidiană, pătrunzînd prin praf, transformîndu-l într-o strălucire aurie. Deși era sfîrșitul lunii octombrie, deși noaptea fusese foarte rece, se simțea că, din înaltul cerului său neschimbat, soarele nu va cruța nimic înainte ca, o dată cu seara, să se scufunde spre vest, în nisipurile Libiei.

În sfîrșit, zgomotul, acest tumult haotic produs de motoarele supraîncălzite, de scrîșnitul neîntrerupt al șenilelor, de cele o mie și una de șocuri ale metalului, provocate de asperitățile pistei. Acest zgomot pe care ajungeai să-l poți suporta numai cu condiția de a-i prinde ritmul misterios și de a i te abandona, cum te abandonezi hulei marine, pe un vapor, dar care se transformă într-un supliciu atroce, sfredelindu-ți țeasta, distrugîndu-ți sistemul nervos, de îndată ce ai nenorocul să devii conștient de el.

Deodată, silueta unui jeep prinse contururi pe partea stîngă a pistei. Vehiculul era oprit. Șoferul rămăsese la volan, dar un alt om stătea în picioare pe nisip. În șort și cămașă kaki, ca toți oamenii coloanei, avea pe umeri insignele de sublocotenent și pe beretă emblema regimentului 4

de Huzari. Locotenent-colonelul Matthews recunoscu pe Hobart, cercetaşul coloanei.

— E ceva care nu-i în ordine, locotenente ? întrebă el.

— Din contră, domnule colonel, răspunde tînărul ofiţer. Pînă acum, înaintarea e absolut normală. Voiam numai să vă raportez că intrăm în partea cea mai dreaptă, cea mai bine marcată a parcursului.

— Perfect, Hobart, răspunse ofiţerul superior. Poţi să-ţi reiei locul în capul coloanei. Dar anunţă pe conducători. Să rămînă vigilenţi. Nu vreau să întîrzii din cauza unei maşini împotmolite în nisip.

— La ordine, domnule colonel.

Şenileta de comandă, care se oprise în timpul acestei scurte convorbiri, demară din nou la un semn al lui Matthews. Cîteva clipe mai tîrziu, jeep-ul o depăşea, gonind prin norul de praf, spre capul coloanei.

— Iată, spuse locotenent-colonelul adjunctului său, cum şi pentru ce vom cîştiga războiul. Şi arătă cu degetul spre mica maşină pătrată, scurtă, care dispărea în pîcla aurie.

Maiorul Hobson surîse. Simţise în tonul şefului său acea urmă de melancolie de care ofiţerii englezi de şcoală veche nu se puteau dezbăra cînd evocau ajutorul american.

— Ei da ! zise el. În zilele noastre, bătăliile nu se mai duc cu pieptul și creierii. În spatele frontului, sînt necesare uzine. Și oricît de mare ar fi energia poporului nostru, cele ale Statelor Unite ne sînt absolut indispensabile.

Cei doi ofițeri erau mai în măsură ca oricine să recunoască acest lucru. Matthews era un bărbat voinic, trecut bine de cincizeci de ani, cu mustață blondă în care apăreau fire albe, contrastînd cu tenul cărămiziu, una din caracteristicele celor proveniți din Armata Indiilor. Maiorul Hobson avea cam zece ani mai puțin. Înalt și slab, uscat ca un curmei de viță, vinele îi ieșeau în relief pe mîinile puternice. Genunchii săi goi erau proeminenți. Avea reputația unui redutabil jucător de tenis, datorită, în aceeași măsură, detentei și mobilității sale.

Amîndoi cunoșteau pe dinafară lista interminabilă a înfrîngerilor, începînd de la Dunkerque, a grelelor încercări impuse de bombardamentele din Anglia, a nenorocitei aventuri grecești, a evacuării Cretei, fără să mai vorbim de loviturile primite în Asia, de la intrarea în război a Japoniei.

Metropola atacată în fiecare noapte de escadrele Luftwaffe-i. Imperiul clătinîndu-se sub loviturile violente ale inamicului. În Africa de nord, asistaseră la eșecul campaniei libiene, des-

tinată să protejeze flancul de vest al Egiptului. Văzuseră pe Rommel și Afrikakorps-ul năpustindu-se pînă la El-Alamein.

Dar, în primele zile ale lui septembrie 1942, la Alam El Halfa, lucrurile luaseră o altă întorsătură. Pentru prima dată, o ofensivă a strategului german al deșertului eșuase. Și nu pentru că Rommel fusese surprins, și nici pentru că Montgomery avusese timp să se impună în mod decisiv. Pur și simplu se ajunsese la un echilibru de forțe. Întăririle constante în oameni și material ale Armatei a 8-a, stăpînirea Mediteranei, încetul cu încetul recîștigată de aviația și marina regală engleză, erau de natură să încline talerul balanței.

— Deja, spuse maiorul Hobson, Rommel este obligat la defensivă. Aprovizionările pe care le primește din ce în ce mai greu din Italia nu mai pot compensa enormul flux al materialului nostru.

— Da, știu, recunoscu Matthews. Vorbești de cele trei sute de tancuri Sherman, forța de șoc a Armatei a 8-a și de convoiul Mării Roșii.

Își reproșa acest fel de neîncredere față de opulența americană, acest regret inexplicabil care îi venea din zilele grele, din bătăliile dezesperate. Privirea i se opri pe șoarecele african, emblema Diviziei a 7-a Blindată, pictată cu roșu, pe flancul unei mașini-cercetaș care se înapoia la coloană

după o scurtă recunoaștere. Acum, cînd unitățile nu-și datorau scăparea decît mobilității lor, șoarecele deșertului căpăta toată valoarea sa de simbol.

Locotenent-colonelul Matthews aprinse o altă țigară. Știa că retragerile interminabile sînt fatale pentru moralul trupelor și că Churchill, trecînd prin Cairo cu cîteva săptămîni mai înainte, găsise Armata a 8-a „vitează, dar derutată"...

Și, deși nu cunoștea secretele zeilor, știa că, ajutați de puterea maritimă și industrială a Statelor Unite, se apropia momentul cînd englezii, în Egipt, vor trece la ofensivă.

Atunci va fi El-Alamein... Și totuși, dacă se ținea seama strict de harta întinsă pe genunchii maiorului Hobson, coloana, mergînd spre sud, se depărta de teatrul probabil al operațiilor viitoare.

*

— Ordin general ! Stopați imediat ! ordonă locotenent-colonelul Matthews cu o voce aspră.

Dădu operatorului radio numai timpul necesar ca să transmită ordinul tuturor șefilor de unități, tuturor comandanților de tancuri, și continuă.

— Baterii antiaeriene, foc la vederea obiectivului ! Dar folosiți muniția numai cu bună știință. Toți oamenii afară, la adăpostul mașinilor.

Hobson urmărea cu binoclul manevra celor două avioane Stuka. Apăruseră de nicăieri, din fundul imensității albastre a cerului. Unul din ele cădea în picaj, urlînd, spre centrul coloanei. Mulțumită Domnului, oamenii erau antrenați. Ordinul lui Matthews fusese executat cu promptitudine. Avionul fu primit cu un foc continuu care îi pricinui o mișcare de tangaj și îl făcu să se ridice din nou, înainte de a-și fi terminat picajul mortal.

— Sweet Bird de Musqueteer, Swett Bird de Musqueteer, repetă radioul. Intervenție imediată. Sîntem atacați de Stuka. Intervenție imediată. Sweet Bird...

Răspunsul pe care îl primi fusese probabil satisfăcător, căci se întoarse spre Matthews.

— Decolează imediat, domnule colonel, îl asigură el.

Ofițerul aprobă cu o scurtă mișcare a capului.

— Să sperăm că pînă sosesc ei putem să dăm o lecție unuia din acești pungași ; aceasta fu singura lui reflecție.

De-a lungul întregii coloane, mitralierele îndreptate spre cer, tunurile ușoare antiaeriene lătrau furios. Cu mare tărăboi, dar cu o viteză uluitoare, tot efectivul detașamentului sărise din camioane, din automobilele blindate, din șenilete, din tancuri. Chirciți pe pista fierbinte, la umbra scurtă a mașinilor, oamenii așteptau.

Al doilea Stuka efectuase, la rîndul său, o trecere peste coloană. Mitralierele sale jumelate trasaseră pe nisip un dublu punctaj mortal şi totuşi, ca prin minune, nu atinsese nimic. Avionul se ridica acum vertical, în căutarea unei noi poziţii de unde să se poată năpusti din nou asupra coloanei staţionate.

Matthews nu părăsise şenileta. Hobson, impasibil, făcea o însemnare pe hartă şi-şi consulta cronometrul. Stoici, şoferul şi radiotelegrafistul, aşteptau.

— Treisprezece minute le trebuie Hurricane-lor de la El Mafara, spuse Hobson ca răspuns la privirea interogatoare a superiorului său.

Matthews nu răspunse nimic. Privea coloana „lui", apărînd din norul pe care îl ridica mersul ei şi care recădea acum, cînd era oprită. Aşa era mai puţin expusă decît în centrul universului ei de praf şi, pe de altă parte, oamenii erau bine protejaţi, tirul bateriilor antiaeriene mai precis...

...Dar nu mult mai precis, pare-se. Fiecare din cele două Stuka efectuaseră cîte o nouă trecere şi, cam la două sute de metri în spatele şenilete de comandament, se ridică deodată o coloană de fum negru. Locotenent-colonelul încruntă sprîncenele, preocupat. Formaţia sa de lăncier, bazată în întregime pe mobilitatea cavaleriei, nu se prea acomoda cu faptul de a fi ţintuit la sol, ca un ie-

pure așteptînd ca șoimul să se năpustească asupra lui.

Radiotelegrafistul confirmă primirea unui mesaj și semnală că un camion, lovit de o bombă incendiară ușoară, luase foc, dar că nu erau victime omenești. De-a lungul coloanei, mitralierele scuipau la unison. În sinea lui, Matthews recunoscu că tactica impusă avea părțile ei bune : numai oprită, o coloană avea cele mai multe șanse, dacă nu să respingă un atac aerian, cel puțin să limiteze stricăciunile.

— Uite-l ! anunță liniștit Hobson.

Pentru a nu trăda prin ton, în circumstanțe ca acestea, cea mai mică emoție, cea mai mică ușurare, trebuiau ani de antrenament, așa cum îi suportaseră cei doi ofițeri. Pentru oameni, nu era același lucru. Dintr-un capăt pînă la celălalt al coloanei se aclama cu urale vibrante escadrila de Hurricane care venea din nord-est, la rasul pămîntului, pentru a nu fi văzute de cele două Stuka. Unul din ele începuse un viraj în mijlocul dunelor, cu scopul de a se prezenta deasupra coloanei în momentul precis al picajului unuia din cele două avioane germane.

Stuka-ul se prăvălea din cer, în poziție bună pentru a putea lua în anfiladă întreaga coloană de tancuri, de automobile, de camioane. Hurricane-ul se năpustea, ridicînd un nor de praf, la

cîțiva metri de sol, la altitudinea precisă la care germanul urma să-și termine picajul.

Agresorul îl văzu pe englez în momentul în care se pregătea să deschidă focul. Oamenii îi înțeleseră reflexul cînd trase la repezeală de manșă, cu maneta de gaze deschisă la maximum, începînd urcușul în lumînare care l-ar fi izbăvit de pericol.

Dar era prea tîrziu. Deja Hurricane-ul îi însoțea mișcarea lipit de pradă aproape pe punctul de a o atinge. I-ar fi trebuit Stuka-ului cîteva secunde pentru a relua inițiativa, pentru a ieși din acea lumînare care îl precipita, urlînd din toate puterile, spre cerul înfierbîntat.

Englezul nu era însă dispus să i le ofere. În șenileta comandantului, cu ochii lipiți de binocluri, locotenent-colonelul Matthews și adjunctul său urmăreau, cu respirația tăiată, ca oricare din simplii soldați ai coloanei, peripețiile acestei drame implacabile și rapide.

Germanul începu un luping, dar englezul părea că prevăzuse această reacție. Mai mult se ghicea decît se putea vedea, în aurul în fuziune al luminii solare, dubla jerbă stacojie a tunurilor sale automate. Nu puteai decît să ți-l imaginezi pe pilot cu degetul crispat de declanșatorul de tir, în secunda, fugitivă și interminabilă totodată în care avu cabina de plexiglas a Stuka-ului în vizorul său.

Avionul german păru că se îndepărtează de traiectoria sa ca un bolid care, eşuînd într-un viraj strîns, este irezistibil proiectat în decor, de forţa centrifugă. Păru că derapează spre est, în imensitatea cîmpului ceresc de luptă şi, deodată, o flacără lungă ţîşni din carlingă, antrenînd o trîmbă negricioasă, pătînd azurul ca o pensulă muiată într-o culoare prea spălăcită. Numai o clipă se cabră, ca un cal care refuză să sară un obstacol, apoi păru că se culcă pe o latură şi începu „frunza moartă" finală, pe care soldaţii o însoţiră cu un strigăt lung, de groază şi de trimf. Explodă atingînd pămîntul, la mai puţin de un kilometru de pistă, într-o orbitoare jerbă de flăcări şi de metal incandescent.

Deasupra era încolţirea. Matadorul triumfător ajunsese celelalte cinci Hurricane, năpustindu-se în urmărirea ultimului Stuka. Mult mai bine plasat decît coechipierul lui, acesta începuse fuga. Gonea spre vest, căutîndu-şi salvarea în infimele secunde de avans de care dispunea.

— Transmiteţi la El Mafara : „Mulţumiri pentru intervenţia voastră" spuse Matthews radiotelegrafistului, punîndu-şi flegmatic binoclul în cutia lui.

Îi dădu doar timpul să noteze mesajul, apoi :

— Transmiteţi de asemena tuturor şefilor de bord : „Plecarea imediată, aceeaşi destinaţie. Or-

dinele neschimbate. Să se facă tot ce trebuie pentru a recupera ce se mai poate din camionul lovit și pentru a se transfera rămășițele la bordul altui camion de transport".

În mai puțin de două minute, coloana își relua drumul.

* * *

Locotenent-colonelul Matthews inspectă diferitele unități în timpul haltei pe care o ordonă la ora 13. „Super Jock Column" spusese în glumă generalul Creagh, comandantul Diviziei a 7-a Blindată, cînd lista mijloacelor puse la dispoziția lui Matthews fusese întocmită. Și asta era de fapt.

Coloanele „Jock" fuseseră puse la punct de colonelul Campbell în septembrie 1940, cînd se punea problema să-i întîlnească pe italieni la frontiera Libiei. Ele erau formate cu cîte puțin din toate : automobile blindate pentru recunoașteri, tancuri pentru a distruge o coloană inamică, artilerie ușoară pentru a da lovituri puternice, artilerie antiaeriană pentru a se opune atacurilor venite din cer și infanterie pentru a servi și a apăra totul. Dar în timp ce „Jock Columns"-urile erau, prin definiție, detașamente extrem de mobile, coloana Matthews avea cel puțin efectivul unei brigăzi.

Din punctul de vedere al maiorului Hobson, însăși importanța ei o făcea deosebit de vulnerabilă. Își exprimă părerea :

— Sper că Hurricane-le vor fi reușit să ajungă și să doboare neamțul, altfel reperajul nostru de către inamic ar fi foarte simplu.

— Ei și ! În orice caz, a avut destul timp să ne semnaleze prin radio la baza lui, așa că...

Hobson își privi șeful cu surprindere. Colonelul vorbise cu un fel de dezinvoltură, ca și cum nu i-ar fi displăcut de loc că știe că coloana lui era reperată de Lufwaffe, că Afrikakorps este informat de existența ei.

Apoi se gîndi că Matthews era singurul care cunoștea misiunea reală a micii armate al cărei comandant era.

CAPITOLUL II

Cînd veni amurgul, deșertul se împodobi cu culori inedite și violente, încît turistului, cînd le vede pentru prima dată, nu-i vine a crede. Pe măsură ce incandescența se potolește, ce discul solar se înroșește, spre vest, nisipul ia niște luciri arămii, pe care se desenează, ici și colo, largi

plaje purpurii. Acum, fiecare asperitate îl întretaie cu trăsături albastre sau mov, relieful fiecărei dune se cizelază în carmin, pe verdele de peruzea al orizontului.

Asta era pe partea dreaptă a pistei. Pe partea stîngă se ridica, la o mică altitudine, un fel de cornișă încremenită, cu crusta ocră striată de fisuri subțiri, cenușii, ca o prăjitură prea coaptă.

Dar totul nu era decît o impresie fugitivă. Pentru că pe măsură ce minutele treceau, întreg peisajul se schimba. La răsărit, înspre Valea Nilului și spre Marea Roșie, legiunea umbrelor se întindea cuceritoare. Atunci, purpura se întuneca, albastrul se schimba în indigo și movul în violet, iar ocrul devenea cenușiu.

Progresiv, dar foarte repede, noaptea de octombrie se întindea peste deșert. Arșița zilei se tempera. Abia aveai timpul să te bucuri de clipele de liniște, de incomparabilul calm, că, deja, suflul înghețat al negurilor și al întunecatelor solitudini gonea peste nisipul, șters de penumbră.

Maiorul Hobson privi lung deșertul ostil și se gîndi că există pe undeva, era sigur de asta, un alt Egipt care se întinde de la Ouadi Halfa pînă în Deltă, urmărind meandrele celui mai mare fluviu al lumii. Un Egipt unde, în aluviunile fertile, înverzea lucerna, un Egipt mișunînd de oameni,

pe care își pusese pecetea șapte milenii de civilizație umană.

Dar nu-l văzuse niciodată. Debarcase la Alexandria la începutul verii. Numit la regimentul Royal Scots Greys, nu găsise nici măcar o dată prilejul să meargă pînă la Cairo : luase direct drumul „Porței Înguste" de la El-Alamein.

— Sfîrșitul primei etape atins după cum era prevăzut, domnule colonel, spuse el, dîndu-i lui Matthews, în cortul ridicat lîngă șenileta de comandament, raportul în detaliu. Efectivele complete. Vehiculele și materialele de asemenea, cu excepția camionului incendiat. Un automobil blindat din regimentul Queens Royal, imobilizat de o pană reparată cu mijloace proprii, ne-a ajuns chiar acum din urmă.

Matthews încuviință cu un simplu gest al capului. Toți oamenii adunați sub ordinele lui aveau un singur numitor comun : aparțineau Diviziei a 7-a Blindată. Acestea odată precizate, o bună duzină de regimente, de unități de întreținere și de transmisiuni compuneau pentru coloană un inventar heteroclit.

— Patrulele ? întrebă el scurt.

— ...Nu menționează nimic anormal. De atfel, în regiunea aceasta, nu prea văd de ce am putea să ne temem.

— Cantonamentul ? reluă colonelul, fără a lua în seamă aluzia.

— La locul prevăzut. Secțiunea de cercetași ne așteaptă la punctul de apă. Raportul șefilor de unitate nu semnalează nimic deosebit. Moralul oamenilor este excelent.

— Foarte bine, spuse Matthews. Ai grijă de aplicarea strictă a dispozitivului de securitate prevăzut. Și mîine dimineață, plecarea la ora 6.

Se aplecă asupra hărții de stat major, întinsă pe masă, invitînd pe Hobson să facă același lucru. Tabăra stabilită pentru noapte, pentru coloana Matthews, se găsea la întretăierea a două piste. Continuînd direcția sud-sud-vest, așa cum făcuseră toată ziua, ar fi ajuns la Aïn Dalla, un punct de apă de la marginea Marii Mări de Nisip. Dar creionul colonelului indica pista care mergea spre vest.

— Bănuiam, spuse Hobson. Mergem la Sioua... ca să cădem în spatele lui Rommel.

— Proiectul nu este așa de ambițios, îi răspunse șeful său. Nu sîntem destul de tari pentru a-i amenința serios pe germano-italieni și, pe de altă parte, lungimea comunicațiilor nu ne-ar fi permis, din motive de aprovizionare, în special de carburanți, să pornim la drum cu o forță mai importantă ca a noastră. Să spunem numai că vrem să dăm de gîndit inamicului.

— Şi să imobilizăm o parte din forţele sale, nu-i aşa ? Trebuie să facem un fel de diversiune.

— Într-adevăr, asta este o parte a misiunii noastre...

— Înţeleg acum, spuse Hobson, surîzînd, de ce păreaţi să nu luaţi în tragic faptul că am fost reperaţi de către Luftwaffe, azi după amiază. În fond, asta mai curînd vă convenea.

— Este ceva adevărat şi în ceea ce spui dumneata, admise colonelul. Dar eşti adjunctul meu şi sînt autorizat să-ţi spun că am şi alte ordine, care nu pot fi divulgate decît mîine seară.

— ...La sfîrşitul celei de a doua etape, încheie Hobson visător.

Nu-şi permise să manifeste nici un fel de curiozitate. Avea destulă experienţă, şi încă de mulţi ani, ca să ştie că statele majore au secretele lor. Comandanţii de vase pleacă în larg cu instrucţiuni sigilate despre care nu trebuie să ia cunoştinţă decît la un moment precis, stabilit dinainte. La fel stau lucrurile, se gîndi el, cu unităţile trimise în oceanul deşertului.

Măsurile de simplă rutină se succedară în tot cursul serii. Unul după altul, ofiţerii, răspunzători ai diferitelor corpuri care compuneau coloana, veniră să-i dea lui Matthews raportul şi să primească ordinele pentru a doua zi.

Cînd Hobson îl părăsi spre a-şi lua în primire sacul de culcare, lampa de petrol strălucea pe mă-

suță, luminînd ca pe un simbol șoarecele deșertului zugrăvit pe metalul șeniletei care servea ca fundal postului de comandă.

*

Cînd luna, rece și palidă, se ridică deasupra deșertului, moralul coloanei Matthews era din cele mai bune. Discul de argint era aproape perfect : era în ajunul lunii pline.

Dînd ordinele de marș, fixînd ora plecării, colonelul indicase în același timp subalternilor săi pista care trebuia urmată și, în tabără, știrea se răspîndise ca o dîră de praf de pușcă : destinație Sioua.

Nu era nici un ofițer, nici un subofițer, nici un soldat, care să se fi îndoit de misiunea trasată detașamentului. După sosirea masivă a întăririlor, antrenamentul intensiv impus de Montgomery Armatei a 8-a de cînd preluase comanda ei, de cînd, mai ales, dăduse lovitura care îl oprise pe Rommel la Alam el Halfa, cel mai novice dintre strategi înțelegea că, în fine, venise momentul ca englezii să treacă la ofensivă. Dar, fiecare știa că ofensiva era condiționată de luna plină, altfel spus, că declanșarea ei trebuia să se producă în jur de 24 octombrie.

În lumina acestor date, rolul coloanei Matthews apărea foarte clar. Pe cînd Armata a 8-a se pregătea să facă efortul principal pe linia El-Alamein, în acea trecătoare de 60 km prin care Afrikakorps crezuse că se poate năpusti spre Cairo, coloana, ocolind pe la sud imensa mlaştină sărată, la 60 m. sub nivelul mării, a depresiunii Kattara, va pune mîna pe oaza de la Sioua, pentru a instala acolo o a doua bază de plecare în vederea unui atac care va cădea în spatele germano-italienilor.

Raţionamentul era impecabil. În orice caz, locotenent-colonelul Matthews, din regimentul Royal Scots Greys, nu l-ar fi dezminţit.

Conştiente de importanţa obiectivului, în noaptea aceea, sentinelele cercetară cerul cu o vigilenţă sporită, pe cînd radiotelegrafişti păstrau contactul cu El Mafara, gata să ceară ajutorul aviaţiei Regale pentru a respinge un eventual atac aerian. Dar Luftwaffe nu se manifestă şi la 24 octombrie, atunci cînd zorile abia mijeau pe infinitul nisipului, coloana Matthews porni din nou la drum.

*

Primele Stuka apărură dinspre nord pe la zece. Fără îndoială erau aparate de la bazele de la

Mersa Matrouh și Bir Khalda. Dar, de data asta, nu mai era vorba de o simplă recunoaștere. Înainte ca Hurricane-le întărite de Berheime-le și Albacore-le Aeronavalei să aibă timp să intervină, o teribilă și sîngeroasă bătălie se angajase între coloană și bombardierele de vînătoare.

Colonelul, instruit de scurta încăierare din ajun, prevăzuse această intervenție masivă. Încă din zori, Hobson parcurgea neobosit linia vehiculelor, avînd grijă ca fiecare tun, fiecare mitralieră, să fie gata de acțiune.

O linie de foc, de o rară intensitate, întîmpină avioanele Stuka. Chiar și infanteriștii, adăpostiți după camioane și blindate, trăgeau cu puștile mitraliere spre burta lucitoare a avioanelor, în momentul în care își începeau redresarea.

Dar escadrila înmulțea trecerile. Urletul înnebunitor al picajelor acoperea lătratul teribil dezlănțuit de coloană. Matthews aranjase în așa fel încît să o întindă pe o lungime maximă, ca să ofere o priză cît mai mică bombelor ușoare și tirului mitralierelor de-a lungul ei, dar pista, marcată în mijlocul unei întinderi de nisip, nu permitea altă manevră. Un tanc ușor explodă literalmente la capătul convoiului. Un violent incendiu distruse un camion de aprovizionare, în coada coloanei. La zece și cincisprezece minute, ochito-

rul unei baterii din regimentul 15 de artilerie antiaeriană, văzu cum creşte în colimatorul lui un avion care se năpustea spre platforma sa. Cu dinţii strînşi, cu degetele crispate pe trăgaci, cu tot corpul scuturat de zguduirile furioase ale tunului, privea ca într-un coşmar cum creşteau crucile negre de sub aripile avionului. Distinse în acelaşi timp şi elicea, sfîrtecată în plin efort de proiectilele sale şi jerbele de flăcări ieşind din mitralierele jumelate, de o parte şi de alta a motorului.

Aceasta fu ultima viziune a ochitorului. Trei secunde mai tîrziu, avionul Stuka percuta nisipul, zguduind pămîntul cu o teribilă lovitură, în momentul precis cînd bateria antiaeriană, ochitorul şi servanţii săi, se dezintegrau.

Zece minute mai tîrziu, o dată cu sosirea ajutorului aerian, bătălia se deplasă. Două escadrile engleze de bombardament şi vînătoare uşoară atacau pe cei cinci germani rămaşi pe terenul de luptă. La sol, Matthews îşi făcea inventarul : un tanc, două şenilete, două camioane, o baterie antiaeriană, douăzeci de morţi, vreo treizeci de răniţi... Bilanţul era greu.

Coloana nu porni din nou decît spre prînz, lăsînd pe marginea pistei un grup de cruci de lemn şi cîteva carcase metalice calcinate şi strîm-

bate. O cută dublă adîncă brăzda fruntea colonelului.

— Blestemați piraţi ai cerului ! mormăi el. Nu am venit aici să mă bat cu avioanele, ci cu blindate, ca ale mele.

Hobson surîse resemnat.

— Mi-e tare teamă, domnule colonel, că va trebui să le înfruntăm şi pe unele şi pe celelalte.

— Dumnezeule ! făcu Matthews, plin de speranţă. Nici nu doresc ceva mai mult...

Avioanele Luftwaffe-i reveniră din nou, după amiază, susţinute, de data aceasta, de o escadrilă italiană. Dar englezii erau şi ei pe cer. Matthews obţinuse o acoperire aeriană permanentă şi coloana ieşi aproape neatinsă din acest nou atac, în timp ce două avioane Macchi 202, replica italiană a Stuka-ului, îşi terminară cariera în nisip.

Orarul de marş fusese respectat cu o oarecare diferenţă, cînd, la ora 17, colonelul dădu ordinul de haltă.

De mai bine de o oră, peisajul se schimbase brusc. Tufe de palmieri pitici apăruseră, ici şi colo. Coloana mersese, un timp, pe lîngă o mlaştină cu aspect sinistru şi nesănătos, situată mai jos de pistă : era, într-un fel, o „dependinţă“ a depresiunii Kattara. Trecuseră şi printr-un sat sărăcăcios, o adunătură de cocioabe pe jumătate nă-

ruite, unde o mînă de bătrîni cu priviri moarte, mîncate de trahome, rămăseseră indiferenți, ciuciți în praf, acoperiți de zdrențele lor.

Tabăra fu așezată nu departe de acest cătun, care purta pe hartă numele de Sitra, și se organizară corvezile în direcția punctului de apă. Cele cîteva locuințe de chirpici, vegetația slabă, vesteau apropierea unei oaze. Dar Matthews nu părea decis să meargă în seara aceea, mai departe, în direcția Sioua.

Se consacră timp de o oră treburilor imuabile care dau unei tabere a armatei britanice caracterul și stilul să inimitabil. Găsi după aceea posibilitatea să facă o toaletă completă într-o baie de campanie, să-și schimbe șortul și cămașa.

Se uită la ceas, cînd Hobson ridică bucata de pînză prin care se intra în cort.

— George, spuse el, amical și destins, poți trimite să cheme pe șefii de comando !

CAPITOLUL III

Locotenentul Geoffrey Dingale aruncă țigara și o călcă cu tocul ghetei, de cum văzu ieșind din Postul de Comandă pe ofițerul care-l precedase.

Era un băieţandru încă foarte tînăr care se numea Alan Gibbs. Dingale şi cu el trecuseră amîndoi prin greul antrenament special al comando-urilor şi dăduse deseori dracului aceşti douăzeci de ani care săpau între ei un şanţ aşa de greu de trecut, cînd era vorba de probe fizice.

— E rîndul tău, babacule, îi spuse vesel Gibbs. Şi te anunţ : e vorba de ceva fain. Pe curînd.

Se îndepărtă cu paşi mari, pe cînd Dingale, rectificîndu-şi instinctiv ţinuta, se prezentă la rîndul lui pe pragul cortului.

— Intră, locotenente, îl invită Matthews. Să examinăm împreună detaliile misiunii dumitale.

Vocea colonelului era aspră, lipsită de căldură. S-ar fi spus că se pregătea să se achite de o sarcină analogă aceleia a omului care, în gări, anunţă plecarea trenurilor.

De o parte şi de cealaltă a lămpii pe care ordonanţa tocmai o aprinsese, cei doi ofiţeri stăteau faţă în faţă. Superiorul, cu tenul cărămiziu, cu mustaţa grizonantă, nu era decît cu cîţiva ani mai în vîrstă decît subalternul. Locotenentul Dingale avea pe atunci 44 de ani. Era un bărbat înalt, vizibil slăbit de un regim şi un antrenament prea sever. Pometii îi ieşeau proeminenţi dintr-un obraz bronzat. Ochii dezvăluiau implacabila voinţă

Găsi un ton încă și mai impersonal ca acel al șefului său pentru a spune :

— Vă ascult, domnule colonel.

*

Îl părăsi după douăzeci de minute. Seara se lăsa din nou asupra deșertului. Spre stînga, o goarnă chema oamenii la ciorbă. Se uită împrejur, își consultă ceasul și plecă cu pași grăbiți spre partea de nord a taberei. Trebuia să facă aproximativ două sute de metri ca să-și regăsească șenileta.

Sergentul Graves stătea în genunchi pe scaunul conducătorului, întors spre partea din spate. Soldatul Bloomfield era cocoțat pe colțul din spate al blindajului, cu picioarele atîrnînd în jos, și Bunks, cu o mișcare rapidă, ascunse ceva în buzunar. Dingale ridică din umeri. Bunks, cu siguranță, făcuse o nouă demonstrație a talentului său de trișor. Dar locotenentului puțin îi păsa. Nu se afla aici pentru a veghea la aplicarea regulamentelor. Mai ales acum. Ceilalți trei, și el însuși, vor avea alte lucruri pe cap în detrimentul, foarte probabil, al disciplinei și al respectului ierarhic.

Pe de altă parte, în ceea ce îl privea pe Bunks, cazul părea chiar de pe acum disperat. Îl apostrofă vesel pe Dingale :

— Ei ! șefule, zise el. Pun rămășag la patru contra unu în favoarea plecării.

— Ai cîștigat, amice, răspunse locotenentul surîzînd. Sîntem gata, sergent ?

— Sîntem, domnule, răspunse imediat sergentul Graves. De altfel, adăugă el cu oarecare ranchiună, arătînd spre Bunks, trișorul ăsta nu are nici un merit că a cîștigat. Am văzut plecînd acum o jumătate de oră pe locotenentul Baker și domnul Gibbs a plecat de vreo cincisprezece minute. Era o invitație să ne pregătim, nu-i așa ?

— Așa-i, sergent, și bine ați făcut. Dacă inventarul e complet, plecăm și noi imediat.

— Este, domnule. Avem chiar două canistre de benzină și douăzeci de litri de apă supliment.

— Datorită spiritului de inițiativă a lui tata Bunks, adăugă acesta din urmă fără nici un fel de modestie.

— Aș fi pariat, spuse politicos Dingale.

— Și, de data asta, nu m-aș fi lăsat dus, spuse Bunks, cu toată convingerea suplimentară pe care i-o conferea frazei sale pitorescul său accent Cockney.

Sergentul Graves pornise motorul. Șenileta pornea încet din loc.

— Aceeași direcție ca și ceilalți, domnule ? îl întrebă el pe Dingale, care se așezase lîngă el cu

o hartă, în apărătoarea ei transparentă, așezată pe genunchi.

— Da, admise Dingale. Urmărim pista cale de două mile în direcția Sioua. Și, fiindcă veni vorba, nu mai există nici locotenentul Baker, nici locotenentul Gibbs. Domnul Baker și echipa lui sînt *Primula*. Grupul domnului Gibbs e *Garoafa*.

— Și noi, noi sîntem ?

— *Narcisa*, răspunse Dingale, oarecum jenat.

Nu reușea să se obișnuiască cu aceste nume de cod, indispensabile legăturilor rapide și clarității comunicațiilor prin radio, dar care îi dădeau impresia că lua parte la unul din acele jocuri de pe vremea cînd era cercetaș, întrerupt numai timp de vreo treizeci de ani, de treburile serioase ale vieții.

*

În amurg, *Narcisa* își începu călătoria solitară. Graves, cu mîinile bine așezate pe volan, conducea cu grijă, ca tot ce făcea. În spate, Bloomfield, timid și șters, avea grijă ca nu cumva să-l întrerupă pe Bunks care cînta la armonică „Beer Barrel Polka“ *.

Cîteva minute sau poate cîteva ceasuri, Geoffrey Dingale mai avea timp să viseze.

---

* „Polca butoiului de bere“, o melodie populară din East-Endul Londrei. (N. Tr.)

Ciudat, tocmai asupra întrevederii lui cu Matthews, amintirea lui cea mai recentă, stărui mai întîi. Rămăsese abia douăzeci de minute cu comandantul lui „Super Jock Column", adică timpul strict necesar pentru expunerea misiunii *Narcisei*. Nu se spusese nici o vorbă în plus, nici un cuvînt...

La drept vorbind, cei doi oameni nu aveau decît un singur lucru comun : faptul că erau ofițeri. Şi chiar şi asta era ceva permanent pentru unul, provizoriu pentru celălalt. Fără să se țină seama şi că unul era un ofițer superior, celălalt un subaltern.

Afară de acest fragil numitor comun, totul îi despărțea. Formația, clasa socială, opiniile — şi poate cel mai important era — rostul acestui război, şi ceeea ce şi unul şi celălalt aveau să facă după aceea.

Locotenent-colonelul Matthews nu cunoscuse în toată viața sa decît academia militară şi micul univers închis, protejat şi ierarhizat cu grijă, al garnizoanelor. Provenind dintr-o familie, dintr-o castă de ofițeri, le tîra prejudecățile ca pe o ghiulea. În conflictul în care țara sa se găsea cufundată, vedea mai ales, în afară de datele tehnice ale situației, ocazia de a sfîrşi general şi pînă una alta, de a stabili salutara prioritate a militarilor asupra civililor. Viitorul nu-l interesa. Nu se gîndea

la el. Îl simțea numai, și ceea ce simțea era obscuritatea pensionării, disoluția finală într-o lume funinginoasă de foști combatanți fără uniformă și fără ordonanțe, într-un cuvînt, fără privilegii.

Pentru Geoffrey Dingale, dacă anii s-ar măsura în experiențe umane și iluzii pierdute, atunci el era un domn foarte bătrîn. Mai bine de douăzeci de ani de ziaristică îi spulberaseră entuziasmul și idealurile și le prefăcuseră într-o amărăciune dezinvoltă și blazată. Intrase în acest război în calitate de corespondent de presă, cinic, sarcastic. Numai dezgustul ce i-l inspira Londra, murdară, tristă, sleită de către Luftwaffe, dorința de a scăpa de austerități, de restricții îl aduseseră în Mediterană.

Faptul că își schimbase insigna verde de „Corespondent de Război" cu o angajare în armată pentru durata campaniei, că devenise, paradoxal, ofițer de comando, se datora unui sătuleț din Peloponez și unei tinere femei pe al cărei tată îl ridicaseră naziștii. Dar nu atingea cu plăcere acest subiect. Războiul nu-l schimbase. Pur și simplu, lichida, în sînul conflagrației generale, o răfuială personală, exclusiv preocupat de a grăbi momentul cînd acel mic colț al Eladei își va putea cînta libertatea, cînd va strînge el, Geoffrey Dingale, pe tînăra femeie la pieptul său.

Pentru Matthews, sfîrșitul războiului va fi sfîrșitul unei cariere. Pentru Dingale, va fi începutul unei vieți... la patruzeci și cinci de ani.

Asta explica, în fond, ostilitatea rece pe care colonelul o manifesta față de locotenentul de comando. Gibbs, Baker, proaspeți ieșiți din universitate, trecuseră direct de la starea de studenți la starea de ofițeri. Colonelul se regăsea în ei. Iubea vioiciunea lor, felul lor de a saluta și de a bate călcîile. În fața lui Dingale, se simțea, din contră, fără prestigiu, lamentabil, înfiorat de privirea implacabilă a ochilor cenușii.

Cot la cot, dar despărțiți printr-o prăpastie, examinaseră fiecare detaliu al misiunii *Narcisei.* Încredințîndu-i hărțile și releveurile, locotenent-colonelul Matthews îi spusese lui Dingale :

— Aici ne părăsești, locotenente. Nu uita că țin să te văd poimîine la puncul K, cu misiunea executată. Îți urez noroc.

Dar în sinea lui, știa că locotenentul era prea bătrîn pentru o aventură de acest gen și, privindu-l plecînd, îl șterse, în minte, din efective.

* *

— Două mile, domnule. Am ajuns.

— Perfect, sergent. Părăsește drumul și ia di-

recția nord-vest. Ia ca reper ridicătura aceea de acolo. Solul ar trebui să ne țină.

Șenileta se angajă într-un teren ușor denivelat. Solul „ținea" într-adevăr. Un strat de pietriș, de o grosime de vreo zece centimetri, acoperea nisipul. Desigur că nu ar fi rezistat unei coloane blindate, dar șenileta mergea ușor. Fără să discute, sergentul Graves pornise pe un drum sinuos pentru a evita tufele de palmieri pitici dintre care unele se dovediră tot așa de dure ca niște bușteni.

Amurgul invada acum deșertul. În mai puțin de o oră, va fi noapte. Geoffrey Dingale își propunea să profite la maximum de această oră ca să se apropie de obiectivul său

Acest fel de platou pe care înainta șenileta se îngusta din ce în ce. De-o parte și de alta, solul se adîncea, Se ghiceau vaste întinderi lugubre și moi pe care umbrele le invadau.

— Continuă așa pînă cînd mlaștinile, pe stînga ta, vor fi dispărut, spuse Dingale cu ochii fixați pe hartă. În acel moment, cred că va fi timpul să ne oprim pentru noapte.

— De acord, domnule, încuviință Graves.

— Și mai termină o dată cu „domnule", auzi ? „Locotenente" va fi de ajuns.

— Înțeles, locotenente, răspunse simplu subofițerul.

Geoffrey Dingale nu reuși să afle dacă îi făcuse plăcere lui Graves, ștergînd această mică barieră ceremonioasă a armatei engleze. Graves nu se enerva niciodată, dar nici nu surîdea niciodată. Era teribil de serios și era necomunicativ.

— Astea sînt mlaștini, locotenente ? întrebă Bloomfield. Te-ai putea crede la Lansdowne, nu departe de unde locuiesc eu. E un loc sinistru.

— Spun „mlaștini" în lipsă de alt cuvînt mai potrivit, rectifică ofițerul. Pe dreapta dumitale, e extremitatea de sud-vest a depresiunii Kattara, un fel de fosă sărată pe care o vom ocoli, pornind apoi spre nord. Pe stînga dumitale e o mică depresiune anexă, foarte puțin întinsă.

Freddie Bunks încetă să mai sufle în armonica lui. Era și el impresionat, ca și ceilalți, de tăcerea îngrijorătoare, de solitudinea ostilă care îi înconjura. Se înfioră și se grăbi să îndepărteze piaza rea :

— Pun rămășag o guinee contra unui șiling că mergem la Fritzi *.

Dingale surîse cu gravitate.

— N-am nici un motiv să vă ascund care e misiunea noastră, spuse el. Vă rog numai să așteptați pînă la haltă. Va fi mai comod ca să stăm de vorbă.

---

* Denumirea peiorativă dată de soldații englezi soldaților germani (N. Tr.)

După aceasta, nu se mai auzi, minute lungi, decît murmurul motorului, bruscele sale porniri mînioase, cînd Graves debraia, clinchetul necontenit al şenilelor sprijinindu-se pe sol, şi ziua scădea...

Geoffrey Dingale făcu o ultimă incursiune în trecut, spre zorile acelea din mai 1941, cînd un submarin îl depusese pe o plajă din Creta, pentru a participa, încă o dată, la o evacuare, de data aceasta spre Alexandria. Se revăzu rătăcind pe cheiurile marelui port, după ce telegrafiase ziarului său articole care erau desigur cele mai bune din cariera sa. Dar, chiar din acel moment, şi o ştia, era incapabil să mai resimtă cea mai mică satisfacţie profesională, atîta timp cît va fi obsedat de imaginea unei fete brune pe care o lăsase în *machi*-ul Taygetului. Nu va mai putea aştepta niciodată, pasiv, atîta vreme cît ea nu va fi liberă în ţara ei eliberată.

Simţul său logic îl mînase către singura hotărîre raţională : la 43 de ani se angajase în armată. Cultura sa, experienţa sa, îl destinau în mod natural unei şcoli de formare rapidă de cadre. Dar gradul lui de ofiţer, obţinut după şase luni, nu avea vreo semnificaţie, decît cu condiţia de a duce logica pînă la capăt şi de a acţiona eficace în vederea atingerii ţelului propus.

Cu optsprezece luni în urmă, Geoffrey Dingale ar fi refuzat în mod categoric să creadă, dacă

vreo cărturărcasă i-ar fi prezis, că într-o seară se va afla, singur, în deșert, cu trei oameni uniți cu el prin acceptarea comună a unei grele încercări.

Cu trei oameni pe care, cu trei săptămîni înainte, nu-i întîlnise niciodată.

*

— Inutil să mergem mai departe, fără faruri e imposibil.

Fără să discute, sergentul Graves ridică piciorul de pe pedală și debrie. Șenileta se imobiliză. Pentru a petrece noaptea, ori locul acesta ori altul, era tot una. Se găseau la baza unei îngrămădiri de stînci de mică înălțime, barînd drumul spre nord și oferind în același timp comando-ului un adăpost satisfăcător.

Dingale însărcină pe Bloomfield să pregătească mașina pentru noapte, pe cînd Graves distribuia rațiile pentru masa de seară, iar Bunks improviza o bucătărie.

Din vîrful micii stînci, unde se urcase ca să observe împrejurimile, Dingale urmărea din ochi activitatea oamenilor săi. Nădăjduia mult de la această primă seară, de la felul cum echipa va relua ritmul vieții sale comune.

Graves taciturnul era un băiat solid, bine legat. Profesor de istorie la un liceu din periferia Lon-

drei, era un sportiv pasionat. La douăzeci şi opt de ani, era imaginea forţei şi a supleţei.

Cînd Samuel Bloomfield îi fusese indicat ca să facă parte din grupul său, Dingale se întrebase cum de acest mic izraelit, pirpiriu şi cu o înfăţişare firavă, în ciuda celor douăzeci şi cinci de ani ai lui, reuşise să se introducă în comando-uri. Avea dreptate în sensul că, pe planul calităţilor sale fizice, tînărul acesta ar fi fost desigur refuzat.

Dar acest ceasornicar din Glasgow îşi sprijinise candidatura pe un argument irezistibil : urmase cursurile unei şcoli militare de specialitate. În materie de mine, fie că era vorba să le aşeze sau să le detecteze, era imbatabil. Consacrase acestei tehnici periculoase toată abilitatea sa profesională.

Cît despre Freddie Bunks, el nu avea nici un titlu care să impresioneze pe selecţioneri. De profesie agent de pariuri la cursele de cai, şi încă din cartierele de Est ale Londrei, judecînd după accentul lui, aducea comunităţii personajul său pitoresc şi zeflemist şi, aşa asigura un livret militar mult mai încărcat de „motive" decît de citaţii, un dar aproape stupefiant în mînuirea explozivelor.

Cînd Geoffrey Dingale reveni la şeniletă, bookmaker-ul * reuşise să ofere, cu ajutorul „fasolei" şi a cărnii conservate de vacă, din raţia regula-

* Agent particular de pariuri hipice. (N. Tr.)

mentară, o masă mai mult decît acceptabilă. O degustare în pacea imensă a deșertului sub cerul de catifea albastră pe care apăreau primele stele.

În clipa în care fiecare din cei patru oameni își aprinseseră indispensabila țigară, locotenentul Dingale spuse liniștit ca și cum ar fi fost vorba de cel mai simplu lucru din lume :

— Vom arunca în aer conducta care alimentează cu apă pe Afrikakorps.

CAPITOLUL IV

Dinspre vest începu să adie un vînt ușor. Rece. Ca și cum ar fi adus, prin toată imensitatea Maghreb-ului, și pînă în Egipt, brumele atlantice. Evident, nu ăsta era cazul și Geoffrey Dingale știa, din proprie experiență, că în anumite nopți de toamnă sau iarnă, Sahara găsește în adîncurile nisipurilor sale acest suflu înghețat care îi pustiește imensitatea, ca cel al morții.

Luna avea să răsară peste cîteva minute. Această lună plină, invocată de Rommel cu patru săptămîni în urmă, cu ocazia ultimei sale serivictorii, și solicitată acum de Montgomery, pentru primii pași ai recuceririi.

Timp de cîteva secunde, fiecare din cei patru oameni avu senzația că, pîndind viața misterioasă, încetinită, încremenită a deșertului libic, își interogase în același timp sufletul.

Sergentul Michael Graves, primul, aruncă peste umeri o piatră pe care o ținuse, crispat, în mînă Regăsise, după fraza așa de plină de grele semnificații a superiorului său, tonul care se cuvenea pentru a întreba liniștit :

— Adevărat ? Ei bine, tare aș vrea să știu cum o să facem.

Nervozitatea evidentă a lui Samuel Bloomfield contrasta cu stăpînirea de sine a sergentului.

— Treaba este, poate, realizabilă, spuse el, îngrijorat, dar presupun că acest apeduct trebuie să fie teribil de bine protejat. Nu poate fi vorba să ajungem la el așa, ca și cum am merge la plimbare. Desigur că sînt cîmpuri de mine, că...

— Sînt, într-adevăr de toate astea, îl întrerupse Dingale. Și ăsta este exact motivul pentru care ești cu noi, Sam.

— În orice caz, rezumă Freddie Bunks, dacă aș fi acceptat pariurile, aș fi cîștigat de fiecare dată. Nu numai că mergem la Fritzi, dar tocmai drăguțul de Freddie, artificierul bine cunoscut, are să fie vedeta micului vostru spectacol, nu ?

— Ascultați-mă, spuse Geoffrey Dingale, ridicînd o mînă pentru a cere liniște și scoțînd cu

cealaltă port-hartul. Sîntem aici patru oameni îmbarcați în aceeași aventură. Nici unul din noi nu este militar de carieră. Sîntem toți civili și toți voluntari ai comando-urilor. Asta înseamnă că avem fiecare din noi motive foarte bune ca să facem ceea ce vom face, ca să ne asumăm riscurile pe care ni le vom asuma. De aceea nu vă voi vorbi ca un ofițer, care se adresează oamenilor lui, ci ca un căpitan către coechipierii lui, cu care se pregătește să joace o partidă.

Adoptase această formulă cam la întîmplare. Nu trăise un timp destul de îndelungat cu ceilalți trei pentru a putea ști, din experiență, ce limbaj le convenea. Le vorbise din instinct și se părea că preambulul lui avusese efect, oricît ar fi fost de diferiți, erau acum uniți printr-o atenție unanimă.

Sub pînza care le servea de adăpost, aprinse lampa electrică de buzunar, o îndreptă asupra hărții generale a regiunii cuprinsă între Cairo și frontiera Libiei.

— Trebuie mai întîi să vedem, explică el, ce se petrece în momentul ăsta pe acest teatru de operațiuni. Facem față armatelor germano-italiene care încearcă să pună mîna pe Egipt. De ce ? Pentru trei motive : mai întîi, pentru că, dînd o lovitură puternică Angliei, ele și-ar asigura practic controlul indiscutabil asupra Mediteranei. Pe plan strategic, ocupînd baza noastră din Alexandria și

beneficiind, pe plan economic, de bogatul hinterland pe care îl constituie delta Nilului. Apoi pentru că Axa socoteşte că astfel va controla Canalul de Suez, va zăvorî Mediterana şi va obliga tot traficul aliat să facă un ocol imens pe la Capul Bunei-Speranţe. În sfîrşit, pentru că Hitler visează, poate, să facă joncţiunea între trupele sale din Africa şi cele care, înaintînd în Crimeea, de-a lungul Mării Negre, ar putea închide, ca într-un cleşte, tot bazinul mediteranean.

Bloomfield şi Bunks auziseră vorbindu-se despre această teorie, care era deja familiară sergentului Graves. Dar în noaptea asta africană, pe pragul unei lovituri temerare, ea căpăta un straniu relief, o teribilă realitate. Cei trei „echipieri" ai lui Dingale ascultau, captivaţi.

— Pentru a realiza cucerirea Egiptului, urmă Dingale, inamicul dispune de o bază de plecare naturală : Libia, care este italiană. E liniştit pe flancul său stîng, de vreme ce Africa de Nord franceză e paralizată de armistiţiu şi transporturile sale de aprovizionare au fost, pînă acum, relativ uşoare între sudul Italiei, sau Sicilia, şi Libia.

— Ar fi fost şi mai uşoare dacă italienii ar fi pus mîna pe Malta, observă Michael Graves.

— Într-adevăr, aprobă Geoffrey Dingale, şi se pune întrebarea cum de insula nu a fost cucerită anul trecut, cînd era la capătul puterilor, hărţuită

de bombardamente, înfometată de blocadă. Dar lucrurile fiind așa cum sînt, să revenim la Libia. Între Libia și Egipt, țări vecine totuși, comunicațiile nu sînt ușoare. Nu rămîne decît litoralul. Uitați-vă la harta asta : în sudul unei fîșii înguste de coastă, largă de șaizeci de kilometri, se găsește depresiunea Kattara, care se întinde pe mai bine de o sută cincizeci de kilometri înspre sud. Și mai la sud de această depresiune, se întinde imensa mare de nisip, pe sute și sute de kilometri. Acest nisip, ca și depresiunea mlăștinoasă, reprezintă un obstacol de netrecut pentru o armată de oarecare importanță. Pentru aceasta nu e decît un singur drum. El trece prin strîmtoarea cuprinsă între mare și depresiunea Kattara. Și partea ei cea mai îngustă este la El-Alamein.

— Just, locotenente, întrerupse Samuel Bloomfield.

Speriat de propria sa îndrăzneală, se opri scurt, își drese glasul, dar găsi totuși curajul să continue :

— Vorbiți de o invazie a Egiptului, dar armata lui Rommel nu e totuși chiar atît de numeroasă...

— Asta este într-adevăr o obiecție valabilă, Sam, spuse locotenentul. Rommel crede că dacă, cu șase sute de tancuri, reușește să facă să sară zăvorul de la El-Alamein, nimic nu-i mai poate bara drumul spre Cairo, unde are de gînd să ocupe aerodromurile. Imediat, întăririle germane și italiene

vor începe să vină. Tactica asta nu e nouă. Michael, care e profesor de istorie, vă va spune că așa s-a întîmplat de-a lungul secolelor. Niciodată armatele atacatoare care au trecut din Orient spre Maghreb n-au fost importante. Însăși cucerirea arabă nu s-a făcut, pe plan numeric, decît cu ajutorul unor mici detașamente. Și toate astea din cauza dificultății de a aproviziona un mare număr de oameni, mai ales cu apă. Căci ajungem acum la chestiunea apei.

— N-aș fi crezut niciodată că apa va lua o așa de mare importanță în viața mea, zeflemisi Bunks.

— Și totuși așa e, Fred, spuse Dingale. Pentru a aproviziona cu apă armata sa în acțiune, Rommel dispune de resursele regiunii de coastă, care sînt foarte slabe. Nici vorbă s-o poată aduce din Europa. Îi destul de greu să-și aducă benzina. A dispus așadar să se instaleze două conducte. Una vine de la Mersa Matrouh, cealaltă, cea mai recentă, din oaza de la Sioua.

— Am impresia că asta reprezintă un drum al dracului de lung, nu ? întrebă Bunks.

— Într-adevăr, de la Sioua pînă în spatele dispozitivului germano-italian, unde apa este folosită, sînt mai bine de trei sute de kilometri.

— Și noi o să atacăm conducta asta, spuse Graves, ca și cum ar fi vrut să se convingă bine de realitatea misiunii.

— Exact, admise Dingale, și vă dați seama deci de importanța pe care o are această acțiune. Știm că ofensiva Armatei a 8-a este iminentă, dacă nu deja angajată. E legată, în orice caz, de luna plină. Înțelegeți așadar ce ajutor puternic ar fi pentru ai noștri dacă inamicul ar rămîne fără apă în plină bătălie.

— Trebuie să recunoaștem că e o perspectivă destul de îmbucurătoare, spuse sergentul Graves.

Ochii îi luceau în umbră și în voce i se deslușea o vibrație de furie și ură care îl mira pe Dingale.

— Iată rolul ce ne revine într-o bătălie care va marca, sînt absolut convins, întorsătura războiului. Știți, desigur, că Statele Unite sînt, de acum înainte, alături de noi, că aprovizionările, materialul, armamentul și munițiile ne vin din plin. Astăzi nu mai așteptăm o ofensivă a lui Rommel. Trecem noi la atac. Va fi poate dat micului nostru grup să facă în așa fel încît acest atac să fie decisiv.

*

Din nou, pentru cîteva minute, se așternu tăcerea, ca și cum cei patru oameni s-ar fi închis într-un vis de glorie. Îi revenea, bineînțeles, lui Freddie Bunks să o întrerupă. Micul bookmaker trecu fiecăruia pachetul lui de țigări, aprinse și el una și exclamă fără nici o jenă :

— Toate astea sînt foarte frumoase, șefule, dar practic vorbind cum o să faci ca să ajung pînă la blestemata dumitale de țeavă ?

— Uitasem, ce e drept, că dumneata ești vedeta, Freddie, răspunse locotenentul fără să se ofenseze de familiaritatea micului cockney. Atunci să trecem la această a doua hartă. Vă atrag atenția asupra faptului că e vorba de un document confidențial. Dacă aventura noastră s-ar sfîrși prost, dacă, spre exemplu, am fi capturați, trebuie să-l distrug. Dacă aș fi împiedicat să o fac, va trebui s-o faceți voi. Această hartă a fost întocmită după recunoașteri aeriene, după observațiile patrulelor terestre și după informațiile primite de la agenții secreți stabiliți în teritoriul inamic. Ea vă arată traseul conductei care pleacă din oaza Sioua și care descrie un arc de cerc foarte larg în direcția nord-est. Vedeți că trece foarte departe de depresiunea Kattara. Mai vedeți diferite hașurări care sînt marcate pe hartă. Ele arată diferitele terenuri prin care trece conducta. Zone de oaze, nisip moale, platouri tari, zone stîncoase. Lățimea cîmpurilor de mine de pe ambele flancuri ale conductei depinde în mare parte de natura terenului. Ăsta e motivul pentru care trei puncte, considerate a priori ca fiind cele mai vulnerabile, au fost alese pentru executarea sabotajului.

— Trei puncte ? spuse Graves. Dar atunci nu sîntem singuri ? Locotenentul Baker și locotenentul Gibbs...

— Exact, aprobă Dingale. *Primula* atacă la sud de punctul care ne-a fost destinat și *Garoafa* la nord. Vom raporta la P.C.-ul colonelului Matthews, care se cheamă, în ceea ce ne privește: *Buchetul*.

— Păi de ! asta se și impunea, ironiză Bunks.

— Presupunînd că vom trece peste cîmpurile de mine, întrerupse Samuel Bloomfield, conducta nu este oare păzită ?

— Ba da, recunoscu Dingale. Între conductă și cîmpurile de mine există, de ambele părți, o fîșie de teren care permite deplasarea unor patrule motorizate. Dar nu trebuie să exagerăm prea mult pericolul acesta. Pe de o parte pentru că inamicul nu are, la sud de fîșia de coastă, decît o împlantare simbolică și apoi, pentru că în preajma ofensivei Armatei a 8-a, comandamentul german va fi în mod firesc tentat să readucă maximul de personal și de material spre linia de foc. Asta nu exclude, desigur, că n-o să avem de furcă cu domnii din Afrikakorps.

— Sper și eu, spuse Graves cu vocea vibrînd de convingere. Doar pentru asta sînt aici.

Din nou, în întuneric, Dingale îi aruncă o privire perplexă. Dar momentul nu era cel al examenelor de conștiință. Înainte de a împături harta și de a o așeza în port-hart, conchise :

— Ne găsim în momentul de față aici, spuse, indicînd un punct precis. La marginea extremă de sud-vest a depresiunii Kattara. În dreapta noastră e mlaștina. Locul unde trebuie să atingem conducta se găsește cam la nouăzeci de kilometri la nord. În linie dreaptă bineînțeles. Ținînd seama de ocolurile care ne vor fi impuse, de obstacolele naturale, de felul nisipului și de alte dificultăți, trebuie să socotim cel puțin o sută patruzeci de kilometri. Asta vrea să spună că vom profita, chiar din noaptea asta, de lună, ca să ne apropiem de obiectiv și să găsim un loc bine adăpostit, pentru a petrece ziua, în așteptarea nopții următoare. Aveți întrebări de pus ?

— Da, spuse Bunks. Ce fel de țeavă este conducta asta a dumitale ?

— Nu pot să-ți dau indicații asupra grosimii metalului, răspunde Dingale rîzînd. Singura informație pe care o am e în legătură cu diametrul conductei : cincizeci și opt de centimetri. Cît despre rest, cred că te poți aștepta la fontă de aluminiu, sau poate pur și simplu la ciment.

— Oricum, toate astea sar în aer, spuse, cu filozofie, londonezul.

— Ni s-a fixat vreo oră pentru atac ? întrebă la rîndul său Graves.

— Asta e o întrebare bună, comentă Geoffrey Dingale care își aducea aminte de conferințele de presă din vremurile bune de odinioară, cînd cutreierau trotuarele din Fleet Street*. Vă voi răspunde deci ; propriu-zis, nu. Pentru ca să ne îndeplinim misiunea, dispunem de cea mai largă autonomie. Totuși, coloana Matthews care — din motive care privesc aprovizionarea ei — se află, după cum știți, cam la patru sute de kilometri de baza ei, nu poate să rămînă multă vreme în sectorul în care ne-am despărțit de ea.

Acest răspuns dădea mult de gîndit. Cei trei echipieri ai lui Dingale păstrară cîteva secunde de tăcere și, de data asta, Samuel Bloomfield fu cel care o întrerupse :

— În definitiv, toată această deplasare a coloanei Matthews nu avea alt scop decît de a ne aduce pe *Primula,* pe *Garoafa* și pe noi, la punctul de plecare ?

— Pe cît pot să-mi dau seama, asta nu e absolut exact, spuse Geoffrey Dingale. Întîi pentru că, în afară de operațiunea privind conducta, am impre-

* Stradă celebră din Londra unde sînt concentrate mai toate redacțiile marilor ziare. (N. Tr.)

sia că altor comando-uri li s-au desemnat alte obiective. Apoi, această operație de lansare a comando-urilor nu constituie, după părerea mea, decît o anexă a misiunii ei principale care consistă în faptul de a efectua o diversiune la sud de dispozitivul germano-italian. Dacă inamicul crede într-o ofensivă prin sud, forțele pe care le-ar putea eventual disloca din linia de la El-Alamein, oricît de slabe, reprezintă pentru noi o foarte bună operațiune. Nu uitați că învăluirea pozițiilor adverse pe la sud a fost întotdeauna tactica favorită a lui Rommel în acest război al deșertului.

— Da, dar, obiectă Graves, nu prea văd sensul acestei operațiuni, dacă oricum coloana Matthews trebuie să părăsească terenul așa de repede.

— Încă o dată, nu sînt decît un simplu ofițer subaltern căruia marele comandament nu-i împărtășește secretele, sublinie Dingale, dar sînt și ziarist. Dacă judecați ca și mine, poate că puteți trage aceleași concluzii în ceea ce privește data începerii ofensivei *

— Asta-i, spuse vesel Freddie Bunks. Dacă am organiza un sweepstake ** ? O miză de o liră sterlină vă convine ?

---

* Ofensiva Montgomery la El-Alamein a început la 23 octombrie 1942 la ora 21 și treizeci de minute. (N. A.)
** Pariu colectiv la cursele de cai. (N. Tr.)

CAPITOLUL V

Narcisa își reluă drumul la ora 22,30, oră la care luna, răsărită, lumina razant suprafața rugoasă a deșertului și permitea mersul înainte, cu toate farurile stinse.

Coloana Matthews era încă foarte aproape : în orice caz la mai puțin de patruzeci de kilometri și era probabil că Luftwaffe nu avea s-o lase în pace în cursul acestei nopți. Chiar dacă bombardierele nu ar întreprinde un raid masiv asupra unui obiectiv greu de reperat și foarte dispersat (Matthews și Hobson avuseseră grijă de asta), te puteai aștepta ca patrulele aeriene să exercite o supraveghere foarte strictă. Era deci esențial ca șenileta, la bordul căreia comando-ul *Narcisa* se apropia încet de obiectivul ei, să treacă neobservată.

Părăsind adăpostul micului parapet stîncos unde așteptase răsăritul lunii, Geoffrey Dingale dispuse să se ia direcția spre nord. Se angajă astfel într-un fel de strîmtoare între două depresiuni : cea a oazei Sioua la stînga, cea de la Kattara la dreapta. De altfel, merseră destul de multă vreme pe marginea acesteia din urmă, care sfîrși prin a se dizolva în negură, lăsînd, atît cît puteai cuprinde cu privirea, numai întinderea netedă a deșertului.

Sub lumina rece și palidă, deșertul lua un aspect fantastic, replică exactă a astrului mort care îl lumina. Crusta aspră era presărată, ici și colo, de tufele unei vegetații de oază cu reflexe argintii, sau de cîte un tumulus miniatural, despre care te întrebai dacă e vorba de o stîncă sau de vreo grămadă de nisip modelată și încremenită de vînt. Pietre obișnuite, cochilii fosilizate luceau dintr-o dată avînd strălucirea unui giuvaer, apoi, după ce treceai de unghiul propice în care le văzuseși, dispăreau din nou în noaptea de nepătruns.

Într-un asemenea peisaj, Michael Graves nu risca nimic. Ocolea cel mai mic obstacol, se străduia să schimbe vitezele cu suplețe, ca să evite pornirile bruște ale motorului : în deșert zgomotul se aude departe.

Merseră așa o oră în tăcere. Dingale, atent la drum, gata să atragă atenția șoferului în caz de nevoie. În spate, Bloomfield și Bunks dormitau, în mijlocul materialului ingenios aranjat. Astfel *Narcisa* înainta în lumina lunii, ca un scarabeu mare și orb, mergînd în zigzaguri, acoperit cu antene și sculc, deformat de bidoane și de suluri de plasc de sîrmă.

Puțin înainte de miezul nopții, două avioane, venind din nord, zburară pe deasupra lor și chiar, judecînd după zgomotul motoarelor, la o altitudine relativ mică. Silueta lor se înscrise o clipă

pe discul lunar și lui Dingale i se păru că recunoaște doi italieni, niște Macchi 202. Inima i se strînse de îngrijorare la gîndul că aventura *Narcisei* putea foarte bine să se termine aici, dacă șenileta ar fi fost observată. Dar cele două avioane ale patrulei își continuară drumul nocturn spre sud.

Peste puțin timp, bubuitul îndepărtat al unui foc susținut le parveni, slab, dar distinct.

— Matthews nu se lasă surprins, constată sergentul Graves cu satisfacție.

*

Pe la douăsprezece și jumătate, pentru a evita un tumulus, Graves se angajă pe un fel de stîncă netedă lucind ca asfaltul Londrei pe o zi ploioasă. Era atît de netedă încît șenilele, neputînd să facă priză, derapară spre stînga.

Graves încerca cu disperare să compenseze cu volanul mișcarea începută și dădu înapoi, angajînd cu furie motorul vehiculului într-o luptă crîncenă pentru a-l redresa.

Din nefericire lucrul era imposibil : antrenată înapoi de greutatea ei, șenileta alunecă implacabil spre partea inferioară a suprafeței stîncoase. Dingale avu sentimentul că șenileta se înfundă, la capătul drumului, într-o baltă moale. Cu mîinile și cu picioarele, Graves încerca să găsească o supra-

față mai favorabilă forțînd cauciucurile și șenilele, în viteza întîi, să recîștige terenul pierdut. Cu toată dibăcia lui de conducător antrenat — era și mecanic brevetat — nu reuși decît să blocheze motorul.

Dingale percepea, cu o acuitate fizică, îngrijorarea care îi cuprinsese pe ceilalți : împotmoliți în nisip, în plină noapte, asta putea să fie foarte grav. Găsi imediat tonul nimerit pentru a face față situației.

— Toată lumea jos, ordonă el. Acum ori niciodată a venit momentul să încercăm materialul datorat imaginației tehnicienilor noștri. Michael ajută-mă să-l așezăm.

Autoriză utilizarea lămpii electrice de buzunar pentru a desprinde de pe spînzurătorile lor sulurile de plasă metalică, pentru a descărca diferitele accesorii de depanare, apoi, îndrumați de sfaturile lui Graves, confirmate, subliniate, de ordinele scurte ale lui Dingale, cei patru oameni se puseră pe lucru. Totul depindea de pregătire. Șenileta trebuia ridicată cu cîțiva centimetri, cu ajutorul unui cric așezat în echilibru instabil pe marginea suprafeței stîncoase, și sprijinită foarte repede cu ajutorul unor grinzișoare metalice și a pietrelor adunate anume pentru asta.

Apoi, lucrînd cu lopata, trebuia săpat sub șenilă, ca să se poată introduce sub ea plasa metalică.

Trebuia, mai ales, să nu-ţi pierzi cumpătul, să execuţi fiecare gest cu cea mai mare grijă. Nisipul, în partea de jos a stîncii, era de o finețe aproape lichidă. Fiecare milimetru pierdut sub șenila stîngă accentua aplecarea vehiculului, micșorînd șansele de a-l scoate din situaţia asta precară.

După un ceas de lucru, Michael fu de părere că se puteau scoate proptelele și se putea face o încercare. Dingale se opuse. Pretinse să se descarce mai întîi o parte din încărcătură. Descărcară astfel canistrele, bidoanele cu apă de rezervă, materialul de detectat minele, în total cel puţin trei sute de kilograme, pe care cei patru le cărară cu spinarea pe cît se putea de repede. Puse apoi să se lege trei funii pe flancul drept, așa încît Bloomfield, Bunks și el însuși să poată trage cu toată puterea șenileta spre partea de sus, în momentul cînd Graves va pune în mișcare motorul.

Sergentul își reluase locul la volan. Înhămaţi ca niște animale în jugul lor improvizat, uitînd de ierarhia militară, jurnalistul, ceasornicarul, bookmaker-ul trăgeau într-un elan frăţesc și încăpăţînat. Cînd Graves ambreiă ușor în viteza întîi, Dingale consternat, simţi cu umerii că șenileta se înfundă din nou. Se propti cu toată puterea încordîndu-și cu disperare mușchiii ca și cum efortul lui derizoriu ar putea răsturna situaţia.

Şi totuşi, simţi că maşina începe să mişte. Adevărul era că vehiculul greu se lăsase pe pînza metalică dar, aceasta rezistînd, imediat ce şenileta găsise un sprijin începuse să muşte încet din solul acesta artificial.

În spatele volanului, Michael Graves însoţea cu fiecare fibră a eului său efortul *Narcisei.* Cauciucurile din faţă, şi ele pe pînza metalică, antrenau încet vehiculul spre sprijinul stîncii. Extremitatea din faţă a şenilei din stînga se decise, în fine, şi ea să nu mai patineze. O placă, apoi două, apoi trei, se aşezară pe ea. Mişcarea înainte începu să se accelereze uşor. Dingale consimţi în sfîrşit să creadă că partida era cîştigată.

— Aş fi acceptat un pariu de cinci contra unu că vom ieşi din încurcătură, spuse, în fine, Bunks.

— Ei bine, eu, zise Bloomfield extenuat, trîntindu-se pe pămînt, n-aş fi dat un ban pe şansele noastre.

— Oh ! Bineînţeles, tu... un ovrei scoţian... exclamă Bunks.

— Ai perfectă dreptate, spuse micul ceasornicar, fără să se supere. Sînt cei mai răi...

*

Maşina o dată încărcată şi pornită din nou la drum, Geoffrey Dingale hotărîse, pentru a recîş-

tiga timpul pierdut. să continuie cît timp le va permite lumina lunii și să pornească la prima mijire a zorilor, oprindu-se imediat ce topografia locurilor le va procura un adăpost în care să camufleze șenileta în timpul zilei.

Locotenentul îi propusese șoferului să facă cu schimbul la volan, dar Graves voia să-și ducă sarcina pînă la capăt.

— Trebuie să recunosc că te descurci cum nu se poate mai bine, observă Dingale, aprobînd această hotărîre. Nu e asta oarecum neobișnuit pentru un profesor de istorie ? Căci asta este profesia dumitale, nu-i așa ?

— Într-adevăr, răspunse subofițerul. Predam la școala secundară de la Selhurst în South Norwood, de la periferia Londrei.

— Știu unde e, îl asigură Dingale. Cam pe-acolo era o dată bătrînul Cristal Palace * și nu prea departe e aerodromul de la Croydon. Cartierul dumitale a cam încasat-o la începutul războiului, nu-i așa ?

— Da, spuse Michael Graves cu amărăciune. De altfel, ăsta e motivul pentru care sînt aici.

Ziarist, specialist în interviuri, Geoffrey Dingale simțea o pudoare cu totul britanică cînd era vorba de confidențe personale. Această pudoare,

* Faimoasă sală de expoziții construită în timpul erei Victoriene, azi dărîmată. (N. Tr.)

tactul său natural, îi impunea să lase fraza în suspensie. Dar, pe de altă parte, îi părea esențial, pentru coeziunea echipei devenită prada unei soarte implacabile, ca acest om și cu el să se cunoască cît mai intim posibil.

Terenul pe care îl călcau devenise mai acceptabil. Șenileta urma un drum care tindea să se apropie de linia dreaptă. Zgomotul regulat al motorului izola de fapt pe cei doi oameni de pasagerii din spate. Dingale cuteză să continue.

— Nu prea văd legătura, spuse el surîzînd.

— Și totuși e simplă, răspunse Graves. Cînd a început războiul, eram de doi ani profesor la Norwod. Doreen, soția mea, îmi dăruise un copil care se chema Michael, ca și mine. E o tradiție în familie : îi spuneam Michael Junior. Aveam pe atunci douăzeci și șase de ani. Am fost chemat în armată. Bineînțeles, cu diplomele mele, am fost imediat sfătuit să urmez cursurile de ofițeri.

— Normal, de altfel nu prea înțeleg de ce nu le-ai urmat. Profesorii se găsesc în general la statele majore.

Timp de cîteva clipe, Michael Graves își concentră atenția asupra conducerii șeniletei. Acum luna apunea. Lumina ei palidă devenea mai razantă și în același timp mai slabă. Se apropia momentul cînd deșertul, în așteptarea zorilor, se va cufunda într-o beznă totală. Geoffrey Dingale pro-

fită ca să aprindă o țigară și s-o pună între buzele lui Graves. Sergentul păru că apreciază mult acest gest frățesc. Trase adînc din ea și continuă cu o voce surdă :

— Pînă să se organizeze totul... Am plecat în iunie 1940, în momentul cînd Franța se prăbușea. Am fost trimis la o tabără de antrenament, lîngă Exeter, în Devon. La a doua permisie, în noiembrie, am avut o cruntă surpriză. Pe cînd eram în tren, avioanele Luftwaffei au executat un raid asupra sud-estului Londrei. Cînd am ajuns acasă n-am mai putut decît contempla ruinele fumegînde ale vilișoarei noastre, să recunosc cadavrele lui Doreen și ale micuțului meu...

Urmă o lungă tăcere. În mintea lui Dingale, ațintită asupra nopții africane, neagră și catifelată, imaginea înaltei tinere grecoaice, cu privirea încărcată de toată civilizația și toată deznădejdea lumii, se estompa, se ștergea, pentru a face loc celor două corpuri chircite, cel al unei femei și al unui copilaș. Ca ziarist londonez, văzuse prea multe în timpul iernii 40—41, ca să mai aibă nevoie să facă un mare efort de imaginație.

Se lăsă mai greu pe speteaza scaunului, fumă în tăcere așteptînd urmarea. Știa că nu are nimic de spus.

— Atunci, înțelegeți, spuse Graves, prinzînd brusc viață, mi-am dat seama că galoanele, uni-

forma, statele majore, le dădeam în..., ceea ce voiam era să omor nemți, să-i facă să achite acea notă de plată sîngeroasă, semnată într-o noapte de noiembrie 1940...

Acum vocea lui avea accente pasionate, dureroase. Michael Graves își retrăia suferința, își frămînta în gînd ura, vibra la speranța răzbunării.

— Bineînțeles, spuse el, m-am gîndit imediat să mă transfer la aviație. Știți, ochi pentru ochi... Din nefericire, am fost refuzat la examenul medical de navigație aeriană... Din cauza vederii... Îmi lipsesc, cele zece zecimi cerute. Atunci am vrut să mă duc acolo unde oamenii se băteau. Nu aveam de ales : sau Libia sau nimic. Am renunțat la școala de ofițeri și m-am aflat simplu soldat, într-un convoi care făcea ocolul Africii pentru a ajunge la Suez. În Egipt, mă aștepta o nouă dezilUzie. Am nimerit în plină debandadă. Rommel acumula punctele în contra lui Auchinleck. Nici vorbă de contact direct, de corp la corp. Se ajunsese la războiul de poziții, care urma războiului de mișcare. Numai dacă...

Afară de cazul cînd puteai face parte din comando-uri, completă Geoffrey Dingale.

Exact, aprobă tînărul. Numai comando-urile dădeau lovituri, numai comando-urile veneau în contact cu nemții. Dar nu era chiar așa de simplu. Chiar pentru asta trebuia un antrenament special

şi o specialitate. Am suportat pe cel dintîi şi am căpătat-o pe a doua, sînt mecanic brevetat...

Se simţea în această ultimă frază o batjocură dureroasă, ca şi cum Michael Graves considera neserioase toate aceste condiţii impuse dorinţei lui legitime de-a ucide germani.

Geoffrey Dingale ascultă cîteva clipe melodia monotonă a motorului şeniletei. Se chirci în battle-dress-ul său. Noaptea era tot pe atît de friguroasă, pe cît era de liniştită şi de imensă. Se întreaba ce făceau, ce vorbeau, în acelaşi moment, cei de pe *Primula* şi cei de pe *Garoafa*. Spuse în fine cu simplitate :

— Îţi mulţumesc, Michael, că mi-ai arătat că sînt mai fericit ca dumneata. Nu mai poţi să faci nimic pentru soţia şi copilul dimitale, decît să-i răzbuni. Cît despre mine, ştiu că fiecare lovitură pe care o vom da inamicului va grăbi eliberarea aceleia care mă aşteaptă...

*

La trei şi cincisprezece minute, locotenentul Dingale ordonă halta. Luna dispăruse după creasta a ceea ce putea fi o dună. De vreun sfert de oră încoace, întunericul începuse să se accentueze. Viteza şeniletei scăzuse aproape la viteza unui om

mergînd pe jos, și totuși Graves era cît p-aci să se mai împotmolească o dată.

Pentru a poposi peste noapte decorul nu era faimos. Nimic nu putea disimula, cît vedeai cu ochii, echipajul *Narcisei* de atenția unor eventuali observatori. Dar lui Dingale nu-i păsa. În cel mult două ore, primele lumini ale zorilor vor miji dinspre Orient. Și, în acel moment, va da ordinul de plecare. După hartă și dacă determinase bine poziția lor — dar, din punctul acesta de vedere, observațiile sale se potriveau cu cele ale lui Graves — șenileta se apropia de o zonă stîncoasă, chiar muntoasă, deoarece se observau înălțimi care depășeau cu două-trei sute de metri nivelul mării. A atinge această regiune, însemna a recîștiga timpul pierdut în cursul nopții cu despotmolirea mașinii, însemna a se apropia de obiectiv, însemna, în sfîrșit, o șansă de a găsi un adăpost unde să ascundă vehiculul în timpul zilei care începea să mijească.

Pînă atunci, puțină odihnă nu putea strica nimănui. Samuel prepară ceaiul pe care cei patru de pe *Narcisa* îl amestecară copios cu lapte condensat îndulcit.

— De fapt, ce zi e azi ? întrebă deodată Freddie Bunks, sorbind băutura fierbinte cu un oftat de satisfacție.

— Douăzeci și trei octombrie, răspunse fără ezitare Bloomfield, care ținea, în timpul războiului, contabilitatea zilelor cu aceeași scrupulozitate cu care ținea, la Glasgow, contabilitatea prăvăliei sale.

— Așa credeam și eu, spuse melancolic bookmaker-ul. Este ziua Premiului Saint-Alban, la Aintree, una din cursele cele mai renumite ale anului. Să vedeți, acum trei ani, anul cînd a început războiul, „Sonny Boy", un outsaider, a întrecut pe linia dreaptă, pe favoritul „Bostonian" și a dat o cotă fabuloasă...

*

Geoffrey Dingale mai mult simți decît văzu paloarea albicioasă care precede zorile. Ultimele stele se stingeau pe firmament. Noaptea, înainte de a se retrage, depunea pe nisip mantia ei înghețată. Locotenentul începu să umble, bătîndu-se cu brațele peste coaste. Era înghețat.

Zgîlțîi pe ceilalți trei. Era momentul plecării. În mai puțin de o oră, deșertul se va oferi, strălucind și auriu, unui alt soare. Lui Dingale i se părea puțin probabil ca vreo patrulă aeriană să zboare deasupra lor în primele clipe ale zilei. În ceea ce privește micile formații terestre, ele trebuiau desigur să se mărginească la paza prețioasei

conducte. Se putea deci presupune că putea atinge fără alte incidente o regiune mai propice.

Narcisa își reluă drumul, în direcția nord-vest, Graves conducînd încet, străduindu-se să evite toate cursele pe care i le întindea nisipul, ocolind dunele, descoperind dintr-o privire micile depresiuni unde crusta de pietriș risca să cedeze sub greutatea șeniletei.

Timpul se menținea frumos, cu toate că ploile nu erau prea rare în această perioadă a anului. Aerul era de un calm perfect : nici un nor de praf, nici un vîrtej de vînt nu brăzda suprafața deșertului. Cu harta pe genunchi, cu busola în mînă, Dingale era navigatorul echipei.

Era aproape șapte dimineața, cînd, în timp ce mașina urca spre o mică trecătoare între două dune, observară profilul dantelat al platoului stîncos, dar trebuiau să mai meargă aproape cincizeci de minute înainte de a pătrunde într-un decor nu prea vesel de stînci friabile și risipite. Ultimul tufiș de palmieri pitici rămăsese mult în urmă. Comando-ul se deplasa într-o lume exclusiv minerală, o lume fără culoare și fără speranță.

Nici o peșteră providențială care să servească de garaj pentru vehicul. Dingale dispuse ca Graves să-l lipească de-a lungul unui fel de treaptă enormă tăiată în stîncă de către eroziuni. De o parte și de alta a mașinii, puse să se îngrămă-

deasca pietre care serviră drept suport pînzei de culoarea nisipului pe care o întinsese pe deasupra. Era un minimum de camuflaj. Totuşi, putea fi eficace.

Notă punctul pe hartă şi măsură distanţa. În linie dreaptă, *Narcisa* se găsea la mai puţin de treizeci de kilometri de obiectiv.

CAPITOLUL VI

Pentru cei patru oameni ai comando-ului un singur lucru mai avea importanţă acum : odihna. Noaptea va aduce un nou efort, vor trebui să poată să şi-l asume. Bloomfield, care moţăise tot timpul lungului drum printre dune, propuse să fie el primul de gardă.

Dingale dormita, cînd, deodată, uruitul unor motoare îl făcu să tresară. Venind dinspre nord, păreau să umple cu o viteză şi o forţă prodigioasă atmosfera sonoră. Se ridică dintr-o săritură şi aruncă o privire printre pînză şi stîncă... exact la timp ca să vadă primul Stuka sărind peste un obstacol, la mai puţin de cinci sute de metri pe dreapta. Cel puţin, asta fu impresia pe care i-o sugeră. Şi în spatele lui venea restul haitei : efec-

tivul a două escadrile, năpustindu-se spre sud la numai aproximativ treizeci de metri înălțime.

Nici unul din piloți nu văzu șenileta. Chiar dacă ar fi zburat pe deasupra ei la verticală, ar fi fost aproape invizibilă, dar în orice caz treceau prea departe.

Dingale socoti că acum, mai mult ca oricînd, era momentul să întrerupă tăcerea impusă asupra comunicațiilor radiotelegrafice, chiar dacă, dată fiind viteza avioanelor, ar fi fost deja prea tîrziu.

Se repezi la transmițător, puse contactul, execută un reglaj rapid, și fu obligat să aștepte destul de mult inevitabila încălzire, arzînd de nerăbdare. Ceilalți trei se deșteptară și așteptau în tăcere.

— Alo ! *Buchetul... Narcisa* cheamă *Buchetul... Narcisa* cheamă *Buchetul...*

Ziaristul trebui să-și repete apelul timp de un minut, cu inima bătîndu-i tare și cu fruntea acoperită de o sudoare rece. În sfîrșit, impersonală, total lipsită de emoție, vocea operatorului de radio al lui Matthews se auzi în difuzor :

— *Buchetul* ascultă... Vorbește *Narcisa.*

— Două escadrile Stuka, pentru voi la firul ierbii.

— Am înțeles bine, *Narcisa.* Două escadrile. Transmit

Vocea tăcu o clipă, apoi :

— Nimic altceva ?

— Nimic de semnalat, spuse Dingale, cu oarecare ciudă. Progresăm mai încet decît era prevăzut, dar întîrzierea e foarte mică.

— *O.K. Narcisa !*

Vocea păru că se însufleţeşte puţin :

— Şi mulţumesc pentru informaţie.

Dar redeveni seacă şi aspră pentru a conchide.

— Sfîrşitul transmisiunii. Terminat.

— Terminat... răspunse mecanic Dingale aşezînd aparatul pe suport şi tăind contactul transmiţătorului.

În mai puţin de zece minute auziră, departe în sud, un uruit vag, confuz şi vag, ca o furtună de vară.

— Se pare, spuse sergentul Graves, că au atacat coloana.

— Eu, spuse Bunks, pariez cinci contra unu, că Fritzi o vor încasa rău. Cu informaţia pe care i-ai dat-o colonelului, şefule, domnii ăştia vor fi fost aşteptaţi cu multă căldură.

Dingale şi sergentul nu-şi putură stăpîni rîsul, dar Samuel Bloomfield, omul speculaţiilor precise, rămase serios.

— Credeţi, domnule locotenent, că cele două escadrile pe care le-am văzut sînt singurele care atacă coloana ?

Gîndul ăsta nu-i venise corespondentului de război. Fruntea i se încreţi.

— Sam, spuse el, s-ar putea să ai dreptate. Alte formaţii ar putea veni din alte direcţii... Dar coloana, ştii bine, este suficient de bine armată ca să se apere.

— Nu credeţi că ar putea fi angajată în luptă cu forţe inamice susţinute de aviaţie ?

— Şi asta e posibil, deşi mă îndoiesc tare că mareşalul Rommel să-şi poată permite să deplaseze nişte unităţi aşa de departe în sud, în timp ce este ocupat să-şi concentreze toţi oamenii pe linia de la El-Alamein. La drept vorbind, asta speră şi colonelul Matthews. Dacă ipoteza ta ar fi exactă, misiunea coloanei ar fi total îndeplinită.

Se opri o clipă, apoi conchise ridicînd din umeri :

— În orice caz, această luptă aeriană sau terestră nu este a noastră. Noi avem de îndeplinit o treabă foarte precisă... şi asta chiar la noapte. Am făcut ce am putut pentru camarazii noştri din detaşamentul Matthews. Acum... Ce o vrea Dumnezeu... Odihniţi-vă, băieţi.

Se scursese exact o jumătate de oră în calm şi pace. Un vînt uşor se ridicase deasupra deşertului, un vînt de sud-est venind din Sudan, din Etiopia, un vînt care mîngîiase cataractele Nilului şi care acum îşi va amesteca suflul cald cu cel sărat al Mediteranei.

Explozia, deşi îndepărtată, nu fu mai puţin diferită. Seacă, brutală, zdruncină pămîntul dimprejur,

iar obiectele metalice din şeniletă se ciocniră cu zgomot.

Cei patru oameni din comando-ul *Narcisa* se ridicară din nou alarmaţi. Cît despre Samuel Bloomfield, pălise.

*

Sergentul Graves şi soldatul Bunks se uitau întrebători la ofiţerul lor, dar Geoffrey Dingale avea ochii aţintiţi asupra lui Bloomfield. Deflagraţia pe care o auziseră era absolut diferită de uruitul surd al bătăliei, care continua departe în sud, unde coloana Matthews se apăra de atacurile aeriene. Avioanele engleze veniseră desigur în ajutor şi totul avea să transforme într-un mic colţ de iad întinderea de nisip care înconjura oaza Sioua.

Dar din acest tumult, care se situa peste cincizeci de kilometri depărtare de comando, vîntul de sud-est nu aducea decît o rumoare slabă şi intermitentă. Explozia fusese infinit mai precisă. În măsura în care o puteau situa, ea avusese loc tot în direcţia sud, dar la o distanţă de cinci pînă la zece kilometri. Şi ăsta era motivul pentru care Dingale dădea atîta importanţă reacţiilor lui Bloomfield.

— O mină ? întrebă el.

Tînărul izraelit dădu afirmativ din cap. Ca și Dingale se gîndea la *Primula,* a cărei poziție corespundea cu direcția și distanța prezumată a detunăturii.

Gîndul acesta le venise și celorlalți doi, și sergentul Graves spuse imediat :

— Poate că vreun animal al deșertului a declanșat explozia vreunei mine... Asta se întîmplă des. Cînd eram la Tobruk...

— Nu, îl întrerupse Bloomfield, categoric. Știu cum funcționează minele. Este specialitatea mea. Animalele rătăcitoare pot, în cel mai rău caz, să declanșeze o mină antipersonal. Dar pentru a declanșa o mină anticar, e nevoie de greutatea vehiculului. Ori, ceea ce am auzit noi nu lasă nici o îndoială...

Lăsă fraza în suspensie, ca și cum nu ar fi avut curajul să o ternime. Bunks fu acela care o termină pentru el :

— ...Era o mină anticar, nu-i așa ?

Foarte curios, vocea lui vibra de o furie surdă. Geoffrey Dingale se abținu de la orice comentariu. Cu o mișcare, făcu contactul la postul de radio, reglat pe lungimea de undă comună celor trei comando-uri precum și a *Buchetului.* Era convins că avea pentru a doua oară un motiv bun să reia transmisia prin radio.

— *Narcisa* cheamă *Primula*... *Narcisa* cheamă *Primula*...

Îngrijorați, uniți în aceeași neliniște, toți patru se aplecaseră spre emițător. Dingale își îndepărtase casca de urechi, pentru ca și ceilalți trei să poată auzi ca și el răspunsul difuzat de micul amplificator.

Trecu un minut care părea că nu se mai sfîrșește. Și Dingale, cu voce plină de încredere, își repetă apelul.

— Aici *Narcisa*... Chem *Primula*... *Primula*, mă auzi ? *Narcisa* cheamă *Primula*...

Încă cîteva secunde și micul receptor prinse viață. Dar în locul vocii locotenentului Gibbs, pe care o așteptau cu toții auziră vocea, tot așa de rece și metalică, a operatorului lui Matthews :

— Taci din gură *Narcisa*, ordonă ea. Respectă tăcerea radio.

— Dar... protestă Dingale. Am auzit explozia unei mine anticar, la sud, pe flancul nostru stîng, și ne e teamă că *Primula*...

— Tăcere...

— Alo ! *Buchetul*, aici *Narcisa*. Mă auziți ? insistă Dingale.

— Vă aud cinci pe cinci. Rămîneți în așteptare, li se răspunse imediat.

Operatorul radio, evident, transmitea dialogul eșalonului superior. Matthews și Hobson, care erau desigur, foarte ocupați, vor trebui să ia o decizie.

— Întrerupeți imediat emisiunea și ascultați din nou peste cincisprezece minute. Confirmați și întrerupeți, spuse vocea.

— Confirmat... În cincisprezece minute... Întrerupt, spuse Dingale.

— *O.K.* Terminat.

Ziaristul împinse în jos comutatorul, cu un gest al degetului gros. Știa ceea ce făcea în momentul de față operatorul radio. Chema la rîndul său *Primula,* dar voia să evite ca inamicul, admițînd că asculta și el, să aibă trei puncte simultane de reperaj goniometric.

Așteptară în tăcere. Acest sfert de oră avea să fie unul din cele mai lungi din viața lor. În jurul lor, numai tăcere și pustiu. Departe în sud, rumoarea bătăliei se potolise. Auziseră, de altfel, destul de departe în vest, avioane care mergeau spre nord, la mare înălțime. Pentru coloana Matthews asta însemna un nou răgaz. Dingale se întreba dacă rămăsese pe loc sau continua spre Sioua... Deșertul scînteia o dată cu apropierea orei meridiene.

Cu ochii pe cronometru, Geoffrey Dingale făcu iar legătura, treizeci de secunde înainte de ora fixată.

— *Buchetul* către *Narcisa*, mă auziţi întrebă deodată vocea metalică.

— Vă aud cinci pe cinci. Vorbiţi... spuse Dingale.

— Misiunea neschimbată. Acţiune cît mai rapidă, conform instrucţiunilor. Tăcere radio imperativă. Sfîrşitul mesajului.

— Aşteaptă ! spuse Dingale gîfîind, aproape în şoaptă, ca pentru o rugăciune. Şi... şi *Primula ?*

Se făcu o secundă tăcere, apoi :

— *Primula* nu mai răspunde, răspunse operatorul radio, cu o urmă de regret în voce.

— Dar noi, noi nu putem face nimic ? Să ne ducem în ajutorul lor ? Eu...

— Misiune neschimbată, *Narcisa*. Şi respectaţi tăcerea radio. Întrerupeţi imediat. Ăsta e un ordin.

De data aceasta, vocea nu era aceeaşi. Geoffrey Dingale recunoscu vocea maiorului Hobson, care urmărise desigur, alături de operator, schimbul de fraze cu comando-ul aflat în nisipuri.

— *O.K.* Terminat... spuse el.

Dar cînd scoase casca, mîna îi tremura de imensul efort pe care-l făcea ca să se domine. Cîteva secunde, cei patru oameni rămaseră tăcuţi în timp ce aceeaşi idee îşi făcea, inexorabil, drum în sufletele lor. Cel dintîi izbucni Freddie Bunks :

— Camarazii noştri de pe *Primula* au sărit în aer, nu ? Nu-i aşa ? Şi o să stăm liniştiţi ascunşi aici, învîrtind din degete ? Aşteptînd să ne facem

şi noi micul nostru număr ? Dar nu poate fi adevărat, şefule ! Spune-mi că nu poate fi adevărat !

Disciplina nu era însuşirea de căpetenie a bookmaker-ului din Limehouse *. Dingale o ştia prea bine. După cum nu putea permite ca în acest mic grup de civili, deveniţi soldaţi numai din întîmplare, să înceapă o discuţie.

— Ai auzit ordinele Bunks, spuse sec. Sînt precise şi formale. Nu avem voie să întreprindem nimic care să ne distragă de la misiunea ce ne-a fost încredinţată.

— Dar bine, locotenente, protestă Bunks cu vehemenţă, camarazii de pe *Primula* nu sînt neapărat morţi. Au poate nevoie de ajutor. Doar n-o să-i lăsăm să crape la soare, la discreţia nemţilor.

— Asta e drept, domnule, insistă timid şi Samuel Bloomfield. Dacă nu trebuie să acţionăm decît la noapte, am putea să ne repezim...

— Nici nu se pune chestiunea ! o reteză Dingale, de data asta foarte aspru.

Şi cum tăcerea care urmă era plină de ostilitate, explică :

— Înţelegeţi-mă bine. Sînt un civil ca şi voi. Execut ordine care mi-au fost date de ofiţeri de carieră, de care mă despart multe lucruri. Dar îi înţeleg. Puneţi-vă în locul colonelului Mat-

* Cartier sărac din estul Londrei. (N. Tr.)

thews. Răspunde de peste două mii de oameni și de o operațiune care are ca scop să ne facă pe noi, sau pe *Primula*, sau pe *Garoafa*, să execute un sabotaj ale cărui consecințe vor fi imense. Dați-vă seama că dacă lipsa de apă scurtează cu două-trei zile rezistența lui Rommel *, viața a sute sau chiar mii din camarazii noștri poate fi cruțată. Și războiul poate și el să fie scurtat cu mult. Vedeți dar că Matthews, colonelul, nu poate să se oprească la considerații... minore. Și gîndiți-vă și la riscul pe care ni l-am asuma plecînd acum în ajutorul locotenentului Gibbs și al oamenilor lui. Aici sîntem bine camuflați. Dar dacă părăsim acest adăpost, devenim, pentru primul avion inamic venit, o pradă sigură. Nu numai că ne-am lăsa inutil oasele, dar în acest caz nu ar rămîne, pentru a îndeplini misiunea decît numai *Garoafa*, ceea ce ar reduce cu cincizeci la sută șansele actuale de reușită.

Nici chiar Freddie Bunks nu mai protestă. Se înfundase în colțul lui sub prelată, frămîntat parcă de o sumbră ranchiună. Michael Graves se hazardă și el :

— Ce credeți, locotenente, că s-a putut întîmpla cu *Primula*?

* Geoffrey Dingale nu putea să știe că Rommel, bolnav, se întorsese în Germania, iar comandamentul era de la 19 septembrie în mîna lui Stumme. (N. A.)

Dingale se aştepta la întrebarea asta. Trebuia să fie pusă. Şi fu recunoscător lui Graves că îi dăduse prilejul să răspundă :

— Să fim realişti, spuse. Sîntem nişte oameni angajaţi într-un război fără cruţare şi e de datoria noastră să privim lucrurile în faţă. Sau locotenentul Gibbs şi cei trei echipieri ai săi de pe *Primula* au fost ucişi şi în acest caz nu putem face nimic pentru ei, sau sînt răniţi mai mult sau mai puţin grav, şi postul lor de radio e scos din funcţiune.

— Tocmai de aceea... începu Bunks.

Dingale se grăbi să-l întrerupă.

— Atunci, gîndiţi-vă. Potrivit dispozitivului căruia ne conformăm, locotenentul Gibbs îndreptîndu-se spre punctul de atac care i-a fost fixat, trebuia să se găsească la vreo zece kilometri sud de noi. Dar, dacă noi am auzit detunătura, vă daţi desigur seama că patrulele germane sau italiene care circulă de-a lungul conductei au auzit-o şi ele. În clipa în care vă vorbesc, sînt multe şanse ca prietenii noştri să fie prizonieri.

— Sau ucişi de nemţi, spuse Bloomfield, îngrijorat.

— Nici în cazul ăsta nu am putea face nimic, replică Dingale, dar nu sînt de părerea dumitale, Sam. Există legi ale războiului pe care le respectă

și nemții, mai ales cînd nu mai sînt victorioși, cum e cazul de față.

Și pentru a convinge definitiv auditoriul lui, conchise :

— Nu, zău, credeți-mă, dacă am lua riscul de a ne duce în ajutorul *Primulei,* contrar ordinelor primite, am avea toate șansele, admițînd că nu s-ar întîmpla nimic pe drum, să fim întîmpinați acolo, pe loc, de un foarte solid comitet de recepție. Atunci, faceți ca mine, înfrîngeți-vă îngrijorarea și așteptați să ne vie și nouă rîndul să acționăm...

Tăcură, și lunga așteptare, întreruptă pentru un timp, reîncepu. Ziaristul decise el însuși s-o scurteze la maximum și să reia drumul de cum se va lăsa amurgul.

*

Cu înlănțuirea înceată a minutelor, apoi a orelor, tensiunea micului grup slăbi. Închiși în ei înșiși, fiecare din cei trei echipieri ai lui Dingale trebui să-și dea seama că locotenentul avea dreptate, că orice inițiativă în sprijinul *Primulei* ar fi fost o nebunie. Pe cerul, fără urmă de nor, de un albastru spălăcit, soarele își urmase drumul său zilnic, înfigîndu-și în deșert spada sa de lumină și, în umbra caldă, la adăpostul pînzei, viața cotidiană își impusese legea. Freddie Bunks, cel

mai indiferent dintre cei patru de speculațiile psihologice, luase inițiativa să gătească. Scoase un pumn de ceapă dintr-o ascunzătoare misterioasă. În tigăiță, carnea degajase, ca o sfidare față de sufletul arzător al Africii, un miros care venea parcă direct din prăjitoriile din Petticoat Lane *. Cîteva amintiri pitorești despre hipodroamele londoneze îi adăugau un condiment neașteptat.

În mai multe rînduri, nu departe de ascunzătoarea *Narcisei*, trecuseră avioane. De două ori, bătălia reîncepuse departe în sud : în lipsa forțelor terestre, coloana Matthews ocupa cel puțin aviația inamică.

În timp ce după amiaza se tărăgăna, Geoffrey Dingale se străduia să-și precizeze o decizie logică, inatacabilă. Un obiectiv îi fusese indicat, liniile generale îi fuseseră trasate, dar, în acest cadru, el păstra o foarte mare autonomie.

Îl alese pe Samuel Bloomfield ca să-i susțină teoria.

— Sam, gîndește-te bine. În ce direcție apreciezi dumneata că a avut loc explozia de azi dimineață ?

Tînărul izraelit încruntă sprîncenele, datorită efortului pe care îl făcea.

---

* Stradă rău famată din cartierul de est al Londrei. (N. Tr.)

— Trebuie ținut seama de direcția vîntului, bineînțeles, spuse el, dar aș situa-o exact spre sud... am urechi bune.

— E și părerea mea, aprobă Dingale. Să ne uităm pe hartă, vrei ? Să încercăm să fixăm un punct la zece kilometri spre sud. Ce deduci din asta ? Bloomfield ezită, mai mult din timiditate naturală, decît din cauza unei incertitudini.

— În longitudine, asta ne-ar situa exact la verticala *Primulei,* dar cum traseul presupus al conductei face o curbă spre nord-est, asta înseamnă că sîntem în momentul de față mai aproape de ea decît se găsea *Primula* în momentul cînd a sărit în aer.

Asta era și concluzia lui Dingale.

— Îți mulțumesc Sam. Putem așadar deduce măcar un lucru : cîmpul de mine e mai larg, mai adînc, dacă preferi, decît ni l-au indicat agenții I. S. *-ului.

— Ei... da ! admise Bloomfield. În orice caz, acesta pare să fie adevărul în sectorul în care opera *Primula.* Dar ia uitați-vă la relieful marcat pe hartă. Dacă deducțiile noastre privind locul unde au sărit în aer sînt exacte, locotenentul Gibbs opera într-un teren nisipos. Pe cînd noi

* Inteligence Service : serviciul secret al armatei engleze. (N. Tr.)

sîntem într-o zonă stîncoasă mult mai greu de minat.

— Crezi așadar că, în sectorul nostru, cîmpul de mine are o lățime mai mică decît în al lor ?

— Sînt convins. Uitați-vă la fîșia de nisip care se întinde între zona stîncoasă și traseul conductei. E mult mai îngustă aici ca mai la sud. Și încă, se încumetă el, dacă mi-aș putea permite...

— Te rog, nu ezita, stărui Dingale.

— Ei bine ? spuse tînărul indicînd un punct pe hartă, aș dori să putem merge pînă aici, unde platoul se înfige ca un pinten în nisip. E punctul cel mai apropiat de conductă.

— Exact, spuse locotenentul. Asta ar însemna mai puțin de cinci kilometri. Și am termina drumul pe jos, nu-i așa ?

— Exact la asta mă gîndesc, domnule locotenent.

— Și eu la fel, spuse ziaristul, și cum dumneata ești specialistul, îmi pare bine că sîntem de acord. Dar, spune-mi Sam...

— Da, domnule locotenent ?

— Mă întreb, ce te-a putut face să te înrolezi în comando-uri. La urma urmei ești...

— Firav, hai ? Asta voiați să spuneți ? întrebă rîzînd tînărul. Aveți dreptate. Aș fi putut face războiul în birourile statelor majore. Vă rog să mă credeți, abia de-am fost admis de comisia me-

dicală de revizie. Considerau că eram prea firav din fire. Totuşi, o dată în armată, am dat din mîini şi din picioare, am pus în mişcare pe toţi prietenii tatălui meu, care are o situaţie onorabilă, şi e foarte cunoscut la Glasgow, ca să fiu trimis pe singurul teatru de luptă unde se mai dădeau bătălii.

— Ca şi Michael, comentă Dingale.

— Da, ca şi Michael. Şi ca şi el am constatat că singurul mijloc de a „lua contact" sînt comandourile. Din punct de vedere fizic, nici pomeneală să mă accepte, dar mi-am găsit foarte repede calea.

— Minele ?

— Bineînţeles, minele. Cînd îţi petreci cea mai mare parte a timpului ascultînd pendule şi ceasuri, pentru a înţelege secretul mecanismului lor complex şi delicat, minele par ca nişte obiecte aproape... familiare. Trebuie să spun că notele obţinute în această privinţă mi-au permis să înving ultimele ezitări ale selecţionerilor pentru comando-uri.

— Dar pentru ce, Sam, această voinţă de a te bate ? Nu ai, cum are Michael, pe nimeni de răzbunat.

— Domnule locotenent, spuse tînărul izraelit, foarte grav, se vede prea bine că nu sînteţi evreu, că nu aţi citit, ca mine sau cu aceeaşi atenţie, rela-

tarea faptelor pe care cei din rasa mea le îndură de la naziști.

— Ai intenţia să le grăbești eliberarea ?

Privirea lui Samuel se pierdu în imensitatea deșertului.

— Chiar și asta, ar fi pentru mine un scop. Dar mai e și altceva. Sînt cîţiva ani de atunci, era prin 1937, ne-am pomenit acasă cu niște rude îndepărtate. O să rîdeţi : se chemau Blumenfeld, versiunea germană a lui Bloomfield. Veneau de la Augsburg unde familia lor locuia de secole și lăsaseră tot, foarte fericiţi că scăpaseră cu viaţă. Se află acum în Statele Unite. Dar şederea lor în familia mea mi-a lăsat o urmă adîncă. Aveam pe atunci numai douăzeci de ani. Și-mi amintesc de revolta mea faţă de fatalismul şi resemnarea lor. Noi evreii sîntem un popor al nenorocirilor. Tatăl meu, de altfel, era complet de acord cu ei şi asta mă revolta. Căci sub pretextul că religia noastră nu admite violenţa, îndurăm totul, de secole. Şi cei care nu sînt evrei consideră, cîteodată nu fără oarecare dreptate, această formă deosebită a curajului, a eroismului, ca o laşitate.

— Şi nu eşti laş, Sam.

— Nu sînt un viteaz, domnule locotenent. La fel ca altora, mi-e deseori frică. Această explozie pe care am auzit-o azi dimineaţă mă obsedează. Știu că va trebui să înfrunt acel cîmp de mine, și

asta nu-mi prea surîde... Şi, în afară de asta, sînt evreu. Deoarece eu nu am credinţă, în orice caz în sensul strîmt, ortodox, al cuvîntului, aşa cum e practicată în unele din comunităţile noastre, e de datoria mea să arăt că şi noi ştim să ne batem, ca toată lumea.

Şi cum Dingale tăcea, după acest soi de spovedanie, adăugă surîzînd :

— Ştiţi ce spune Freddie... Evreii scoţieni... sînt cei mai răi !

*

La ora şaisprezece, umbra adăpostului improvizat al *Narcisei* se lungea spre răsărit. În depărtare, cutele brune ale platoului stîncos se colorau în mov. O escadrilă se îndreptase spre nord, fără ca echipajul comando-ului să poată identifica aparatele care o compuneau. Spre vest, sub incandescenţa soarelui, trăsături purpurii subliniau fîşii de nori, perfect orizontale.

Dingale ştia că un raid aerian în amurg era greu de realizat. Şi dacă voia să atingă obiectivul propus chiar în noaptea asta, trebuia să-şi asume riscul unei neplăcute întîlniri cu o patrulă inamică.

După ce prelata de camuflaj fu strînsă şi încărcată în şeniletă, *Narcisa* îşi reluă drumul. Direcţia nord-vest, spre punctul stabilit pe hartă de Din-

gale și Bloomfield. În acest decor frămîntat, dantelat de vîrfuri de stînci, tăiat de brazde adînci și abrupte ca niște șanțuri anticar, Graves avansa cu cea mai mare prudență.

Ori de cîte ori ajungeau pe vîrful vreunei ridicături, Dingale dădea ordin să coboare lui Bunks și Bloomfield și să examineze cu grijă terenul din față, înainte de a porni mai departe.

Pe scena imensă a orizontului în care deșertul și cerul se contopeau, drama cotidiană a zilei și a nopții își desfășura, unul după altul, tablourile sale fastuoase. Într-o profuziune de aur, de roșu aprins și de albastru, magnificul actor se pregătea să părăsească teatrul.

Șenileta fiind oprită, scoasă din viteză, cu motorul mergînd încet, trei priviri urmăreau silueta lui Bunks care, aflat la o sută de metri înaintea lor, se cățăra pe un povîrniș. Îl văzură înălțîndu-se în sfîrșit pe o ridicătură stîncoasă, șlefuită de vînturi și de nisipuri. Se întoarse aproape imediat spre ei, făcu semn cu brațele înainte de a pune mîinile pîlnie la gură și de a striga :

— S-a terminat....Nu mai e nimic...

Sergentul Graves, fixat așa cum era pe scaunul său de disciplina imperativă a echipei, numai Dingale și Bloomfield săriră din mașină și o luară la fugă spre bookmaker-ul din East-End.

Bunks se culcase pe burtă. Instinctiv cei doi îl imitară. Sub privirea lor se întindea, cît vedeai cu ochii, un ocean de nisip, striat de prelungi ondulaţii paralele, ca Mediterana într-o paşnică zi de vară. Departe spre vest, orizontul desena în soarele care apunea o linie neregulat dantelată, indicînd un alt platou stîncos.

Lăţimea fîşiei prăfuite era practic imposibil de evaluat. Cel mai bun lucru era să te iei după hartă, care indica circa doisprezece kilometri. În orice caz, dacă informaţiile Inteligence Service-ului erau exacte, conducta trebuia să se desfăşoare în mica depresiune pe care o observau cam la mijlocul mării de nisip şi de care nu erau despărţiţi decît de ameninţarea invizibilă, dar mortală, a minelor...

CAPITOLUL VII

Geoffrey Dingale se uită la ceas, apoi la soarele care coborîse pe orizont cu discul deja amputat de partea sa inferioară. 18 şi 15... Socoti că îi mai rămîneau, pentru 23 octombrie, trei sferturi de ceas de vizibilitate.

Din fericire, nu le trebuiră decît douăzeci de minute ca să găsească o crăpătură de stîncă, su-

ficient de adîncă încît, cu ajutorul prelatei, să o poată transforma într-o mică cavernă. Graves băgă şenileta în marş-arier, ca în propriul său garaj, la Norwood, în timpurile bune de altădată. Apoi urmă pe jos pe ceilalţi trei, căci Dingale decisese să profite de ultimele urme ale luminei de zi pentru a ţine un consiliu de război, chiar pe linia de plecare, adică la marginea platoului stîncos.

— Michael va rămîne de gardă lîngă maşină, decise el, iar noi o vom porni toţi trei. Pe măsură ce Sam va detecta minele, Freddie şi cu mine vom însemna cu balise drumul de înapoiere. Cînd vom ajunge la conductă, Freddie îşi va vedea de treaba pentru care e aici şi apoi ne vom retrage în viteză.

Se vedea prea bine că sergentul Graves nu era de loc mulţumit că nu ia parte la expediţie. Se strîmbă şi întrebă :

— Şi cît timp va dura treaba asta, după părerea dumneavoastră ?

— Nu se poate spune de pe acum, răspunse Samuel Bloomfield. Depinde de lărgimea cîmpului de mine, de densitatea minelor, de necesitatea de a le detecta sau nu.

— În orice caz, dispunem de aproximativ cinci ore de clar de lună, observă Dingale. Ar trebui să ajungă.

— Eu, spuse Bunks, pariez cu cinci contra unu...

Ceilalți trei nu avură timp să știe imediat pe ce pariu își baza de data asta bookmaker-ul speranțele : la nord de observatorul pe care se găseau, invizibilă, dar după cum li se părea teribil de aproape, o sălbatică încăierare izbucnise.

*

Era ceva ireal între contrastul dintre inexprimabila seninătate a decorului unde se aflau cei patru oameni ai comando-ului *Narcisa* și furioasa furtună care se dezlănțuise dintr-o dată, pietrificîndu-i în mijlocul universului lor mort de stînci ale deșertului.

Lungiți unul lîngă altul, pe o mică costișă, deasupra locului unde era ascunsă șenileta, mai priveau încă deșertul, cum o făcuseră cu cîteva clipe mai devreme. Și asfințitul îmbrățișa un peisaj atît de gol, atît de lipsit de orice viață, de orice mișcare, încît imaginația refuza să conceapă războiul, acolo, puțin mai la nord ; concentrarea formidabilă a celor două armate, activitatea febrilă a zeci de mii de oameni, agitîndu-se în jurul tancurilor, vehiculelor de tot felul, al pieselor de artilerie.

Această evocare nu se referea decît la linia de coastă. Aici era deșertul, regatul spiritelor și al anahoreților, rînd pe rînd iad arzător și mormînt

înghețat, în orice caz, domeniu incontestat al tăcerii și al morții.

Cel puțin așa îl văzuseră ei pînă la această violentă chemare la realitate.

Era o simfonie pentru arme de foc. Începea ca o sonată pentru două mitraliere, mîțioasă, cu un staccato de note înalte, punctată ici și colo de un acord de bazuka *.

Dar, în curînd, vocea gravă a tunului se făcu auzită și, pentru că frontul se găsea la mai mult de trei sute de kilometri spre nord, cei patru din comando-ul *Narcisa* își dădură seama că în luptă se angajase un tanc. Și, judecînd după tusea adîncă a piesei, era vorba probabil de un tanc cu țeava scurtă de 50 mm, ca acelea care echipau „Modelele 3" ale lui Afrikakorps.

O sudoare rece trecea de-a lungul spinării lui Dingale. Toată făptura lui era concentrată pentru a interpreta fiecare din partidele ce se jucau acolo, probabil dincolo de o mică barieră stîncoasă care închidea orizontul spre nord. Sergentul Graves, Bloomfield și Bunks subliniau fiecare deflagrație, ca și cum proiectilul pe care ea îl anunța ar fi fost în propriul lor trup.

Mitraliera, bazuka se auziră din nou. Dingale crezu chiar că distinge cîteva explozii de grenadă.

---

* Armă antitanc cu reacție. (N. Tr.)

În orice caz, era incapabil să spună de cîte minute dura încăierarea, cînd un fel de suflu, învăluind o explozie surdă care se repercută lung în deșert, îi ajunse cu atîta forță, cu atîta realitate, încît li se păru că simt pe propria lor față căldura unui incendiu.

— Doamne, Dumnezeule, murmură Michael Graves, explodează un rezervor.

După aceea, aproape lipsite de sens în tăcerea care se instalase din nou, mai auziră suspinul a două rafale de arme automate, probabil de puști mitraliere. Apoi nimic.

Cei patru oameni ai comando-ului *Narcisa* se uitară unul la altul. Gîndul lor comun se rezuma într-un singur cuvînt : *Garoafa.*

— Nu ne-ați spus, domnule, că locotenentul Baker și oamenii lui operează la nord de sectorul nostru ? întrebă în sfîrșit sergentul Graves.

Geoffrey Dingale întinse amîndouă mîinile, cu palmele în sus, în semn de neputință.

— Maiorul Hobson, cînd mi-a dat instrucțiunile, mi-a spus numai ce trebuia spus, răspunse el. Nu voia ca, în caz de captură, unul din cei trei șefi de comando, supuși unor... presiuni, să poată da în vileag poziția exactă a celorlalți doi. Dar, într-adevăr, știam că *Narcisa* trebuia să opereze între *Primula* la sud și *Garoafa* la nord.

— Ai ! Ei bine ! dacă vă interesează părerea mea, interveni Freddie Bunks, toată afacerea asta mi se pare tot atît de putredă ca a bătrînului Fatsy Galloway, bookmaker-ul din Putney Green * care, tot înşelîndu-şi clienţii, a sfîrşit la pîrnaie.

— Da, spuse foarte sec Dingale, numai că nimeni nu-ţi cere părerea Fred şi mi-ai face o favoare scutindu-mă de obligaţia de a mă purta cu dumneata ca un ofiţer.

Stupefiat, Cockney-ul înghiţi gălușca și se refugie într-o tăcere încruntată.

— Nu credeţi că am putea lua contact cu *Garoafa*, prin radio, locotenente, propuse Graves.

Dingale dădu negativ din cap.

— Nici vorbă. Nu numai că e foarte probabil ca locotenentul Baker să fi luat parte la lupta ale cărei ecouri le-am auzit, dar un lucru e evident : acela că inamicul e prezent, că e foarte aproape de noi. Mai puţin ca oricînd, nu ne mai putem permite acum, să întrerupem tăcerea radio.

Argumentul nu era lipsit de greutate. La rîndul său, Graves tăcu. Dar Geoffrey Dingale continua să mediteze. Dacă interpretase corect ecourile luptei, *Garoafa* dăduse peste un grup de germani sau italieni (mai probabil de germani din cauza

* Bunks citează mereu nume şi locuri din cartierele mai rău famate ale Londrei. (N. Tr.)

tunului de 50 mm) și totul indica că echipajul comando-ului pierduse partida.

Care vor fi reacțiile învingătorilor ? Să-și spună că șenileta îi pusese gînd rău conductei și că probabil *nu era singură.*

Vor scotoci oare, din cauza asta, tot sectorul cu de-amănuntul ? Asta era mai puțin probabil, căci a căuta o șeniletă în deșert, la căderea nopții, e o întreprindere imposibilă. Concluziile care se degajau pentru *Narcisa* din această aventură erau deci relativ liniștitoare, pentru moment, dar din contră, cu mult mai preocupante pentru viitor, în măsura în care comando-ul Dingale rămînea unica șansă de a duce misiunea la bun sfîrșit, cu toată supravegherea, probabil întărită, a lucrării care era obiectivul ei.

Ajunsese aici cu raționamentul său morocănos, cînd Freddie Bunks, care părea tot atît de lipsit de ranchiună ca și de disciplină, strigă :

— Ei, șefule, dumneata vezi ce văd eu ?

Și arătă cu brațul întins un punct în deșert.

*

Geoffrey Dingale își ajustă binoclul și îl îndreptă spre direcția indicată. Era aceea a conductei, undeva în marea de nisip. O dată cu căderea serei, acum aproape completă, lumina luase

o tentă nedefinită, compusă dintr-un curios amestec de negru, de brun, de cenușiu închis, de roşu întunecat. Soarele dispăruse dincolo de orizont, şi pe cer nu mai rămăsese din lumina lui decît o slabă licărire purpurie. Prin binoclul cu lentile speciale, Dingale distingea totuşi cu precizie ceea ce îi arăta Bunks : o mică coloană care se deplasa de la nord-est spre sud-vest, în axul văii nisipoase, într-un cuvînt în sensul conductei de apă a lui Afrikakorps.

Era chiar mai puţin decît o coloană. Putea fi identificată cu o patrulă : o maşină uşoară deschidea drumul. Era urmată de un tanc Mark III, cu turela deschisă, de la înălţimea căreia un ofiţer părea să scruteze orizontul. Urma apoi o automitralieră puternic blindată. Cele trei vehicule coborau încet spre sud-vest şi din ele se degaja, cu toată distanţa la care se aflau, o impresie de forţă periculoasă şi de autonomie perfectă. Această mică „task force“ * părea perfect adaptată vocaţiei sale de patrulă a deşertului.

Impresia asta, Geoffrey Dingale se mărginea s-o resimtă în mod confuz. Era mai ales preocupat să determine, după reglajul binoclului, distanţa la care se deplasau germanii : patru mii cinci sute de metri.

---

* Unitate militară trimisă să execute o anumită misiune. (N. Tr.)

Din raționamentul cel mai logic reieșea că patrula circula pe culoarul amenajat între conductă și cîmpul de mine de protecție. Admițînd că acesta începea la piciorul micului promontoriu stîncos pe care se găseau, lărgimea lui nu putea să depășească patru kilometri și jumătate. Lucru pe care îl explică celor trei coechipieri ai săi.

— Credeți așadar, domnule locotenent, că lupta pe care am auzit-o s-a desfășurat între doi adversari despărțiți de o distanță de patru kilometri și jumătate ?

În tonul sergentului Graves se ghicea o urmă de neîncredere.

— Văd ce vrei să spui, răspunse Dingale, care se gîndea la exploziile de grenade pe care i se păruse că le auzise. Crezi că, mai la nord, în sectorul *Garoafei*, cîmpul de mine e mai puțin larg.

— Da, domnule locotenent, sau există o trecătoare pe care am putea-o căuta.

— Eu unul aș pune rămășag zece contra unu că o vom găsi, spuse Bunks, entuziasmat de această idee.

— Regret, Graves, spuse ziaristul, dar nu pot fi de acord cu dumneata. Și cum este exclus să vreau să vă dau ordine fără să vă explic motivele, o să vă dezvolt punctul meu de vedere. Mai întîi, misiunea noastră a fost pregătită de tehnicieni care au adunat toate informațiile, pe cînd noi nu

cunoaştem, din ele, decît un mic fragment. Aceşti tehnicieni au ales trei puncte diferite pentru tentativa de sabotaj a conductei. Cel al *Primulei,* cel al *Garoafei* şi al nostru. Putem să socotim că bieţii noştri camarazi au fost victimele unor circumstanţe nenorocite. Dar asta nu-i o garanţie că nu ne aşteaptă aceeaşi soartă, dacă mergem pe urmele lor. Din contra, îndeplinind misiunea care ne revine, aşa cum ne-a fost trasată, păstrăm, aşa mi se pare mie, şanse de reuşită, de vreme ce ştim de pe acum că ceilalţi au eşuat în tentativa lor. În sfîrşit, ştim acum că patru mii cinci sute de metri ne separă de conductă. Cel puţin asta este o probabilitate, dar şi ipoteza cea mai bună. Nimic nu dovedeşte că cîmpul de mine are această lărgime. Poate că n-are decît un kilometru...

Ceilalţi trei păstrară tăcerea. Geoffrey Dingale îşi dete seama, chiar numai după atitudinea lor, că avea acum un ascendent destul de mare asupra lor pentru ca punctul lui de vedere să se impună.

— Nimic schimbat în dispozitiv, conchise el. Vom pleca la răsăritul lunii, în formaţia prevăzută. Vom lua un scurt contact cu *Buchetul,* astă seară. Asta va da timp nemţilor să se îndepărteze. — Hai, înapoi la maşină, gustare şi odihnă. Vom avea cu toţii nevoie de aşa ceva.

Michael Graves și Samuel Bloomfield plecară primii spre șeniletă. Freddie Bunks părea că nu părăsește postul de observație decît cu oarecare regret.

— Nu ești de acord cu concluziile mele, Freddie ? îl întrebă Dingale, care ținea cu tot dinadinsul să lichideze incidentul care îi opusese puțin mai înainte.

— Ei, șefule ! spuse bookmaker-ul cu dezinvoltură. Sîntem în armată, nu-i așa ? Și presupun că ești mai tobă de carte decît mine, pentru că ești ofițer. Eu m-aș fi dus în căutarea acestui nenorocit de pasaj, dar poate m-aș fi curățat.

— Ca Baker, completă încetișor locotenentul. Și totuși el nu făcea decît să execute ordinele primite.

— Cele care vi s-au dat o să ne ducă poate la aceeași soartă, o întoarse Bunks.

— S-ar putea, admise Dingale, și nu ascund nimănui greutățile misiunii noastre. Dar rămîn totuși convins că sîntem cei mai bine plasați ca să reușim.

Și cum londonezul tăcea, Dingale insistă :

— Ești un tip tare ciudat Freddie. Consider că ești tot atît de necesar echipei noastre ca și Michael sau Sam, și totuși...

— Totuși, îl încurajă celălalt cu o voce puțin batjocoritoare.

— Ei bine ! mă întreb ce cauţi în comando-uri.

— În sfîrşit, putem vorbi deschis ! suspină Bunks. Vă spuneţi desigur că eu n-am aceleaşi motive ca voi trei, nu-i aşa ? N-am logodnică de eliberat, o soţie, un copilaş, de răzbunat, sau de susţinut onoarea unui neam. Ei bine ! ai dreptate, locotenente. Povestea mea e mai simplă. A dracului de simplă. Cînd a izbucnit porcăria asta de război, îmi făceam micile mele afaceri, în Limehouse, în cartierul docurilor. Oh ! Ştiu bine că nu era ceva prea faimos. Drept clienţi, nişte pricăjiţi : hamali, prostituate, mici birtaşi chinezi. Dar ce vreţi, ai ? Începeam de-abia în meserie şi era singurul loc pe care mi-l lăsaseră cei mari. Chiar cei săraci găsesc destule parale ca să încurajeze rasa cabalină. Aveam maşinuţa mea şi nişte fetişcane nu prea sperioase. Era aproape prea frumos ca să dureze. Degeaba am dat din mîini şi din picioare, dar în alt sens decît Samuel, care voia să plece cu orice preţ. Totul a fost zadarnic. M-am găsit pur şi simplu pifan, ca toată lumea. Am încasat-o la Dunkerque. M-au sîcîit destul în taberele de antrenament din Anglia şi, într-o bună zi, am avut dreptul la o călătorie gratuită pe *Yarmouth Castle*, un fost pachebot de lux transformat în transport de trupe. Direcţia : Egiptul. Dar atenţie ! Nu pe ruta *Peninsu-*

lar & Oriental *. Nu. Nici vorbă de Mediterană pentru mutrele noastre. Ocolul cel mare, ca în timpurile bune, pe la Capul Bunei Speranţe. Pe mine, atmosferele închise, izolate, nu mă prea aranjează. Pe la jumătatea călătoriei, sergentul major al companiei nu mă mai putea suferi, şi se jura că mi-o va scoate pe nas. Atunci, o dată debarcat, mi-am spus că ceea ce aveam mai bun de făcut era să mă sustrag, în cel mai scurt timp, autorităţii sale părinteşti. Dar ca să obţii mutarea, o întreagă bazaconie ! Numai dacă...

Dingale izbucni în rîs şi continuă pentru el :

— Afară numai dacă ai fi voluntar pentru comando-uri. Dacă înţeleg bine, din două rele, Freddie, ai ales pe cel mai mic.

— Păi !... cam aşa ceva, spuse bookmaker-ul rîzînd şi el.

Dingale redeveni grav.

— Ceea ce ne aşteaptă nu e tocmai trandafiriu, amice, spuse el. Dar fii sigur de un lucru : îmi pare bine că eşti cu noi.

Cockney-ul vădi, prin felul cum reacţionă, că nu-l lasă indiferent vorbele şefului său. Bine înfipt pe picioare, cu nasul în vînt, puţin deviat din poziţia sa normală prin cine ştie ce vicisitudini ale trecutului său, cu urechile depărtate de ţeastă,

* Cea mai importantă companie de navigaţie engleză pe ruta Indiilor, Australiei şi Japoniei. (N. Tr.)

o țigară pe care nu o aprinsese în colțul buzelor, avea o înfățișare oarecum pitorească. Și Freddie Bunks nu era omul care să-și facă despre el prea multe iluzii, să compare, socotindu-le onorabile, motivările lui profunde cu cele ale lui Graves și Bloomfield. Toate acestea îl făcură să fie și mai sensibil la cuvintele lui Dingale. Se uită la el cîteva clipe în tăcere, apoi spuse :

— Mulțumesc, șefule.

*

Acum se înoptase de tot. Nici măcar primele stele nu se agățaseră încă pe perdeaua întunecată a cerului. Dingale se uită la ceas. Patrula germană trebuia să fie acum destul de departe, spre sud, în direcția oazei Sioua.

Apăsă pe comutatorul postului de emisie, luă casca, așteptă timpul necesar pentru încălzire și chemă :

— Alo ! *Buchetul,* aici *Narcisa, Narcisa* cheamă *Buchetul.*

Răspunsul îi parveni imediat, ca și cum operatorul radio al lui Matthews nu ar fi încetat să asculte :

— Aici *Buchetul.* Vă primesc cinci pe cinci. Spune *Narciso.*

— Vedem obiectivul. Separați de un cîmp de mine de maximum patru mii cinci sute de metri. Apropiere finală pe jos. Plecarea la ora 22.

— Primit, *Narciso*, aprobă vocea. Transmit.

— Așteaptă, spuse Dingale în clipa în care vru să întrerupă. Acum patruzeci și cinci de minute aproximativ, încăierare cinci kilometri la nord. Credem că e vorba de *Garoafa*.

— Urmă o scurtă tăcere, apoi operatorul spuse :

— Rămîneți pe recepție.

Cîteva minute mai tîrziu îi parveni însăși vocea lui Matthews.

— Exact *Narcisa*, spuse el cu un ton rece și sec. Era *Garoafa*. Acum sînteți singuri. Trebuie să reușiți. Noroc.

Acest „noroc" era, pentru Matthews, maximul de înduioșare.

Dingale nu se înșelă. Răspunse doar :

— Mulțumesc, *Buchetule*. Terminat.

CAPITOLUL VIII

Geoffrey Dingale dădu semnalul de plecare la 22,50. Experiența din noaptea trecută îi spunea că putea conta pe lumina lunii pînă la patru dimineața

cel puțin, așadar mai bine de cinci ore de vizibilitate bună. Acesta era un element esențial deoarece, germanii fiind puși în gardă de încercările nereușite ale *Primulei* și *Garoafei*, întrebuințarea unei lămpi electrice, chiar pentru perioade foarte scurte, era absolut exclusă.

La începutul nopții apăruseră formații de nori subțiri, rezultatul condensațiilor din timpul zilei, și lucrul acesta îngrijorase mult pe responsabilul *Narcisei*. Dar aburii se împrăștiaseră încetul cu încetul. Cu imateriala și inumana lor puritate, negurile reci cuprinseseră deșertul.

Căci, într-adevăr, cînd pașii lor răsunară pe ultimii metri de stîncă, universul acesta mineral te ducea cu gîndul spre o altă lume. În fața lor, deșertul scăldat în lumina eternă a lumilor moarte se întindea tot atît de departe ca și bezna. Părea că timpul se oprise pe vreun astru mort, zvîrlit în hora tăcută și înghețată a stelelor.

Era de altfel foarte frig. Uitîndu-se după ei, pe Michael Graves îl trecu, pe sub tricoul gros pe care îl îmbrăcase, un fior de frig.

Mergeau într-un singur șir, unul după altul, în formația obligatorie a celor care vor să traverseze zona ostilă a unor nisipuri mișcătoare, a unor mlaștini, a desișurilor pădurilor din Amazon sau... a unui cîmp de mine.

Samuel Bloomfield mergea în frunte. Ducea pe umăr, cum duci o furcă, detectorul tip nr. 4, care, cu capătul lui mare și lat, îl făcea întotdeauna să se gîndească la mătura de lustruit pe care maică-sa o întrebuința, la Glasgow, pentru ca să lustruiască parchetul apartamentului de deasupra magazinului de bijuterii. Pe spate își legase bine sacul cu baterii. Ascultătoarele lipite de urechi îl izolau de restul lumii, închizîndu-l într-un univers de percepții senzoriale.

Ochii i se adaptaseră perfect albicioasei lumini lunare.

Distingea fiecare asperitate a solului, o scruta cu atenție în căutarea celui mai mic indiciu care ar trăda camuflajul vreunei mine.

Învățase lucrul acesta la școala de comando-uri, dar acum Sam simțea un oarecare scepticism : cîte vînturi de nisip nu suflaseră de la instalarea conductei Afrikakorps-ului și a sistemului ei de protecție !

Nu voia să-și asume nici un risc. Nu pentru că îi era frică pentru viața lui. Oricît de straniu ar părea, instinctul de conservare, și chiar sensul final al misiunii sale, dispăruse, la tînărul ceasornicar, sub presiunea unui sentiment mai imediat, mai exaltant : știa că pe umerii săi poartă o răspundere. Era conștient de faptul că viața celorlalți, a celor care îl urmau, era strîns legată de

propria sa aptitudine de a-i proteja împotriva primejdiei. Şi ştia mai ales că Dingale, ca şi Bunks, aveau încredere în el.

Asta era, pentru firavul evreu de la Glasgow, o senzaţie inedită şi, într-un fel, delicioasă. Sănătatea lui delicată, tradiţiile familiare şi religioase îl ţinuseră, pînă azi, departe de solidaritatea de echipă. În prima sa misiune de comando, descoperea deodată apriga bucurie de a fi englez ca şi ceilalţi, de a fi pe cale să-şi îndeplinească, cu alţi englezi, o datorie comună. Înainta cu paşi înceţi, regulaţi, cu detectorul ţinut bine în unghiul format de braţul drept, o carabină în bandulieră, mica lui panoplie de aparate de deminat, agăţată de centură : baioneta pentru sondat, cleştele, foarfeca, o lampă de buzunar miniaturală a cărei rază luminoasă filtra printr-o deschidere strîmtă, ca privirea tulburătoare a unei femei frumoase.

Funcţiile de comandant ale lui Geoffrey Dingale încetaseră în momentul cînd cei trei se puseseră în mişcare. Nu mai exista nici un locotenent între ei, erau numai trei echipieri care îndeplineau împreună o misiune bine determinată. În cadrul acesteia, poziţia locotenentului era subalternă : purta un fel de traistă din care va scoate, la momentul oportun, reperele uşor fosforescente menite să marcheze drumul de înapoiere.

Dacă va fi o înapoiere...

Geoffrey Dingale realiza că cei douăzeci de ani de ziaristică îl învăţaseră cel puţin un lucru : arta de a aprecia orice situaţie cu realism, de a despuia lucrurile sau vorbele de ceea ce numea el, în vocabularul său personal „folclorul" lor, în sfîrşit, de a înfrunta adevărul gol goluţ. Sute de interviuri îi dăduseră obiceiul de a se pune în locul interlocutorului său, de a raţiona ca el, pentru ca să-şi poată da mai bine seama de punctul lui de vedere.

Şi pe cînd călca pe urmele proaspete lăsate pe nisip de Samuel Bloomfield, locotenentul Dingale se străduia să raţioneze în acelaşi fel ca adversarul său imediat : ofiţerul german, comandant al micei „task force" însărcinată cu paza apeductului.

Ca şi Dingale, acesta auzise, în zorii zilei, explozia care însemnase sfîrşitul *Primulei*. Trimisese desigur imediat un vehicul la locul cu pricina. Se dusese probabil el însuşi. Dacă găsise pe unul sau mai mulţi supravieţuitori ai echipei locotenentului Gibbs, îi luase prizonieri. În orice caz, sensul misiunii lor nu-i putuse scăpa.

În aceeaşi seară, se ciocnise cu *Garoafa*. Nici în cazul ăsta, tentativa locotenentului Baker şi a oamenilor lui nu suscita vreun echivoc.

Şi ofiţerul din Afrikakorps raportase, prin radio, eşalonului superior. Geoffrey Dingale îşi închipuia circuitul făcut de această ştire şi de interpretarea

ei de către criticii statului major germano-italian : puteau să-și dea seama că periplul coloanei Matthwes nu se concretizează într-o ofensivă pe la sud și destinată să ia forțele Axei prin spate.

În aceste condiții, ea apărea ca o simplă diversiune cu scopul de a fixa atenția asupra acestui sector, aducînd în același timp comando-urile însărcinate cu distrugerea conductei la punctele lor de plecare. Și cum inamicul nu avea nici un motiv să presupună că numărul acestor comando-uri se limita numai la două, era mai mult ca probabil că, în clipa în care cei trei oameni înaintau în tăcere prin nisipuri, patrulele germane explorau întunericul în căutarea altor eventuali agresori.

Aceasta era rubrica pasivului. La activ figura faptul că formația comando-ului *Narcisa* era încă intactă și că numai patru kilometri o despărțea de obiectivul său. În plus, apropierea unei patrule nu putea fi decît zgomotoasă. Cei trei oameni păreau să aibă o șansă rezonabilă să scape de vigilența ei.

În cele din urmă, totul nu depindea decît de mine. Conștient că reprezintă, după eliminarea lui Gibbs și a lui Baker, ultima carte a comando-urilor, Dingale se hotărîse să impună lui Bloomfield o prudență extremă.

Freddie Bunks era ultimul în șir. Bookmaker-ul din Limehouse simțea cum îl lovește în mers,

pe partea stîngă, sacul cu explozivele. E uluitor, se gîndea el, ce pot pune la punct, în timp de război, cercetătorii. Aşa cum i se explicase în timpul instrucţiei pe care o făcuse, cu cîţiva ani mai înainte ar fi „lucrat“ cu dinamită sau cu şedită, produse care cereau o manipulare delicată. În schimb acum, era suficient să lipească pe porcăria aia de ţeavă o pastă care se modela uşor şi în care era suficient să strecori un detonator. Plasticul, aşa cum se numea acest amestec de nitroceluloză şi nitroglicerină, se putea transporta fără să iei nici un fel de precauţiune.

Şi dacă Freddie Bunks fluiera printre dinţi una din ultimele melodii popularizate, chiar înaintea războiului, de către Henry Hall şi orchestra lui, asta nu se datora faptului că, asemenea unui băieţaş, îi era „frică de întuneric“. Şi nici nu intenţiona să evidenţieze o dezinvoltură pe care nu o resimţea. Freddie Bunks exprima pur şi simplu pitorescul unei situaţii cel puţin neaşteptate : fusese nevoie să se adune, să se constituie, să se pună în mişcare coloana Matthews pentru ca să se poată lansa în mijlocul naturii trei comando-uri de elită. Ultimul din aceste comando-uri îşi unea acum forţele. Pentru ce ? Pentru a duce pînă la obiectiv un prăpădit de „bookie“ * din

* Bookmaker. (N. Tr.)

East-End ! Freddie Bunks fluiera pentru că își imagina o vastă piramidă — în fond, nu se găseau destule în Egipt ? — a cărei bază era format din indivizi neglijabili ca locotenent-colonelul Matthews sau maiorul Hobson, dar în vîrful căreia se găsea el, Freddie Bunks.

Nu era un lucru chiar așa de neplăcut...

*

Samuel Bloomfield merse circa trei sute de metri drept înaintea lui. De la platforma stîncoasă, terenul cobora pe o pantă foarte ușoară. Tînărul ceasornicar înainta într-o relativă securitate, avînd încredere atît în instinctul lui cît și în ceea ce învățase în timpul stagiului său de formare. În spatele lui, locotenentul Dingale înfipsese trei mici țăruși, unul la fiecare sută de metri aproximativ, în axul drumului pe care îl urmau.

O infimă umflătură a nisipului îl făcu să se încrunte. Se descărcă de greutatea detectorului, îl puse în baterie și îl plimbă pe teren în fața lui. Lucra cu o încetineală extremă, ținînd seama de raza de acțiune a aparatului care nu depășea un metru. Pe de altă parte, detectorul avea nevoie de un reglaj constant.

Șuieratul care se auzi în ascultătoare nu făcu decît să confirme ceea ce presimțea...

În spatele lui, Dingale și Freddie Bunks se opriseră. Stăteau nemișcați, cu răsuflarea tăiată.

— Anticar sau antipersonal ? întrebă ofițerul.

Trebui să repete întrebarea după ce Bloomfield își scoase casca.

— Nu pot să spun, răspunse specialistul. Aparatul reacționează în prezența oricărei mase metalice cu aceeași intensitate. O cutie de conserve, o schijă de obuz sînt de ajuns ca să-l activeze. Bineînțeles în această regiune cu siguranță e vorba de o mină.

Și îngenunchease pe nisipul, pe care îl mîngîia cu degetele întinse.

Foarte repede, găsi ceea ce căuta : minuscula antenă a unui detunător prin presiune. La rasul nisipului, aprinse mica lampă electrică. Dingale îngenunchie și el, la rîndul său, ca să-l ajute. Sub slaba rază de lumină a lămpii pe care ofițerul i-o luase din mînă, tînărul degajă cu mare băgare de seamă partea superioară a unui fel de cutie de conserve, pe care era așezat dispozitivul care făcea să funcționeze capcana de la care porneau, la dreapta și la stînga, două fire subțiri care dispăreau în nisip.

— S Miz 35, explică el încet. Mai cunoscută sub numele de „mină S". „S", asta înseamnă „Springen", a sări.

— Cum funcţionează ? întrebă Dingale.

— E machiavelic. Cele două fire pe care le vedeţi sînt legate de nişte puncte fixe, la o distanţă de vreo zeee metri. Dacă te împiedici de elc, firul liberează detunătorul, mina sare în aer şi explodează deasupra solului cu o putere formidabilă. Gîndiţi-vă că la treizeci de metri o schijă mai poate omorî un om.

— Cum poate fi neutralizată ?

— Cînd a fost aşezată, cele două mici ştifturi ale antenei de unde pornesc firele au fost scoase. Voi pune altele, cu ajutorul acestui fir subţire de oţel pe care l-am adus anume, după care voi putea tăia firele şi o vom ocoli. E o treabă delicată.

Într-adevăr, fură necesare cîteva minute în timpul cărora Dingale continuă să ţină lampa, străduindu-se să nu tremure. Aplecat asupra redutabilei maşini a morţii, resimţea o senzaţie inedită de anxietate şi dezgust. Oamenii comando-ului *Narcisa* se găseau angajaţi într-o formă a războiului relativ nouă. 1914—1918 cunoscuse războiul de tranşee, 1940 războiul de mişcare 1942 văzuse cum se naşte în Africa războiul minelor. Îngropate cu miile, ele deveniseră meterezele prin care beligeranţii din nisipuri îşi înconjurau taberele lor întărite. Să dai de hac acestor metereze, deseori largi de mai mulţi kilometri, era o treabă de ti-

tani *. Soluţia cea mai expeditivă imaginată de englezi era „Scorpionul", un tanc echipat special ca să producă explozia minelor înaintea lui. Dar această metodă tehnică avea dezavantajul de a fi indiscretă...

În sfîrşit, Samuel Bloomfield se ridică, îşi şterse fruntea de sudoare : cu tot frigul era lac de apă.

— Putem continua, spuse el. Îşi puse la loc harnaşamentul, ridică pe umăr detectorul nr. 4, reluă încet drumul.

Geoffrey Dingale înfipse unul din micile lui ţăruşe. Freddie Bunks, care din ordinul şefului său se ţinuse departe, trecu foarte respectuos la mare distanţă de mina neutralizată. Pentru moment bookmaker-ului din Limehouse îi pierise piuitul. Sistemul lui nervos suporta greu tensiunea pricinuită de mină.

Fostul corespondent de război verifică direcţia cu busola. Deoarece experienţa dovedise că germanii aşezau minele în linii succesive, logica voia ca ei să meargă drept înainte, atenţi ca să nu le scape viitoarea capcană.

*

După două sute cincizeci de metri, Samuel Bloomfield se opri din nou. Cu instinctul, ca şi cu

* Pe plajele Normandiei, după 1944, fuseseră scoase peste douăzeci de milioane de mine. (N. Tr.)

privirea, descoperi mașina infernală. Detectorul i-o confirmă imediat.

Conform regulii stabilite, Freddie Bunks, ca și prima oară, se întinse la pămînt, la vreo douăzeci de metri în urmă. Dar locotenentul preferă să rămînă lîngă cel însărcinat cu deminarea. Pentru a-l ajuta cu lampa, dar și pentru a-și înșela nerăbdarea : din momentul plecării înaintau cu o încetineală dezesperantă.

— Încă una antipersonal ? întrebă el.

— Nu, răspunse tînărul ceasornicar care se și apucase de lucru. Cred că e vorba de o „Tellermine", o mină farfurie, avînd treizeci și doi de centimetri în diametru și zece în înălțime.

— Dar, obiectă locotenentul, credeam că pentru a face să explodeze acest soi de porcărie, este nevoie de greutatea unui vehicul. De ce nu trecem mai departe ?

— Vă rog să mă iertați, spuse Bloomfield continuîndu-și lucrul. În principiu, pentru ca o asemenea mașină să explodeze, e într-adevăr nevoie de o greutate de o sută cincizeci de kilograme. Dar deseori, nemții instalează capcane pe minele lor antitanc, legîndu-le de una antipersonală care sare zece metri mai departe. Sînt vicioși, știți...

La asta nu se putea replica nimic. În timpul stagiului pe care Dingale îl făcuse la comando-uri,

fusese prevenit îndeajuns împotriva a tot felul de surprize dezagreabile pe care le ascundeau cîmpurile de mine, pentru ca să nu se resemneze.

— *O.K.* Fă cum crezi că e mai bine.

Se întinse la rîndul său la pămînt, în timp ce Bloomfield asculta mina T Miz 35 cu degetele lui suple. Cel mai greu lucru era, în fond, să aștepți, să reziști dorinței de a te duce mai departe, să atingi obiectivul cît mai repede, bazîndu-te pe noroc. Fără îndoială, asta dusese *Primula* la pieire.

— Pentru numele lui Dumnezeu, șopti Freddie Bunks, mi-aș da cu plăcere locul la primul derbi de după război pentru o țigară Players.

— Ai face o afacere proastă, amice. Mai întîi pentru că punctul luminos al țigării dumitale s-ar vedea de la o distanță de cîțiva kilometri și apoi, așa cum te cunosc, ai toate șansele ca la viitorul derbi să mizezi pe cîștigător.

O scurtă evocare a unei zile de mai la Epsom *, a regelui în „jachetă", a reginei cu pălăria pe cap, aburi pentru o clipă privirea bookmaker-ului. Un rictus amar i se ivi la colțul buzelor.

— Greșești șefule, spuse el. Glorioasa incertitudine a sportului constituie gogoși pentru fraieri. Cursele sînt o știință sau, mai mult, o meserie.

---

* Localitate unde se ține cel mai faimos concurs hipic al Angliei : Derbiul de la Epsom. (N. Tr.)

O meserie care necesită informaţii de fiecare clipă, ca şi a dumitale. Cînd mă voi reîntoarce la Londra, după acest război împuţit, n-am să mai cunosc nici o singură gloabă. Îmi vor trebui ani de zile ca să mă pun din nou la punct.

Dingale, oarecum emoţionat, îl bătu pe umeri,

— Hai, Freddie, făcu el. Lasă pesimismul.

Mina anticar era într-adevăr legată de o „Springmine" pe care greutatea unui singur om pe mina principală era suficient ca să o declanşeze. Cînd, în urma unui apel discret al lui Bloomfield, Dingale se ridică, constată că această a doua neutralizare a unei mine durase douăzeci de minute.

Era aproape douăsprezece. De la plecare, comando-ul *Narcisa* străbătuse aproximativ cinci sute de metri şi, în două rînduri, Bloomfield îşi jucase partida în contra morţii.

Cele trei siluete negre, infime în imensitatea nopţii, reluară dramatica lor înaintare.

*

La ora două dimineaţa rămăseseră mai mult de două mii de metri de parcurs. Samuel Bloomfield neutralizase alte patru mine, toate asociate cu variaţii mai mult sau mai puţin machiavelice pe tema iniţială. Într-atît încît Geoffrey Dingale, a cărui şiră a spinării era parcursă de un fior

de neliniște la simpla evocare a unei „Springmine", ajunsese să o considere ca un mic dispozitiv banal, față de hidoasele combinații de moarte pe care le dezgropa Bloomfield.

Tînărul se achita grozav de sarcina lui. Dingale era convins că, dacă ar fi fost un altul decît el, comando-ul *Narcisa* ar fi sărit de mult în aer, atît de diabolic era conceput cîmpul de mine. Pe cînd, făcînd uz de prudență, de intuiție și de îndemînare, ceasornicarul reușise să-i aducă la jumătatea drumului.

Prețul acestei isprăvi era, bineînțeles, încetineala. Dingale începea să-și dea seama că luna va apune înainte ca grupul de comando să-și poată îndeplini misiunea. În acest caz, nu îndrăznea să înfrunte decizia pe care va trebui să o ia, alegerea în fața căruia va fi pus : să continue înaintarea în întunericul beznă de la sfîrșitul nopții sau să se întoarcă înapoi cu echipa.

Se uita la ceas din ce în ce mai des, ca să determine timpul exact care le mai rămăsese, confruntînd mișcarea acelor de pe ecran cu cea a lunii pe cerul întunecat.

— Ascultă, Șefule ! spuse deodată Freddie Bunks.

Samuel Bloomfield își continua înaintarea încetă, aplecat asupra terenului, dar Geoffrey Dingale se opri, cu urechea atentă, adulmecînd aerul

deșertului ca și cum mirosul putea, în această situație, să vină în ajutorul auzului.

Percepu zgomotul îndepărtat al unor motoare și ceea ce i se păru a fi uruitul înăbușit al unor șenile. Undeva, nu prea departe, o unitate motorizată se deplasa în noapte. În locul unde se aflau, nu putea fi vorba de o coloană blindată, în afară de cazul în care comandamentul Axei — ceea ce era foarte puțin probabil — ar fi hotărît să sustragă unele forțe de pe frontul de la El-Alamein pentru a înfrunta coloana Matthews, a cărei importanță exactă aviața sa o putuse măsura.

Era deci desigur vorba de o patrulă de protecție a apeductului, a cărei apropiere era amplificată de tăcerea nocturnă.

— La pămînt ! ordonă Dingale. Camuflați-vă la maximum. Au poate și proiectoare.

În genunchi și folosindu-și cuțitul ca pe o sapă, începu și el să scobească în crusta subțire, mai întărită, care acoperea nisipul o groapă de vreo cincisprezece centimetri adîncime, nu mai mult, în care se putea ghemui la apropierea inamicului. Ceilalți doi îl imitară cu febrilitate.

Cînd fură întinși pe burtă în stratul lor de nisip, zgomotul formației motorizate se amplificase într-atît încît îi putea identifica complet componența. Era o patrulă de același tip pe care o zăriseră la sfîrșitul după amiezii. Ea avea însă, estima

Samuel Bloomfield al cărui auz era fără discuție de o finețe imbatabilă, două vehicule suplimentare : o mașină de comandament și o motocicletă după toate aparențele cu ataș, a cărei întrebuințare era foarte răspîndită în Wehrmacht.

Întreaga formație se apropia, asta era incontestabil, dar rămînea încă ascunsă ochilor lui Dingale și a oamenilor lui, din pricina unei ușoare depresiuni în întinderea infinită a nisipului. Cînd, în sfîrșit, se ivi pe vîrful unei mici înălțimi, locotenentul britanic o zări cu atît mai precis cu cît panta terenului se prelungea, insensibilă dar regulată, de la podișul stîncos care constituia punctul de plecare al comando-ului și pînă în fundul micii văgăuni de nisip unde curgea, în conducta sa cilindrică, prețiosul produs al trupelor germane și italiene.

Mica mașină de legătură mergea în frunte, net detașată de grup. Mașina de comandament, mai grea și mai masivă, tancul și automitraliera o urmau și motocicleta încheia formația.

Pe al doilea vehicul era montat un proiector. Raza lui de lumină străpunse dintr-o dată, doar timp de cîteva secunde, noaptea, ca un far pe o coastă neospitalieră, apoi se stinse. Se aprinse din nou, pentru o nouă și scurtă inspecție, trei sute de metri mai departe.

Dingale, ridicat puțin pe coate, urmărea manevra. Aprecia la justa lor valoare riscurile pe care și le asumau germanii. Era de ajuns ca o patrulă a Aviației Regale Engleze să se găsească în acest moment precis în împrejurimi, pentru ca ea să poată deduce, din aceste scurte licăriri, traseul exact al conductei.

Dar la drept vorbind, din două rele, cei de la Afrikakorps îl aleseseră poate pe cel mai puțin important : considerau desigur că o echipă de sabotori, din acelea din care eliminaseră în cursul zilei două, avea șanse mai mari să atingă conducta, decît un avion, atacînd chiar în picaj o țintă așa de îngustă.

Apoi, își mai spuse Dingale, dacă în nord bătălia cea mare era angajată, secretul conductei pierdea mult din importanța lui. Nu importa decît funcționarea ei neîntreruptă.

Lumina lunii era încă suficientă pentru ca să aprecieze aproape exact distanța care îl despărțea de patrula motorizată. O socoti de aproximativ o mie cinci sute de metri. În mod paradoxal, cei trei oameni ai comando-ului *Narcisa* erau în afara bătăii proiectorului, dar perfect susceptibili de a fi reperați de observatorii patrulei, dacă ar fi avut nefericita idee să se ridice în picioare.

— Îngropați-vă în pământ, băieți, și nici o mișcare. N-au să ne vadă. E numai o chestie de răbdare.

Bloomfield și Bunks erau bineînțeles de aceeași părere, dar răbdare le trebuia cam multă ! Într-adevăr, germanii înaintau în direcția sud-vest cu o încetineală dezesperantă, scotocind fără îndoială zona din apropierea conductei, metru cu metru. Dingale, căruia îi bătea inima, aștepta. Își punea întrebarea dacă, de la înălțimea turelei, comandantul tancului nu putea să vadă slaba fosforescență a reperelor pe care le înfipsese.

Se scurse un sfert de ceas înainte ca fostul corespondent de război să-și dea seama că zgomotul motoarelor mergea descrescînd, că fulgerările proiectorului se situau din ce în ce mai pe dreaptă.

— Cred că se cară, șefule, observă Bunks, traducînd astfel propriul lui gînd.

— Se îndepărtează, asta e sigur, admise Bloomfield.

Era ora 2 și 25. Geoffrey Dingale mai așteptă cinci minute, pentru a avea toate șansele de partea sa, apoi :

— Continuăm, decise el.

*

Pe măsură ce continuau, implantația minelor se dovedea tot mai densă. La început, axele pe

care erau așezate erau distanțate la cîte două, trei sute de metri. Acum erau irfinit mai aproape. La fiecare douăzeci și cinci, treizeci de metri, o nouă alarmă. Bloomfield repera antenele detunătorului vreunei mine săritoare, degaja cu răbdare capătul superior al cilindrului, căuta firele capcanei, înainte de a-și așeza știfturile. Sau, sonda terenul cu baioneta ca să delimiteze centrul unei mine anticar și ca să neutralizeze legăturile ei neașteptate cu alte explozibile. În felul acesta, Samuel căpăta experiență tehnică dar sistemul nervos al lui Freddie Bunks părea să se degradeze în aceeași proporție. Bookmaker-ul se lipea de pămînt de fiecare dată cînd Bloomfield începea periculoasa operație și îl auzeai înjurînd și blestemînd printre dinți, folosind un vocabular de o bogăție uimitoare...

Cît despre Dingale, el urmărea cu inima strînsă drumul celest al lunii. Satelitul era pe punctul de a dispare în spatele liniei sumbre a nisipurilor. La 3 și 30 de minute, în momentul cînd încetă să mai distingă în fața lui silueta lui Bloomfield, îi mai rămînea comando-ului *Narcisa* cam nouă sute de metri de parcurs înainte de a ajunge la linia pe care se situase trecerea patrulei.

Erau multe șanse ca această linie să fie cea a apeductului. Dar, pe de altă parte, nimic nu te

autoriza să crezi că germanii nu așezaseră capcane pe marginea imediată a lucrării, amenajînd astfel un culoar de supraveghere paralel cu conducta dar mergînd între *două* cîmpuri de mine.

Să termine înaintarea într-un întuneric total, să traverseze culoarul, să atace conducta orbește, însemna să-și asume un risc teribil, să compromită lucrarea imensă și plină de răbdare pe care o executase Bloomfield în noaptea asta și care-i adusese la trei sferturi din drum.

Cînd ceasornicarul se ridică, după ce neutralizase o nouă mină acum inofensivă, Dingale cu voce calmă își anunță decizia :

— Stop, Sam ! pentru noaptea asta ajunge. Ne înapoiem.

Freddie Bunks nu-și putu reține o exclamație de surprindere care se transformă într-un suspin de ușurare.

— O lăsăm baltă, șefule ?

— Din contra, răspunse ziaristul, reîncepem din nou noaptea viitoare cu șansele intacte și numai cu cîteva sute de metri de parcurs.

— Mă gîndeam și eu la asta de cîtva timp, comentă Bloomfield. Dar pe acum chiar lucrul comportă riscuri care îmi par exagerate. Dar ce se va întîmpla dacă un vînt va bate peste noapte și ne va acoperi reperele ?

— În cazul acesta va trebui să ne încredințăm numai busolei, dar nu cred că ar fi un lucru supraomenesc. Cu un minim de noroc, plecînd mîine la orele 23, ar trebui să reluăm treaba unde am lăsat-o spre miezul nopții, să atingem obiectivul înainte de ora 2 dimineața, să ne retragem imediat și să reluăm drumul înapoi înainte de ora trei. Și calculul meu e destul de aproximativ. Hai, la drum !

Comando-ul relua drumul în sens invers. De data asta, Geoffrey Dingale mergea în frunte, străduindu-se să reconstituie itinerarul pe care îl urmase la venire. În întunericul aproape total, vîrfurile fosforescente ale reperelor se vedeau mai bine.

Locotenentul se felicită : asta va permite, în seara viitoare, să avanseze ora plecării, pentru că era inutil să aștepte răsăritul lunii.

Ca și la ducere, Feddie Bunks încheia mica coloana. Deodată îl auziră rîzînd în hohote.

— Ei bine, Freddie, îți spui desigur una pe care nu o cunoaștem pînă acum ? glumi Dingale.

— Nu, șefule, răspunse bookmaker-ul, dar mi-aș da cu plăcere locul la barul lui Clancy, într-o sîmbătă seară, numai ca să știu ce va spune *Buchetul.*

CAPITOLUL IX

Comentariul *Buchetului* fu din cele mai precise. Ca răspuns la scurtul expozeu al intenţiilor sale, pe care-l făcuse la ora 3 şi 30 de minute, Geoffrey Dingale nu primi decît un răspuns laconic, transmis, din partea colonelului Matthews, de radiotelegrafistul de serviciu :

— Decizia vă aparţine. Cunoaşteţi consecinţele.

Ceea ce se putea traduce într-o engleză şi mai elocventă : „aveţi mînă liberă, dar faceţi treaba".

Fostul corespondent de război nici nu dorea, de altfel, mai mult. Se punea în locul lui Matthews, ofiţerul de carieră cu douăzeci şi cinci sau treizeci de ani de serviciu. „Patronul" coloanei blindate şi, în mod accesoriu, al operaţiunii *Buchetul* lansase în mijlocul naturii, la locul şi în momentul precis, trei comando-uri din care unul cel puţin trebuia să ajungă şi să lichideze apeductul lui Afrikakorps. Care din ele ?

Matthews îşi îndeplinise în mod strict datoria dar, la drept vorbind, nimeni nu-i putea reproşa dacă avea un favorit în această cursă pentru succes, care era însă şi o cursă a morţii.

Favoritul său nu putea fi decît locotenentul Gibbs sau locotenentul Baker, doi tineri care nu cunoscuseră nimic pînă acum în afară de foarte

tînăra lor viaţă militară, doi tineri care erau acum *a priori,* chiar dacă părăseau armata după război, ofiţeri de carieră ca şi el.

În mintea lui Matthews, era exclus ca un civil, atît de inveterat ca Dingale, care-şi tîrîse zilele prin sălile redacţiilor, critic acerb al metodelor militare, raţionalist impenitent, ca Dingale, în sfîrşit, care reprezenta tot ceea ce un militar de carieră nu putea decît detesta, să fie singurul care să atingă ţelul.

Nu era vorba încă de aşa ceva şi din punct de vedere al misiunii, Matthews era desigur furios pe întîrzierea de douăzeci şi patru de ore pe care ziaristul crezuse de cuviinţă să o impună. Dar practic vorbind nu putea interveni, pe de o parte pentru că fusese stabilit că fiecare şef de comando va beneficia de cea mai largă autonomie în cadrul obiectivului care îi fusese desemnat şi pe de altă parte pentru că celelalte două comando-uri fiind eliminate, Dingale şi oamenii lui rămîneau singura şansă de reuşită.

Mesajul lui Matthews nu putea fi deci decît laconic şi aspru, cu atît mai mult, cu cît decizia lui Dingale echivala cu o cvasi sinucidere.

Fostul corespondent de război avusese, într-adevăr, grijă să ia el însuşi casca postului de transmisie-recepţie pentru a asculta răspunsul *Buchetului.* Nu dorea ca cei trei tovarăşi ai lui să audă ce

avea să-i spună Matthews. Pentru Michael Graves, Samuel Bloomfield și Freddie Bunks, această discuție se justifica perfect : anunțînd amînarea operației, locotenentul primise o săpuneală și nici unui comandant de unitate, oricît de mică ar fi ea, nu-i putea face plăcere să fie dojenit de către superiori în fața subalternilor săi. Lui Dingale îi era de-ajuns ca, în momentul cînd se băgau sub pături pentru a căuta somnul în negurile reci ale acestui sfîrșit de noapte, surîsul celor trei tovarăși ai săi să nu fie nici ironic, nici disprețuitor, pentru a ști că-și păstrase toată stima lor, că aprobau înțelepciunea hotărîrii pe care o luase.

Dar acum, umblînd încoace și încolo în fața adăpostului șeniletei, ziaristul se găsea singur în fața teribilei scadențe, în fața consecințelor sinistre la care Matthews făcuse aluzie.

Enunțul problemei era simplu : zorile care se vor ridica, în mai puțin de o oră, erau cele ale zilei de 25 octombrie 1942. Era și momentul cînd coloana Matthews, cu misiunea ei de diversiune îndeplinită, trebuie să se înapoieze și să se îndrepte spre baza ei de la El Mafara.

Pentru ce ? Statul major al Armatei a 8-a nu considerase necesar să o explice locotenentului Dingale, dar acesta o ghicea cu ușurință : prezența coloanei Matthews la circa 400 de kilometri de orice bază de aprovizionare nu se explica decît

în măsura în care inamicul rămînea în incertitudine, altfel spus, în măsura în care ofensiva nu era încă declanșată pe frontul de la El-Alamein. Dar, această ofensivă trebuia să aibă loc în perioada de lună plină, adică în jur de 24. Dacă retragerea coloanei Matthews fusese prevăzută pentru zorii zilei de 26 octombrie, aceasta însemna că mai înainte de acea dată, în nord, bătălia trebuia să fie angajată.

Cu începere din acest moment, întreruperea unei părți a aprovizionării cu apă a lui Rommel, devenea un element important, dacă nu capital, al rezultatului.

Acesta era motivul pentru care, sacrificînd chiar în mod deliberat factorul timp, Dingale încerca să creadă că toate șansele sînt de partea lui.

Dar coloana Matthews o dată plecată înapoi, reîntoarcerea la El Mafara devenea practic imposibilă. Într-adevăr, șenileta nu putea să dispună de carburant suficient pentru a efectua drumul lung pe care îl reprezenta ocolirea, pe la sud, a depresiunii Kattara. Aceasta explica într-o mare măsură dublul eșec al *Primulei* și al *Garoafei:* Gibbs și Baker fuseseră obsedați de necesitatea de a reîntîlni coloana cel mai tîrziu în noaptea de 25 spre 26, așa cum le prescriau instrucțiunile.

Dacă în dimineața de 26, Dingale își menținea încă toate șansele asta se datora faptului că

acceptase să plătească prețul unei asemenea hotărîri și pentru că, neglijînd imperativele strîmte ale disciplinei, angajase comando-ul *Narcisa* într-o prinsoare dramatică cu deșertul.

Un pariu pe care Freddie Bunks însuși nu l-ar fi acceptat dacă i-ar fi cunoscut condițiile. Dar, pentru moment, nimeni, afară de fostul corespondent de război, nu știa nimic. Decise să aștepte zorile, singur, sub bolta întunecată, cu povara zdrobitoare a responsabilității sale.

*

O dată cu zorile, începu cea mai lungă zi a vieții lui Dingale. Pînă la venirea nopții, cei patru oameni ai comando-ului *Narcisa* vor fi supuși unei totale inactivități. Dorind să-și menajeze forțele, și în același timp să evite o dezbatere care ar putea să ia naștere asupra viitorului misiunii, hotărî să se culce și să doarmă, la rîndul său, trecînd comanda lui Graves.

— În ceea ce privește hrana, îi spuse el, vom folosi azi jumătăți de rație. Pe de o parte nu vom avea de cheltuit o energie prea mare și pe de alta sîntem pe cale să prelungim „campingul" nostru. E bine să ținem seama și de asta.

— Ne vei raționa și apa, șefule ? întrebă Bunks căruia îi era mereu sete și pentru care *aqua sim-*

plex, dacă nu era la înălțimea unei beri spumoase, era totuși mai bună decît nimic.

Dingale surîse.

— Nu, răspunse el, pentru apă nu e nevoie. Contăm tocmai pe tine ca să ne găsești destulă, diseară.

Bookmaker-ul izbucni în rîs, dar Sam Bloomfield, cu aerul său de lucrător conștiincios, ridică obiecția :

— Dar... presupunînd că nu vom găsi.

Sergentul Graves i-o luă înaintea ofițerului :

— Atunci asta ar însemna că nu vom mai avea nevoie de apă, spuse el pe un ton violent.

Ceilalți doi nu adăugară nici un comentariu : comando-ul *Narcisa* refuza să ia în considerare eșecul.

Ziua se scurse fără să fie obligați să facă ceva. În două rînduri, percepură un uruit îndepărtat : cel al patrulei blindate care urma fără încetare traseul conductei, dat cerul rămăsese tăcut. Nici o escadrilă, nici măcar un avion nu zbură deasupra sectorului în care comando-ul era ascuns. Dingale presupuse că toate forțele aeriene de care dispunea inamicul erau angajate pe coastă, în sectorul El-Alamein.

Se întrebă dacă germanii erau informați de plecarea coloanei Matthews. În caz afirmativ, ar putea crede că sabotorii apeductului renunțaseră la tentativele lor... și, în consecință, ar putea să-și

slăbească vigilența. Dar acesta era un element pe care nu se prea putea conta.

Dacă și ceilalți trei își puneau întrebări de același fel, se abținuseră în orice caz să le formuleze. În timpul lungilor ceasuri ale zilei, Graves și Bloomfield rămăseseră singuri cu gîndurile lor, descurajînd cu gentilețe tentativele lui Freddie Bunks de a reînviora atmosfera cu cîteva pagini din folclorul londonez.

La căderea nopții, Graves prepară ceaiul pe care îl băură foarte tare adăugîndu-i lapte concentrat îndulcit. Dingale pîndea apariția primei stele.

— Vîntul de nisip, de care ne era frică, n-a mai bătut, spuse el. Țărușii înfipți noaptea trecută vor fi ușor de găsit. Vom pleca deci la ora 21 și 30 ca să fim la punctul de începere a lucrului la răsăritul lunii.

— Veți lua contact cu *Buchetul* ? întrebă sergentul.

— Mi se pare inutil, răspunse Dingale. Colonelul Matthews cunoaște poziția și intențiile noastre. Ne-a dat acordul său.Nu se așteaptă ca să întrerupem astă seară tăcerea radio. De altfel, Michael, cred că nu mai este necesar să menținem o pază lîngă mașină. În momentul loviturii e mai bine să fim patru și nu trei. Vei veni cu noi.

Figura sergentului se lumină.

— Ah ! domnule locotenent, nu puteaţi să-mi faceţi o mai mare plăcere. Noaptea trecută m-am plictisit al dracului şi... Ştiţi pentru ce sînt în comando-uri.

— Ştiu, admise Dingale, dar îţi amintesc că nu e în intenţia şi nici în instrucţiunile mele să declanşez o încăierare. Nu vom lua contact cu inamicul decît dacă nu voi avea încotro.

Oamenii începură să se echipeze încă de la orele 21. Pentru orice eventualitate, ziaristul puse pe Graves să demonteze delcoul şeniletei. Cu cît se gîndea mai mult, cu atît se felicita de hotărîrea de a lua şi pe sergent cu el. Maşina nu risca nimic şi apoi dacă, în singurătatea lui, l-ar fi apucat fantezia pe Michael să încerce o legătură prin radio era inutil să descopere că *Buchetul* nu mai răspunde.

•

Geoffrey Dingale puse primul piciorul pe nisip, îndreptîndu-se spre locul unde, în ajun, Samuel Bloomfield detectase prima mină. Busola cu cadranul luminos pe care o purta pe braţ îi dubla ceasul. Ţinea direcţia exactă tot atît de riguros ca aceea a unui avion navigînd prin ceaţă, scrutînd întunericul în căutarea primului său ţăruş. Ca şi în prima expediţie, locotenentul purta pachetul cu repere, devenit acum mult mai uşor.

Samuel Bloomfield, echipat cu detectorul nr. 4 și tot utilajul, venea imediat după el. Tînărul ceasornicar din Glasgow era plin de încredere. Mergînd în întîmpinarea morții, ascunsă sub nisip, se știa în stare s-o învingă. În lumina experienței din noaptea trecută, descoperea acum aspectul psihologic al misiunii sale. Nu era vorba pentru el să facă numai inofensive capcanele pregătite de germani. Trebuia să pătrundă și gîndirea care prezidase la aceste preparative. Spiritul în care inamicul își așezase apărarea o dată înțeles, asta însemna că o și pătrunsese. Or, el cunoștea acum intervalele la care erau așezate diferitele șiruri de mine. În timpul lungilor ceasuri de așteptare din cursul zilei, se gîndise atît de mult la această problemă încît sfîrșise prin a o dezlega, prin a vizualiza ultima bucată a parcursului.

Al treilea om al comando-ului, Freddie Bunks, simțea cum devine din nou nervos. Expansiv, direct, impulsiv, se gîndea la o încăierare fără vreo îngrijorare specială, dar această formă perfidă a războiului, această amenințare ascunsă sub fiecare dintre pașii pe care îi făcea, îi călca pe nervi. Înainta cu o teamă permanentă, atît de încordat încît, după două sute de metri, îl durea fiecare mușchi. Degeaba își dădea seama că Din-

gale înainta într-o zonă neutralizată, nu-și putea, totuși, stăpîni sentimentul de teamă.

Sergentul Graves avea parte de primul său moment de bucurie din clipa în care zărise ruinele fumegînde ale case sale din Norwood. În ajun, Dingale îl însărcinase cu paza mașinii și trebuise să facă apel la tot simțul său de disciplină ca să nu protesteze cu vehemență. Își văzuse tovarășii dispărînd în noapte, cu inima strînsă de o inexplicabilă gelozie și vestea despre amînarea expediției îi pricinuise o plăcere amară. Acum cunoștea datele problemei. Știa că cîmpul de mine care mai rămînea de pătruns nu mai prezenta decît opt, nouă sute de metri și că, chiar în noaptea aceasta, *Narcisa* va lovi.

În această primă misiune cu comando-urile, Michael Graves nu spera o luptă corp la corp, dar îi era de-ajuns să-și imagineze suferința, anxietatea, panica germanilor în prezența apeductului secat tocmai cînd valurile Armatei a 8-a se revărsau. Resimțea încă de pe acum o aprigă bucurie și mîna i se crispa pe mitraliera pe care o purta la șold. Căci aceasta era misiunea pe care i-o încredințase Dingale : luîndu-l cu el pe sergent, dotase micul grup cu o armă automată.

— Atenție ! mențineți cu strictețe alinierea, ordonă ofițerul. Aveți grijă să ajungeți pînă la ță-

ruș și să treceți la cel puțin un metru pe dreapta lui...

Primul reper era relativ ușor de găsit. Micul lui vîrf metalic lucea slab în întuneric, conform previziunilor. Cu sprîncenele încruntate de efortul ce-l făcea pentru a-și reaminti parcursul din noaptea trecută, Dingale mergea spre al doilea țăruș.

— Pe cinstea mea, spuse Freddie Bunks, călcînd cu grijă pe urmele lăsate de Samuel Bloomfield, te-ai crede în labirintul de la Hampton Court. *

*

Așa merse Dingale timp de o oră. Se străduia să umble cu pași înceți și regulați, scrutînd cu atenție întunericul, convins că cea mai mică grabă putea da naștere greșelii de atenție care ar provoca explozia fatală. Privirea lui se fixa mereu pe busolă, cercetînd exactitatea direcției. Bloomfield, care păstra o uimitoare memorie a asperităților terenului, îl ajuta cu scurte sugestii. Cei doi oameni cădeau întotdeauna de acord, ajungînd cu regularitate la reperul următor, ceea ce îi păru lui Dingale de bun augur pentru drumul de înapoiere.

* Reședința regală favorită a lui Henric al VIII-lea în al cărei parc există un faimos labirint. (N. Tr.)

Cînd răsări luna, cînd lumina ei rece şi razantă scoase la iveală cele o mie şi una de asperităţi ale terenului comando-ul *Narcisa* era, practic, la locul unde trebuia să reia lucrul.

— Iată-ne ajunşi, spuse Dingale, la ora 22 şi 25, cînd regăsi triunghiul pe care îl făcuse pe nisip cu ajutorul a trei ţăruşi. Aici îţi reîncepi numărul tău, Sam.

Fără să spună o vorbă, tînărul izraelit îşi depăşi şeful, aplecat spre pămînt. Detectorul pe care îl ţinea înaintea lui, ascultătoarele de la urechi nu mai erau decît nişte accesorii : ştia, cu o aproximaţie care nu depăşea cincizeci de centimetri, unde se găsea următoarea mină săritoare şi cele două mine antitanc, de care era legată...

Punctat de lungi şi epuizante aşteptări, în timp ce Sam neutraliza minele, de aşezarea ţăruşilor, de scurte şi prudente înaintări, drumul spre apeduct era reluat. Şi cînd, spre miezul nopţii, zgomotul motoarelor anunţă apropierea patrulei, Dingale nici nu avu nevoie să dea vreun ordin : cei trei oameni ai săi se şi apucaseră să sape în tăcere, cu cuţitul şi cu mîna, mica alveolă în care se vor ghemui.

În acest moment, comando-ul era la aproximativ patru sute de metri de pista pe care circula inamicul.

CAPITOLUL X

— Atenție ! spuse Dingale încet. De data asta sîntem în raza de acțiune a proiectoarelor. Cel mai mic gest ne poate trăda.

Patrula germană înainta într-un puternic tumult de motoare și de șenile zăngănind pe nisip. Noaptea trecută, la aproximativ un kilometru depărtare, păruse ireală și îndepărtată. De data asta, apărea implacabilă și enormă. Vuietul ei de fier și de foc umplea microcosmul derizoriu în care se ghemuiau cei patru englezi. Era lungiți pe burtă, cu gura aproape lipită de nisip, respirînd misteriosul și searbădul miros al deșertului. Așteptau, cu inima bătînd, cu gîtul înțepenit, neîndrăznind să riște o privire deasupra solului, cu toate percepțiile senzoriale refugiate numai în auz, pîndind clipa descătușării cînd zgomotul va începe să descrească.

Rutina germană părea imuabilă. Ca și în noaptea precedentă, proiectorul montat pe mașina de comandament proceda prin scurte revoluțiuni, scormonind pe 360 de grade terenul inegal.

În groapa lui, lipit de pămînt, Dingale simțea, fizic, ca o arsură pe spinare, trecerea razei de lumină. I se păru că poziția farului se situa puțin spre dreapta sa, în consecință, spre nord.

Cînd lumina se stinse, se destinse puţin. Se va aprinde din nou în mai puţin de un minut şi, de data asta, spre stînga. Vor avea să treacă atunci din nou printr-un moment greu, dar va fi desigur ultimul.

Abia îşi făcuse loc în mintea lui această idee, cînd, deodată, avu impresia că sîngele îi îngheaţă în vine.

Drept în faţa lor, în punctul aproximativ în care comando-ul *Narcisa* trebuia să ajungă pe pistă, coloana inamică se oprise...

*

Nu te puteai înşela. Dingale auzise perfect zgomotul cutiei de viteze a tancului trecînd la punctul mort, apoi, după o uşoară accelerare, motorul stabilindu-se în slabul gîfîit al ralentiului extrem.

Şi celelalte vehicule procedaseră, pare-se, la fel. Motorul în doi timpi al motocicletei fusese chiar oprit.

Pentru o clipă, fostul corespondent de război crezu că au fost descoperiţi. O sudoare de gheaţă îi trecu pe şira spinării. Duse mîna spre centură, căutîndu-şi pistolul. Deschise gura ca să spună oamenilor săi că venise timpul să-şi vîndă scump viaţa.

Totuşi, ceea ce aştepta, în timp ce raza proiectorului îi fixa pe toţi patru la pămînt, nu se întîmplă. Peste murmurul surd al motoarelor se auzeau, ca într-o supra-impresiune cinematografică, voci germane dînd ordine, schimbînd între ele întrebări şi răspunsuri.

Rugîndu-se în tăcere ca nervii oamenilor lui să reziste la acest suspens, locotenentul aştepta încordat interpretarea celui mai mic zgomot care ajungea pînă la el.

Germanii nu se jenau. Era evident că nu presimţeau un pericol imediat: unii din ei fugeau de-a lungul coloanei. Hotărîndu-se în sfîrşit să riște o privire peste marginea gropii, Dingale observă licăririle lămpilor electrice. Unii vorbeau cu voce tare şi deşertul le aducea ecoul la rasul pămîntului, dar erau totuşi prea departe pentru ca fostul corespondent de război să poată prinde sensul spuselor lor.

N-aveau altceva de făcut decît să aştepte...

Trecură astfel cinci minute nesfîrşite, apoi zece. În faţa lor, vocile se făceau mai nerăbdătoare, mai imperative. În sfîrşit, un ordin răstit. Uşi de maşini se închiseră cu zgomot. O lovitură de picior porni motorul motocicletei. Cutia de viteze a tancului scîrţîi iarăşi cînd conductorul ambreiă. Încet, patrula pornea din nou.

Cu ochii țintă pe cadranul luminos al ceasului, Geoffrey Dingale își impuse să mai aștepte două minute. Dar cînd proiectorul se aprinse pentru o nouă explorare, patrula era deja departe.

Englezul se ridică din groapă și se așeză pe nisip, scoase din buzunar batista mare, reglementară, de culoare kaki și își șterse fruntea. În pofida frigului pătrunzător al nopții africane, i se părea că nu-i fusese așa de cald toată viața.

— Porcii ăștia sînt... începu Freddie Bunks.

— Taci din gură ! Tăcere absolută ! ordonă Dingale cu asprime.

Refuza instinctiv să-și asume vreun risc, atîta vreme cît motivul opririi patrulei germane nu va fi fost clar explicat.

— Sam ! La lucru. Continuăm... comandă el cu voce înceată. Nu ne mai rămîn decît patru sute de metri fără oprire. Ar trebui să ne ia mai puțin de o oră.

Și asta era expresia unei speranțe sincere, căci ceasul arăta deja douăsprezece și un sfert.

La următorul sondaj pe care îl execută Bloomfield, sergentul Graves se apropie de ziarist.

— Adineauri eram convins că totul s-a terminat, șopti el.

— Fie vorba între noi, așa credeam și eu, admise Dingale.

— După părerea dumitale, ce au meșterit ei în timpul acestei pauze ? Au luat o gustare ?

— Dacă ar fi să judec după tonul vocilor, m-ar mira. Am avut impresia unei halte neprevăzute, dar...

— Ei, șefule, spuse atunci Bunks, trăgîndu-l de mînecă. Mi se pare că sînt acolo niște tipi...

*

În genunchi pe teren, Samuel Bloomfield era tocmai ocupat cu palparea mecanismului delicat al unei noi mine antipersonal căutîndu-i antenele care o legau de restul rețelei. Asemenea unui spărgător de case de bani, tot eul său se concentra, în aceste momente, în vîrful degetelor. Era profund indiferent la tot ce nu era legat de lucrul său.

Aplecat cu maximum de tensiune asupra lucrului tînărului ceasornicar, cronometrînd operația, pregătindu-și reperele, distrat în plus de intervenția lui Graves, Geoffrey Dingale nu dăduse nici o atenție celor ce se puteau petrece dincolo de cîmpul de mine.

Pus imediat în gardă de avertismentul lui Bunks, avusese reflexul potrivit.

— La pămînt ! comandase el în șoaptă.

Cu mitraliera pusă imediat în bateric, Graves executase fără șovăire ordinul. Bookmaker-ul din East End, încurcat de sacul lui cu explozive, fusese mai puțin iute și mișcarea lui fu însoțită de o serie de înjurături care, deși pronunțate în șoaptă, nu erau mai puțin pitorești.

Dingale se tîrî pînă la Samuel Bloomfield, îi puse ușor mîna pe umăr, îl puse printr-o scurtă frază șoptită la ureche în curent cu situația. Ceasornicarul încuviință dînd din cap, dar își continuă cu răbdare lucrul.

Atunci, ridicat pe coate, locotenentul își reglă binoclul și încercă să identifice oamenii care se aflau în fața lui. Căci, într-adevăr, erau acolo oameni. Vorbeau cu voce tare, dar cu fraze scurte, despre care nu se putea spune că sînt o conversație.

Clarul de lună, luminozitatea excepțională a binoclului dădură putința lui Dingale să repereze imediat mașina oprită în mijlocul deșertului, la aproximativ trei sute cincizeci de metri de comando-ul *Narcisa*. Era un mic vehicul de legătură, foarte asemănător „mașinei-cercetaș" a Armatei a 8-a, și ziaristul îi determină repede tipul : era identică cu aceea care, noaptea trecută, deschidea defilarea patrulei blindate germane.

Între timp, Samuel Bloomfield îi venise de hac minei sale. Cu un oftat de ușurare fixase micile

sale stifturi de oțel și, alături de ofițer, cerceta și el noaptea întunecată.

— Nu cred să fie mai mulți de doi, șopti el după un timp. Și s-ar părea că repară...

Această apreciere a celei mai sensibile urechi a comando-ului corobora ceea ce Geoffrey Dingale vedea prin prismele binoclului.

Într-adevăr, doi oameni păreau că se agită în jurul mașinii oprite. Se distingeau niște fulgerări intermitente ca și cum unul din germani ar fi luminat, la intervale regulate, lucrul celuilalt. Pe de altă parte se auzeau ușoare clinchete de metal ca, de exemplu, niște șocuri mici ale unei chei franceze pe diferite părți ale motorului.

— Spuneți-mi că nu e adevărat, șefule, șopti Bunks. Spuneți-mi că porcii ăștia n-au căzut în pană exact sub nasul nostru !

— E fără nici o importanță, îl asigură Graves cu un ton plin de amenințare. O să le facem felul în doi timpi și trei mișcări.

Cei patru oameni ai comando-ului *Narcisa* se lipiseră, instinctiv, unul de altul așa încît să-și poată schimba în șoaptă părerile.

Consternat, Geoffrey Dingale măsura importanța dezastrului, căci era un dezastru. Trebuia să accepți evidența : o coincidență inimaginabilă făcuse ca unul din vehiculele patrulei de supraveghere a conductei să cadă în pană în locul pre-

cis în care comando-ul *Narcisa* avea să iasă din încîlceala cîmpului de mine. Aceasta era, fără nici o îndoială posibilă, explicația opririi micii coloane, a interpelărilor pe care englezul le auzise.

Acum, cînd echipa lui Geoffrey Dingale, după două nopți de eforturi, era pe cale să-și atingă ținta, era suficient pentru germani, dacă ar fi simțit apropierea inamicului, să tragă cîteva lovituri de foc pentru a da alarma patrulei care progresa încet spre sud de-a lungul apeductului.

Și numai dacă admitem că nu ar avea un aparat de radio la bordul blestematei lor de mașini.

După riscul mortal pe care și-l asumase lăsînd să plece, fără el și fără oamenii lui, coloana Matthews, Geoffrey Dingale tremura de furie în fața acestei noi lovituri a soartei. Trei sute de metri îi mai separau de saltul final spre obiectiv, dar trei sute de metri pe care trebuiau să-i străbată, ca și restul drumului, cu ritmul exasperant al unui melc, trei sute de metri pe care, ca și pe restul parcursului, cea mai mică grabă, cel mai mic pas greșit, putea să se traducă în dezintegrarea echipei.

Cu amărăciune, Geoffrey Dingale făcea o constatare înspăimîntătoare. De două ore, de cînd începuseră această ultimă etapă spre conductă, se obișnuise cu gîndul că unul din cei patru putea sări în aer pe o mină fără, bineînțeles, să concre-

tizeze, să personalizeze această idee. Dar, în orice caz, acceptase instinctiv această idee spunîndu-şi că ceilalţi trei vor atinge obiectivul, vor îndeplini misiunea. Acum era exclus. Fără să mai vorbim de o explozie, cel mai mic zgomot însemna ruina speranţelor operaţiunii *Buchetul.*

O clipă fu tentat să îndrepte pe Bloomfield spre dreapta sau spre stînga, chiar să se înapoieze pentru a începe un alt parcurs care le-ar fi permis să ajungă la pistă departe de maşina imobilizată, dar ridică din umeri : să modifice parcursul însemna să prelungească încă mai mult interminabila încercare. Ar fi însemnat poate şi obligaţia să amîne cu alte douăzeci şi patru de ore sabotajul conductei. Şi la aşa ceva nu se putea nici măcar gîndi : Geoffrey Dingale ştia că nici nervii oamenilor lui, nici provizia de apă, n-ar fi rezistat unei zile în plus de aşteptare obsedantă în şeniletă.

Făcu apel la tot realismul lui ca să considere cealaltă faţă a situaţiei : trebuia totuşi admis că dacă germanii părăsiseră în deşert o maşină cu echipajul ei, asta se explica prin aceea că nu le era teamă de nici un atac, de nici o surpriză neplăcută.

Totul, în atitudinea celor doi soldaţi, confirma această impresie. Efectuau reparaţia fără să ia nici o măsură de prevedere, din contra, vorbind

fără vreo reținere și, cîteodată, chiar rîzînd. Unul din ei începu, la un moment dat, să fluiere un vals bavarez.

Pe de altă parte, înaintarea comando-ului avea loc în mare tăcere. Samuel nici nu mai avea nevoie de detector și de vibrația sa metalică. Acum sonda nisipul aproape la sigur.

— Ascultați-mă, șopti Dingale celorlalți trei. Nici vorbă să renunțăm. Vom continua să înaintăm, dar atenție ! Nu vreau nici cel mai mic zgomot care să-i poată alarma pe nemți. Vom merge pe brînci, căci siluetele noastre ar fi vizibile în clarul de lună și vom menține o imobilitate absolută cît timp Sam va lucra. Înțeles ?

— Înțeles ! răspunse Graves în numele celorlalți doi, dar cînd vom ajunge la pistă, le vom cădea în spate ?

— Nu văd cum am putea face altfel, admise Dingale, dar sper, sper totuși, că pînă atunci acești doi imbecili vor reuși să se depaneze și s-o ia din loc.

Fără o vorbă, Samuel Bloomfield reluă înaintarea. Abandonînd pur și simplu detectorul, se hotărîse, pentru această ultimă etapă, să meargă drept înainte, în patru labe, sondînd terenul metru cu metru, cu baioneta. În spatele lui, în șir, ceilalți înaintau la fel, Dingale așezînd la inter-

vale regulate ceea ce îi mai rămăsese din țărușii fosforescenți.

Trecură minute. Mai avură loc două opriri în timp ce ceasornicarul din Glasgow dezamorsa niște mine. Comando-ul *Narcisa* se apropia insensibil de obiectivul său. Mai rămaseră două sute cincizeci de metri, apoi două sute...

Englezii distingeau acum mai bine vocile germanilor. Fostul corespondent de război, care le înțelegea limba, fu în curînd în stare să discearnă motivul penei. Unui soldat îi trebuise o jumătate de oră ca să demonteze pompa de benzină, care nu mai funcționa și acum el și camaradul lui încercau s-o repare. O făceau fără să se grăbească, cu acea profundă filozofie a militarului care își spune că aici, sau în altă parte, tot trebuia să omoare timpul.

Nepăsători, schimbau glume grosolane.

Samuel Bloomfield mai neutraliză o mină. Comando-ul *Narcisa* o porni iarăși pentru o nouă ședință de reptație. Dingale se uită încă o dată la ceas : era ora 0 și 40 de minute. Trebuiau să termine. Aprecia distanța care îi separa de mașină ca fiind puțin mai mare de o sută de metri.

O nouă reptație le permise să treacă pe lîngă o altă mină anticar și, deodată, Bloomfield se întoarse, apucă mîneca locotenentului :

— Uitați-vă, șopti el. Stîlpii !

Dingale scoase un suspin de ușurare. La vreo treizeci de metri distinse net, înălțîndu-se pe nisip, unul din jaloanele de un metru pe care germanii aveau obiceiul să-i așeze ca să-și delimiteze propriile lor cîmpuri de mine. Uitîndu-se bine, se mai vedea și un altul, nu departe, apoi un al treilea... Spațiul liber al pistei se afla, desigur, în spatele lor.

Geoffrey Dingale îi informă pe Bunks și pe Graves care îl urmau. Tremurînd de nerăbdare, fără să se depărteze însă cu o șchioapă de traseul deschis de Bloomfield, continuau să înainteze ca niște indieni pe pista de război.

Cei doi germani înjurau ca niște birjari. Descoperiseră în același timp imposibilitatea de a executa reparația cu propriile lor mijloace precum și perspectiva de a-și petrece aici o noapte solitară și înghețată, în așteptarea înapoierii patrulei.

Dezgustat, unul din ei se îndepărtă de mașină în direcția cîmpului de mine și, cu picioarele răscrăcărate, se apucă să-și descarce bășica...

*

În mijlocul acestei operații indispensabile, privirea lui surprinse reflexul metalic al baionetei pe

care o ținea în mînă Bloomfield. Încruntă sprîncenele ca să vadă mai bine, percepu un slab zgomot metalic, în momentul cînd englezii se lipiră de pămînt.

— *Wer da ?* zbieră el.

CAPITOLUL XI

Dingale înjură din nou. Totul, dar absolut totul, devenea spinos în misiunea asta. Sperase să-i surprindă pe germani. Acum totul se sfîrșise. Luna era la zenit. Îl distingea pe soldat tot așa de bine ca în plină zi.

Era un tip zdravăn, bine legat. Purta pantalonul de culoare deschisă al lui Afrikakorps și o bluză de pînză sub care avea probabil un tricou. Era idiot, dar Wermacht-ul se lăsase surprins de nopțile reci africane, tot ca și de rigorile stepei rusești.

Pentru moment era încremenit de surpriză în poziția necuviincioasă în care îl găsise propria lui descoperire, cu fața la deșert, cu spatele spre mașină.

— *Wer da ?* repetă el.

Şi Dingale auzi foarte distinct pe tovarăşul său, încă aplecat asupra motorului, spunîndu-i vesel :

— Ei bine ! Ce-i cu tine Ludwig ? Vezi fantome ?

Englezul înţelese că nu dispunea decît de un număr infim de secunde : timpul care le-ar fi trebuit lui Ludwig şi tovarăşului său să admită un lucru de necrezut, să înţeleagă că, efectiv, nişte oameni apăreau din străfundul nopţii şi se pregăteau să se repeadă la ei.

Pentru Dingale, aceasta era una din acele clipe excepţionale, cînd mecanismul creierului se demultiplică iar gîndirea se ordonează în acelaşi timp cu extremă rigoare şi cu mare rapiditate, cînd soluţiile se impun ca şi cum ar fi emise de un ordinator electronic.

Tot succesul misiunii comando-ului *Narcişa* depindea de această clipă fugară : pentru a atinge conducta cei doi soldaţi germani trebuiau neutralizaţi, dar mai întîi trebuiau parcurşi încă vreo cincisprezece metri pentru ca să ajungă pînă la Ludwig şi aceşti cincisprezece metri, de la marginea cîmpului de mine, constituiau un fantastic rămăşag : erau sau nu aşezate capcane, mine antipersonal care să sfîrtece pe imprudentul care s-ar fi riscat, erau ele disimulate sub nisip, sau nu era nici una ?

La atît se reducea totul !

Decizia aparținea lui Geoffrey Dingale și nimănui altuia. Nici vorbă să dea un ordin : nu trebuia să-i lase lui Ludwig timpul de a-și veni în fire.

Ca și cum ar fi calculat, ar fi raționat, ar fi dezbătut toate astea în calmul unui birou de stat major, Dingale se găsi deodată în poziția unui alergător pe suta de metri, luînd plecarea la lovitura de pistol a starterului. Țîșnise literalmente din terenul în care era ascuns. Sacul cu ultimele repere îi alunecase de pe umăr, își simți ca prin farmec pistolul în mînă, binoclul îi bătea peste piept. Așa cum o făcea la optsprezece ani, pentru gloria școlii sale, se repezea spre țel cu toată puterea mușchilor. Dar țelul nu era o linie de sosire, era un soldat german care, idiotit de stupoare, îl privea venind.

O luciditate, care nu o atingi decît pe pragul morții, îi descompunea fiecare pas al teribilei goane. Înclinat la patruzeci și cinci de grade față de teren, tot corpul contribuia la viteza vertiginoasă, dar creierul, urmărind ca un simplu spectator efortul pe care îl făcea, știa că fiecare pas putea fi ultimul.

Totuși poate că era scris ca nenorocul, care urmărise așa de persistent toată operațiunea *Buchetul*, să se oprească aici. Geoffrey Dingale atinse fără nici o piedică linia de demarcație a zo-

nei periculoase în momentul precis în care Ludwig, dezlegat în fine de teroarea care îl paralizase, se învîrti pe loc și se repezi spre mașina imobilizată, într-un iureș nebun, strigînd ca să atragă atenția camaradului său.

Vreo treizeci de metri îi separau de vehicul : mai mulți decît îi trebuiau lui Dingale, în plin elan, ca să-l ajungă. Într-o fracțiune de secundă, englezul fu asupra lui cu pistolul ridicat. Lovi la întîmplare cu toate puterile cu țeava armei, reținînd instinctiv un foc care ar fi deșteptat toate ecourile deșertului. Soldatul se prăbuși grămadă. Geoffrey sări peste trupul lui ca peste un obstacol într-o cursă atletică și-și continuă goana spre mașină, fără să se oprească.

Din nefericire echipierul lui Ludwig beneficiase de cele cîteva secunde indispensabile ca să se organizeze. Abandonînd capota mașinii avusese timp să pună mîna pe o armă, care se găsea probabil pe scaunul vehiculului. Dingale întui, mai mult decît văzu mișcarea, și se trînti la pămînt în clipa cînd pistolul mitralieră scuipă primele rafale.

*

Percepu zbîrniitul gloanțelor deasupra lui, în locul exact unde se găsea cu o fracțiune de secundă mai devreme. În momentul în care gloan-

ţele se înfigeau în nisip, simţi pe piele micul gaiser miniatural pe care îl provocau. Contactul cu terenul fusese aşa de brutal încît scuipă nisipul care îi umplea gura.

I se păru că rafala puştii mitraliere făcuse, în tăcerea africană, un zgomot enorm, ca o lovitură de tunet ce s-ar fi auzit dintr-un capăt de cer la celălalt, de la Cairo la Tripoli, de la El-Alamein la Sioua. Strînse pumnii de furie. Nu mai putea fi vorba acum de o apropiere pe nesimţite şi tăcută. Comando-ul *Narcisa* începuse lupta.

Pistolul mitralieră trase din nou. De data aceasta, soldatul german trebuia să se fi aşezat confortabil la pîndă, în spatele tăbliilor maşinii sale. În plus, desigur că avea la îndemînă, pe lîngă arma sa, şi pe aceea pe care Ludwig o lăsase la locul ei pe scaun. Imbecilul ăsta era în stare să ţină comando-ul pe loc cine ştie cît timp.

În clipa asta, Dingale simţi că cineva, în spatele lui, îl trage de picior. Sergentul Graves încerca să-i atragă atenţia.

— Domnule locotenent, îi şopti el cu voce reţinută, sînt aici, în spatele dumitale, şi ceilalţi doi m-au urmat şi ei.

O caldă undă de mîndrie înfioră pe ofiţer. El, un civil, care nu ştiuse niciodată să dea cuiva un ordin, făcuse mai mult decît atît, îi antrenase prin exemplul lui. Dezamăgirea o dată dispărută,

se simți dintr-o dată miraculos de vioi și de sprinten, perfect stăpîn pe situație, conștient de ceea ce trebuia să facă.

— *O.K.* Michael, răspunse în șoaptă. Acum, ascultă-mă bine. Nu vreau să vorbesc mai tare de frică ca tipul ăla să nu știe englezește. Știu doar și eu germana... Am avut un noroc nemaipomenit să scăpăm fără să sărim în aer, dar acum trebuie să lucrăm repede, căci dacă indivizii ăia din patrulă au auzit împușcăturile sînt desigur deja în drum spre noi. Mă auzi ?

— Perfect, domnule locotenent. Continuați.

— Bine, Sam și Freddie vor rămîne mai în urmă. Transmite-le ordinul să nu intervină decît atunci cînd spun eu. Eu voi căuta să reții atenția neamțului iar dumneata va trebui neapărat să-i cazi în spate. Înțeles ?

— Înțeles, domnule.

— Atunci, haide.

Dingale se sculă și, ochind mașina, trase una după alta trei gloanțe de revolver pe care le auzi ricoșînd pe tablă chiar în clipa în care se lipi din nou la pămînt. Riposta fu imediată : pistolul mitralieră mai scuipă o scurtă rafală, dar cu atîta precizie încît Dingale simți o arsură în partea de sus a brațului, în momentul în care un glonte îi sfîșie mîneca echipamentului de luptă. Își dădu atunci seama că sub clarul de lună, inamicul îl

distingea perfect. Şi nimic unde să se poată ascunde.

Dar sergentul Graves apreciase foarte exact situaţia. În timpul cît durase rafala pistolului mitralieră progresase cu mai mult de zece metri spre dreapta, spre spatele maşinii deci, şi, conştient de pericolul în care se găsea şeful său, deschise la rîndul său focul de mitralieră.

Arma soldatului german răspunse în noua direcţie. Imediat Geoffrey se precipită spre stînga. Se afla mai aproape de vehicul şi capota ridicată îi oferea o pavăză eficace. Încercă să se pună la adăpostul ei dintr-o singură dată, dar soldatul german era în gardă : fu cît pe-aci să fie curăţat de focul de armă. Se culcă din nou la pămînt, lăsînd iniţiativa lui Graves.

Acesta din urmă se afla acum la vreo douăzeci de metri în spatele maşinii şi într-o poziţie mult mai favorabilă decît cea a locotenentului căci era oarecum în „contra-lună". Soldatul german îl vedea desigur mult mai greu. Totuşi, asediatul trimise o rafală în direcţia lui, la care sergentul răspunse printr-un foc mai susţinut. Dingale profită ca să se arunce sub roţile din faţă, la adăpostul capotei.

În tăcerea grea care urmă ultimului schimb de focuri, strigă în limba germană :

— Eşti încercuit, predă-te !

Din nou tăcere. Cu pistolul în mînă, Dingale riscă să iasă prudent din adăpostul lui. În maşină, soldatul, care stătuse desigur pînă acum pe vine, se sculase în picioare. Ţinea în mînă pistolul mitralieră, fără ca să se poată şti dacă voia să-l arunce... sau să-l întrebuinţeze. Dingale deschise gura ca să-i dea ordin să arunce arma şi să ridice braţele, dar nu avu timp: mitraliera lui Graves lătră furios. Secerat la înălţimea pieptului, soldatul Wehrmacht-ului avu un fel de sughiţ, păru că se clatină o clipă pe picioare, apoi se răsturnă peste marginea uşii maşinii şi se prăbuşi pe nisip.

Surprins, fostul corespondent de război rămase o clipă ţintuit pe loc, dar deja una din acele furii oarbe, care îl apucau cîteodată, îl înecă ca un val venit din adîncuri.

— Sergent, urlă el, ai omorît un om care era gata să se predea !

Graves, cu mitraliera din care mai ieşea o urmă de fum în mînă, se apropie încet. O pată întunecată se întindea din ce în ce mai mult. În ciuda furiei care făcea să-i zvîcnească tîmplele, care îi împăienjeneau ochii cu lacrimi de exasperare, Dingale notă tremurul teribil din vocea lui Graves cînd acesta îi răspunse :

— Vă rog să mă scuzaţi domnule, dar eu am avut impresia că voia să tragă în dumneavoastră.

Dingale simți că șovăie, că se zbate în contra inevitabilului.

— Dar n-ai auzit că l-am somat să se predea.

Tremurul nu dispăruse cînd sergentul îi răspunse cu o politețe glacială :

— Scuzați-mă domnule, dar nu știu nemțește.

Dingale se simțea copleșit. După acțiunea scurtă și sîngeroasă, se simțea golit de orice sentiment, își trecu mîna peste ochi ștergîndu-și în același timp sudoarea înghețată care îi curgea pe frunte.

O imagine i se formă deodată pe ecranul minții. Aceea a pieței unui mic sat grecesc, în lumina unei zile de primăvară. Un ofițer urla un ordin în nemțește și corpul unui moșneag se chircea sub gloanțele unui pluton de execuție.

Înțelese sensul triumfului amar care vibra în vocea sergentului Graves...

Două focuri de armă, sfîșiind noaptea, îi aduseră la realitate.

*

— Oprește-te ticălosule, sau te curăț ! se auzi o voce în limba engleză.

Din nou pocnetul altor împușcături. Acțiunea avea loc spre stînga. Răsunară pași îndepărtîndu-se repede.

Bunks apăru lînă Dingale.

— E al doilea neamț, domnule locotenent, explică el. Cel pe care l-ați aranjat în trecere. A profitat de învălmășeală ca s-o șteargă. Sam s-a luat după el.

Ziaristul își dădu seama că lovitura pe care o dăduse lui Ludwig nu făcuse altceva decît să-l amețească. Dezarmat, nu putea să joace nici un rol în conflict. Ideea acestui om alergînd prin deșert avea în ea ceva bizar și, totuși, problema unei urmăriri nu se putea pune. De acum timpul era în contra comando-ului *Narcisa*.

Dingale se uită împrejur. Pista pe care circula patrula era abia trasată, dar avea totuși lățimea lui Regent Street *. E drept că era loc destul. Dacă planul desenat de Intelligent Service era exact, conducta trebuia să se afle la marginea acestei piste, de partea opusă celei prin care veniseră cei patru englezi.

În momentul în care era gata să facă gestul spre care tindeau de trei zile, locotenentul își aruncă privirea peste deșert. Își oferea lui însuși serenitatea glacială a nopții ca pe o scenă imensă și magnifică, pe care niște actori microscopici jucau un act dramatic... Erau așa de mici și decorul atît de imens, încît pe Dingale îl pătrunse un fel de descurajare insidioasă. Se scuturâ ca un animal care

* Stradă importantă și bine cunoscută din Londra. (N. Tr.)

se scoală din somn, respiră adînc briza răcoroasă care trecea peste oceanul nemișcat.

— Bunks ! strigă el. E rîndul tău. Urmează-mă. Graves, dumneata acoperi înaintarea și... caută să-l recuperezi pe Bloomfield.

Micul ceasornicar din Glasgow tocmai se înapoia.

— Vă rog să mă scuzați domnule locotenent, spuse el suflînd din greu. Cu toate astea pe mine, n-am putut să fug. Pînă să mă scap de ele, a dispărut în întuneric.

— N-are nici o importanță, îl asigură Dingale. În orice caz, asta nu poate schimba întru nimic situația. Ai numai grijă să nu ne joace vreo festă. Haideți !

Întorcînd spatele mașinii, porni, urmat de Freddie Bunks. Dincolo de suprafața bătătorită a pistei, ghetele regăsiră nisipul moale. Se angajă pe el cu pași prudenți, cu ochii mari deschiși în noapte : știa că acea conductă era undeva în fața lui, dar nu avea nici cea mai mică idee la ce distanță față de pistă se află. În plus, nu știa nici cum se va prezenta, dacă era îngropată în nisip, sau doar așezată pe teren. Merse așa vreo cincizeci de metri.

Se opri ca să-și verifice direcția și se uită înapoi. În spatele lui, sergentul Graves rămăsese pe marginea pistei, cu mitraliera în mînă. Samuel Bloomfield îl urmase. Mergea la cîțiva pași în urma lui

Bunks, desigur ca să-l apere de un eventual atac al lui Ludwig.

Dingale vru să pornească din nou, încet. Dar, dintr-o dată, sîngele îi îngheţă în vine: pe partea superioară a încălţămintei simţise o infimă rezistenţă.

Mai tîrziu, reamintindu-şi faptele, avea să se întrebe prin ce miracol şi cum de îi trecuse prin minte să-şi arunce deodată toată greutatea corpului spre spate.

Se înţepeni cu toată puterea cînd Bunks se lovi de el, şi strigă cu o voce fără timbru, forţîndu-se să-şi păstreze calmul :

— Freddie, atenţie ! Vino încoace, dar fii prudent. Cred că m-am agăţat de firul de contact al unei mine.

*

Mai ales nu atingeţi nimic şi nici un gest, domnule locotenent, riscaţi în orice moment să săriţi în aer, îl preveni vocea înceată a lui Bloomfield care venise lîngă cei doi oameni.

Se aruncase, încă o dată, în patru labe, poziţia favorită a celui care deminează şi examină cu atenţie terenul la picioarele locotenentului, fără însă să îndrăznească să-l atingă. În acest timp. Dingale se încorda atît de tare în poziţia în care încremenise încît începu să simtă crampe în pulpe.

— Pentru Dumnezeu, șopti Bloomfield după cîteva minute de examen atent. Tipii ăștia sînt mai vicioși decît mi se spusese la școala comando-urilor. Nu numai că și partea cealaltă a pistei e protejată de un cîmp de mine, dar acestea dispun și de un dispozitiv de alarmă. E o adevărată minune cercească că piciorul vi s-a prins sub fir și că ați băgat de seamă. Dacă ați fi călcat pe el...

— Ce s-ar fi întîmplat ? întrebă Dingale cu nerăbdare.

— Ei bine ! nu numai că ați fi sărit în aer, asta fără doar și poate, dar pe deasupra cel mai apropiat post fix de supraveghere ar fi fost pus în alarmă, prin simpla explozie a uneia din minele legate între ele prin acest fir.

— Ești barem sigur că, deși mina nu a explodat, firul nu și-a jucat rolul de semnal de alarmă ?

— Nu ești niciodată sigur de nimic, răspunse Bloomfield cu vocea lui gravă și serioasă, dar nu cred. În principiu, numai explozia minei și ruperea contactului pot să declanșeze semnalul.

— Bine, asta este totuși ceva ! Pot să-mi mișc piciorul ?

— Pentru nimic în lume ! spuse repede ceasornicarul din Glasgow : șiretlicurile astea sînt de o fragilitate inimaginabilă. E, cîteodată, suficientă cea mai mică mișcare a firului pentru ca totul să sară în aer : e un miracol că mai sînteți întreg.

— Atunci ce ai să faci ?

Samuel Bloomfield aduna deja pietricele și scoici fosilizate.

— Am să sprijin cu atenție firul de fiecare parte a încălțămintei dumitale, și apoi dacă reușesc, fără ca toată drăcia asta să sară în aer, am să caut să găsesc mina cea mai apropiată și am s-o dezamorsez. Asta ar trebui să neutralizeze tot dispozitivul.

— Și cît timp îți va lua toată treaba asta ?

— Cu puțin noroc, un sfert de ceas ar putea fi de ajuns. Mă voi strădui să mă grăbesc.

— Știu, Sam, spuse grav Dingale. Dă-i drumul. Am încredere.

În timp ce tînărul izraelit muncea febril, Geoffrey Dingale, amenințat de dezintegrare, se străduia să-și îndepărteze din minte teribila sabie a lui Damocles atîrnată asupra vieții lui. Se uită la ceas, încercă să evalueze la ce distanță de locul unde comando-ul se pregătea să treacă peste ultimul obstacol putea să fie patrula germană.

Mica coloană germană înainta foarte încet. După cele ce văzuse Dingale socoti viteza ei la doisprezece, cincisprezece kilometri pe oră. Dacă, după pana suferită de mașina de legătură, restul vehiculelor continuaseră spre Sioua cu această viteză constantă, ea se găsea acum la vreo douăzeci de kilometri spre sud-est. În aceste condiții, patrula

era prea departe ca să fi putut auzi duelul care avusese loc pe pistă.

Dar asta era ipoteza cea mai favorabilă. De fapt germanii ar fi putut să se oprească pe drum, sau poate ţineau legătura cu un post de observaţie mult mai aproape decît se putea crede.

În sfîrşit, nenumărate dispozitive de alarmă ar fi putut deja să le joace un renghi, fără ca englezii să o ştie. Mai mult ca oricînd, succesul misiunii era o chestiune de viteză. Ţinea în cele cîteva minute care urmau.

— Grăbeşte-te Sam. Te implor !

În acest moment, Bloomfield era ocupat să sape cu grijă nisipul sub încălţămintea şefului său. Spuse în sfîrşit :

— Hai, domnule locotenent. Trageţi încetişor, foarte încetişor, piciorul înapoi.

Dingale trase încetişor piciorul... şi se pomeni aşezat pe nisip : cînd încercase să se sprijine pe el, piciorul anchilozat refuzase să-l susţină.

— Putem trece acum, Sam ?

— Încă vreo cîteva minute, domnule locotenent. Dezamorsez mina şi astfel toată reţeaua va fi neutralizată.

— Bunks ! strigă Dingale, ca să uite de nerăbdarea care-l stăpînea. Eşti gata ?

— Absolut gata, şefule, răspunse bookmaker-ul din Limehouse.

— Ai bidoanele ? profită de timpul ăsta mort ca să aduci și pe cele ale lui Graves.

— Înțeles, șefule, alerg, spuse londonezul așezîndu-și materialul pe nisip.

Cinci minute mai tîrziu era înapoi și Bloomfield; după un ultim și minuțios examen al terenului, le dădu cale liberă.

Urmat de Bunks, ziaristul o porni la drum, încet, cu inima bătînd de grija de a nu da peste un nou sistem de alarmă. Îi mai trebuiră cinci minute pentru a striga în sfîrșit :

— Iată-ne ajunși !

Freddie Bunks și Sam Bloomfield îl ajunseră în punctul precis unde se oprise : în fața unei tranșee de vreo cincizeci de centimetri adîncime, în fundul căreia puteai urmări, cît vedeai cu ochii, o conductă cilindrică...

*

Dingale scoase un oftat de ușurare. Așadar, iată conducta, apeductul pentru care opt oameni deja, cei ai *Primulei* și ai *Garoafei,* fuseseră scoși din luptă. Asta era deci țelul pentru care trecuseră prin atîtea pericole, atîtea îngrijorări...

Se lăsă pe vine ca să poată să o atingă cu mîna. Era o conductă de fibro-ciment cu un diametru de circa patruzeci de centimetri. Sub palmă se

simțea o ușoară vibrație a apei care curgea ca sîngele în vene.

— Grăbește-te Bunks, omule, spuse Dingale. Aruncă-mi asta în aer și să plecăm în cinci minute.

Bookmaker-ul sări în spațiul strîmt dintre pereții tranșeei. Pe pipăite, căută cea mai apropiată legătură dintre țevi.

— Lampă, ceru el de cum o găsi.

Dingale îi dădu lampa și o slabă rază de lumină apăru în fundul tranșeei.

— Plastic, reluă Bunks.

Și atunci Bloomfield îi întinse sacul. Locotenentul și el aveau impresia că ajută un hoț pe cale să spargă casa de bani a unei mari bănci din City.

— Îndepărtați-vă ! comandă bookmaker-ul după două, trei minute. Ceilalți doi îl ascultară și se retraseră la vreo zece metri. Bunks scoase din buzunar un detonator. Acum îl punea la punct și regla cordonul de aprindere înceată.

Culcat pe nisip, cu toate simțurile îndreptate spre tranșee, Dingale aștepta. O pace de nedescris îl învăluia. Totul se petrecea ca și cum, pentru el, viața se sfîrșea la marginea acestei brazde care tăia deșertul. Problemele înapoierii nici măcar nu-l atingeau. De fapt nici nu se gîndise la ele din clipa în care luase decizia să întîrzie cu douăzeci și patru de ore înaintarea spre obiectiv.

Îl văzu pe Bunks sărind din tranșee și fugind spre ei precedat de o umbră neagră, nemăsurat de lungă, căci luna își începuse ultima parte a drumului ei.

Se culcă la jumătatea drumului, cu nici măcar o secundă mai devreme, căci o deflagrație surdă zgudui terenul chiar în momentul cînd se lipea de el. În aceeași clipă, un fel de gaiser izbucni din teren, înalt de mai bine de zece metri : o coloană de apă amestecată cu nisip, pietre, bucăți de fibro-ciment.

Geoffrey Dingale se ridică într-o clipită, sări înainte urmat de Bloomfield. Bunks al cărui parcurs era mai scurt era deja la marginea gropii.

Căci tranșeea, la locul exploziei, se lărgise într-un crater cu un diametru de cinci-șase metri. Bookmaker-ul din East End nu făcuse economie de plastic. Apeductul era sfărîmat pe întreaga lungime a unui element component și, desigur, crăpat pe mulți metri mai departe. Evident, dacă toate cele trei comando-uri și-ar fi putut îndeplini misiunea, s-ar fi putut vorbi de o scoatere definitivă din serviciu al întregii instalații. Cu ceea ce făcuse însă *Narcisa* se putea totuși conta pe o întrerupere a alimentării cu apă timp de cel puțin trei zile.

Trei zile... Era aproximativ ceea ce era necesar pentru a cîștiga bătălia de la El-Alamein.

Timp de cîteva clipe contemplară, în noaptea luminoasă, fierberea apei care țîșnea din groapă ca dintr-un izvor, înainte de a se pierde în eterna și nestinsa sete a nisipului.

— Misiune executată, domnule locotenent, spuse dintr-o dată Freddie Bunks, căruia spectacolul părea să-i dea un sentiment de disciplină militară.

Completă totuși cu inimitabilul lui accent londonez :

— Comando-ul setei a tăiat apa. Hai noroc. nemților !

— Bună treabă, aprobă Dingale. Dar e cazul să ne cărăm de aici cu toată iuțeala. Bidoanele... Umpleți-le ! Grăbiți-vă !

Cu picioarele pînă la jumătate în apă, bookmaker-ul băgă unul după altul în prețiosul lichid bidoanele, din care Bloomfield și Dingale luară, frățește, o încărcătură egală.

— Repede la drum ! îi zori ziaristul, luînd-o în fruntea celor doi și alergînd spre mașina imobilizată de pe pistă.

Înaintau toți trei în zgomotul bidoanelor care se ciocneau între ele și trebuiră să facă jumătate din drum pînă să perceapă apelurile lui Graves care, nemaiputînd să rabde, le ieșea în cale.

— Ce se întîmplă, sergent ? întrebă Dingale, cînd se află doar la cîțiva metri de fostul profesor.

— Opriți-vă o clipă și trageți cu urechea, răspunse acesta, ușurînd pe șeful său de unul din recipientele cu apă. Ascultați bine, spre sud...

Nu era nevoie să asculți mult timp pentru ca să auzi zgomotul motoarelor. Germanii se întorceau și, judecînd după felul uruitului, veneau cu toată viteza.

CAPITOLUL XII

— Toți în spatele meu în șir indian ca să trecem înapoi prin cîmpul de mine, decise imediat Dingale. Sergent, vei merge ultimul. Și mai ales fiți calmi. Dacă pierdem unul singur dintre reperele așezate de mine la venire, riscăm să sărim în aer.

Traversă pista, găsi destul de ușor locul prin care veniseră. Linia de jaloane o dată depășită, se angajă cu inima zvîcnind în zona periculoasă. În spatele lor, zgomotul patrulei creștea. Era desigur încă destul de departe și, totuși, i se părea că rumoarea ei umplea pămîntul și cerul, că se năpustea asupra lor ca un apocalips.

Totul depindea de acești primi pași și își propuse să-i parcurgă încet, examinînd fiecare cen-

timetru de teren. Cînd, în sfîrșit, întrezări acel fel de licurici care era ultimul său reper la venire și primul spre drumul salvării, resimți o bucurie puternică, extraordinară, fără a avea nimic comun cu faptul în sine, care se situa, în fond, în ordinea lucrurilor previzibile.

Momentul nu era cel al analizelor de sentimente și senzații dar, într-adevăr, o schimbare psihologică profundă se înfăptuise în eul lui Geoffrey Dingale : cu zece minute mai înainte propria sa soartă îi era cu totul indiferentă. Depășise chiar gîndul vieții și al morții în profitul exclusiv al sabotajului conductei. Să arunce în aer conducta, numai asta conta. Realizarea acestei misiuni îl dominase cu totul.

De cînd însă era realizată, sau mai exact de cînd, pus în gardă de sergentul Graves, auzise rumoarea îndepărtată a coloanei blindate, dorința furioasă de a trăi, a ști ce va urma, de a scoate comando-ul *Narcisa* din capcana mortală gata să se închidă în jurul lor, pusese stăpînire pe toată ființa lui.

În realitate, Geoffrey Dingale proceda prin lupte succesive : făcuse seama conductei în ciuda arsenalului diabolic al măsurilor ei de protecție, în ciuda nenorocului care așezase în drumul său un obstacol suplimentar sub forma mașinii de legătură și a echipajului ei. Acum ataca o altă pro-

blemă, începea o altă bătălie : aceea care se rezuma la a învinge noul pericol care venea dinspre sud.

Țelul spre care tindea acum cu toate puterile era limitat în mod tragic de șenileta care îi aștepta, la mai puțin de cinci kilometri, într-o mică scobitură a deșertului, șenileta care nu mai era decît un obiect infim în imensitatea deșertului, deoarece coloana Matthews a cărei proiecție îndrăzneață era, își reluase drumul spre est. Totuși, așa cum era, cu proviziile ei, cu materialul, cu carburantul de care mai dispunea, ea reprezenta refugiul unei formidabile fortărețe, nu numai pentru fostul corespondent de război dar și pentru cei trei oameni care, urmîndu-l, se angajau în labirintul mortal al cîmpului de mine.

*

Dingale ocoli din memorie mina anticar, ultimul obstacol detectat de Bloomfield la venire, apoi, întorcînd hotărît spatele spre pistă, se angajă spre est, merse un minut și mai bine, cu ochii arzînd de încordarea cu care cerceta negura. La început, simți o mică panică, apoi, cu o exclamație de bucurie, zări dintr-o dată al doilea țăruș. Din acest punct de vedere, cîștigase. Era de acum sigur că-și va regăsi drumul.

Era și timpul. În spate, uruitul coloanei germane creștea.

— Nu sînt foarte departe, domnule, spuse Bloomfield, din spatele lui.

— O mie cinci sute de metri, doi kilometri cel mult, aprobă Dingale. Dar nu cred că merg foarte repede. Dacă împușcăturile și explozia conductei le-au dat alarma, sînt obligați să cerceteze sectorul pe măsură ce înaintează. Lucrul ăsta nu poate decît să-i întîrzie.

— Da, dar omul pe care nu am reușit să-l ajung... Le va servi de călăuză. Asta îi va face să cîștige timp..

— De acord, admise Dingale. Totuși, în orice caz le vor trebui încă patru sau cinci minute pînă să ajungă la locul sabotajului și pînă atunci ne vom îndepărta suficient de conductă.

Spunînd aceasta, fostul corespondent de război depăși al treilea reper și își continuă drumul în căutarea următorului.

— E caraghios, spuse atunci incorigibilul Freddie Bunks, dar am impresia că mă joc de-a Tom Degețelul. Săracul nostru tătuc, colonelul Matthews, a fost obligat să ne ducă să ne pierdem în pădure, dar șeful ne aduce iar acasă cu ajutorul pietricelelor pe care le-a semănat pe drum.

Această comparație pitorească destinse atmosfera. Cu misiunea îndeplinită, comando-ul *Narcisa* simțea foarte bine că fiecare pas îl îndepărta de pericolul imediat. Dar unitatea germană era acum foarte aproape de locul unde conducta sărise în aer. Proiectorul se aprinse, îndreptat spre partea stîngă a pistei, spre tranșeea în care era așezată conducta. Oamenii lui Afrikakorps începuseră deja să evalueze stricăciunile.

— Domnule... ei !... domnule locotenent, spuse dintr-o dată Bloomfield. Credeți că Căpcăunul are să se ia după noi ?

Era în spiritul basmului pe care îl evocase Bunks, dar tonul ceasornicarului din Glasgow era grav. Ziaristul nu se lăsă înșelat.

— Nu prea văd cum ar face-o, spuse el. Nu pot să riște să sară pe propriile lor mine doar pentru plăcerea de a ne pedepsi. Nu asta o să le repare conducta.

— De acord, domnule locotenent, insistă tînărul izraelit, dar vroiam să spun... că n-ar fi o idee rea să ne adunăm reperele.

— Pentru Dumnezeu ! ai dreptate Sam, aprobă Dingale. Asta este într-adevăr un foarte bun mijloc pentru a descuraja orice urmărire.

— În loc de a ne încărca cu această greutate suplimentară, interveni Graves care, în coada celor patru, urmărise conversația, ați putea să

le zvîrliți departe de drumul nostru. Vor continua să lucească și nemții au toate șansele să ne piardă urma.

Ideea era lansată. Fostul corespondent de război se apucă s-o perfecționeze. Luînd a-l cincilea reper îl aruncă în circa trei metri de locul unde fusese înfipt și își urmă drumul. Își propunea să arunce următorul la cinci metri, apoi pe ceilalți din ce în ce mai departe, creînd astfel în zona minată o a doua pistă, de data asta însă, falsă.

Pe pista de supraveghere, patrula se oprise cu motoarele la ralenti. Ca într-o supraimpresiune se auzeau ordine și voci răstite : germanii luau desigur act de situație. Dingale se străduí să evalueze drumul parcurs de cînd părăsiseră pista. Două sute cinci zeci de metri ? Cel mult trei sute... Chiar de pe acum, siluetele lor trebuiau în mod normal să nu mai fie vizibile pentru inamic. Dar erau proiectoarele... și dacă erau reperați, mitralierele tancului și ale automobilului blindat puteau foarte bine să pună capăt epopeii *Narcisei*.

Locotenentul aruncă al șaselea reper și își urmă drumul accelerînd puțin cadența. Avea impresia apăsătoare de a fi nu Tom Degețelul, ci o muscă pe cale să se încurce în pînza păianjenului.

Pe pistă, vehiculele manevrau în brusca furie a motoarelor, în scrîșnetul pinioanelor.

— Ce tot mai meșteresc porcii ăia? bombăni Bunks.

— Nimic bun, răspunse Dingale scurt. Apropiați-vă de mine și haideți să încercăm să mergem puțin mai repede.

De fapt, își închipuia foarte precis ce se întîmpla pe pistă: soldatul german care supraviețuise dăduse raportul, indicînd locul de unde englezii apăruseră din noapte. Acum șeful patrulei blindate își punea vehiculele în baterie ca să poată mătura spațiul prin care se retrăgeau. Asta nu va repara conducta, dar în aceste cuvinte încurajatoare, pe care i le spusese lui Bloomfield, nici Dingale însuși nu credea. Cunoștea furiile ucigătoare pe care le suscită, la victimele lor, loviturile izbutite.

Reuși totuși să mai înainteze cam cincisprezece —douăzeci de metri înainte de a percepe lumina confuză a proiectorului care se aprinsese.

Căci nici unul din cei patru nu se uitase înapoi. Dingale depășise un nou reper, căuta următorul, atent să rămînă în șenalul pe care, la venire, Bloomfield îl liberase de amenințare. Lumina era confuză pentru că proiectorul era reglat prea aproape. Această eroare le permise să mai cîștige cîțiva metri. Dar acum, germanii își lărgeau cîmpul lor de investigație. Se găsiră deodată la marginea zonei luminoase, în așa fel încît simțiră, li-

teralmente, pe urmele lor un fel de animal de pradă.

— Culcaţi-vă, spuse Geoffrey Dingale, dînd primul exemplul.

Şi, în clipa următoare, dîra palidă a proiectorului îi mătură, încet...

*

Prosternaţi încă o dată, dar de data asta spre est, Dingale simţea cum îl cuprinde o mînie neputincioasă. Din punct de vedere strategic şi tactic, fapta eroică pe care o săvîrşiseră, tăind aprovizionarea cu apă a lui Afrikakorps într-un moment decisiv pentru soarta bătăliei de la El-Alamein, era fără îndoială strălucită. Dar asta nu împiedica ce această formă disimulată, perfidă, a războiului să nu-i placă de loc. Încă şi mai puţin îi plăcea rolul de vînat hărţuit pe care, vrînd-nevrînd, trebuia să-l joace acum.

Totuşi, necesitatea de a continua să aprecieze situaţia cu luciditate, făcea ca mînia să fie alungată în străfundul fiinţei sale. De exemplu, îşi punea întrebarea dacă, la distanţa unde se găseau lungiţi pe nisip, cei patru puteau constitui pentru inamic o ţintă vizibilă.

Ca un răspuns, automitraliera trase o rafală lungă din cele două piese automate jumelate.

Gloantele fuierară peste capetele lor ca un roi de viespi pornite să provoace moartea. Dar Dingale decise că asta nu dovedea nimic, deoarece germanii se putuseră gîndi să adopte o direcție generală, cea pe care o luaseră fugarii.

— Dar ce naiba fac avioanele noastre, fir-ar să fie ? gemu Freddie Bunks. Cu porcăria lor de luminiță, nemții noștri pot să fie reperați pe o distanță de kilometri.

— Degeaba te frămînți, Bunks, răspunse Graves și el cu nasul în nisip. Toate avioanele noastre sînt, fără îndoială, angajate în bătălie acolo sus. Și dacă nemții noștri, cum spui tu, nu se sfiesc cîtuși de puțin ca să ilumineze, trebuie să știe ei mai bine ca noi.

O rafală îi acoperi vocea, fără însă să dea impresia unei preocupări de reglare a tirului. Dingale începea să creadă că era poate numai un moment dificil ce trebuia depășit, că inamicul va sfîrși prin a renunța.

Primul obuz îl făcu să-și schimbe părerea și în același timp îl ului. Venea desigur din turela tancului și era desigur unul de 50 mm. Își cîntă pe deasupra celor patru oameni micul lui cîntec de moarte, înainte de a exploda, la aproape o sută de metri în fața lor.

— Ce spuneți de așa onoare ! ironiză Graves. Atacă patru nenorociți de pifani cu tunul, acum...

Un al doilea obuz se duse să se întîlnească cu primul şi Dingale notă atunci un fapt curios : explozia care urmă impactul obuzului i se păru mult mai mare decît cea care ar fi trebuit să însoţească pe a unui proiectil de un calibru, totuşi, destul de modest. Înţelese atunci dintr-o dată că obuzul căzuse lîngă o mină şi o făcuse să explodeze.

Se întrebă dacă era vorba de o simplă coincidenţă. Dar iată că venea şi al treilea obuz. Servantul tancului părea că-şi găseşte repede cadenţa cea mai bună. O altă mină explodă... Asta era deci tactica. În imposibilitatea de a-i ochi, germanii hotărîseră să bată tot sectorul, făcînd în acelaşi timp să explodeze toate minele care se găseau în preajma comando-ului. În aceste condiţii era destul de greu să mai poată scăpa.

Cu atît mai mult cu cît artileriştii dovedeau o supărătoare tendinţă să scurteze tirul : un obuz explodă la mai puţin de treizeci de metri în faţa lor, şi simţiră cum le cad pe umeri nisipul şi pietricelele dislocate de explozie. Viitorul va cădea şi mai aproape.

Un singur lucru îl făcea pe fostul corespondent de război să nu dezespereze : obuzele se apropiau dar rămîneau mereu în dreapta comando-ului, în aşa fel încît începu să întrevadă posibilitatea de a-şi putea continua retragerea.

Obuzul următor explodă practic pe linia pe care se aflau, la numai douăzeci de metri de ei, provocînd explozia altei mine. Între timp, proiectorul continua să cerceteze terenul, dar tot la dreapta lor. Cel de-al doilea soldat german din mașină, care reușise să fugă, comisese desigur o mică eroare de apreciere, dacă totuși el era cel care indicase unghiurile de tir adoptate.

Dingale simți arsura unei schije care îi sfîșie îmbrăcămintea de luptă, pielea însă îi fusese protejată de unul din cele două bidoane al cărui conținut îi curgea acum de-a lungul spinării.

— Încercați să înaintați după mine tîrîș! comandă el.

Și începu, primul, înaintarea.

Timp de cîteva minute, mortale, cîștigaseră astfel, cu multă răbdare, teren metru cu metru, pe coate și pe genunchi. În spatele lor, se dezlănțuia iadul. Conștienți de faptul că nu obținuseră nimic pe dreapta, germanii își deplasau încet tirul spre stînga. Un obuz căzu chiar pe locul unde se aflase Dingale cînd dăduse ordinul de înaintare. Această decizie salvase comando-ul.

Acum, avea un obiectiv: întunericul foarte apropiat, dincolo de zona proiectorului. Dacă reușeau să profite de obscuritatea relativă a nopții, aveau din nou o șansă de scăpare. Cu dinții strînși, Dingale se tîra înainte, cu nasul la mai puțin de zece cen-

timetri de pămînt. Tirul germanilor se scurta mereu, ca și cum inamicul ar fi vrut să curețe cîmpul de mine ca apoi să rişte o parte din forțele sale în urmărirea agresorilor.

Începu să-și spună că lucrul ăsta însemna o mare risipă de muniții pentru un lucru, la urma urmelor, fără speranță. Dar, în sfîrșit, nu era treaba lui. Ceea ce conta era să înțeleagă tactica inamicului, ca să o poată dejuca. Dacă patrula inamică își scurta tirul, însemna că, după părerea ofițerului ei, fugarii nu putuseră să parcurgă, în labirintul cîmpului de mine, atîta drum cît parcurseseră în realitate.

Această eroare de apreciere dădea, bineînțeles, comando-ului *Narcisa* puțin răgaz, cîteva minute în care tancul și automitraliera pilonînd o suprafață din ce în ce mai redusă, cei patru englezi puteau la rîndul lor să cîștige puțin teren.

Și, efectiv, îl cîștigaseră. Geoffrey Dingale ținea perfect direcția, ceea ce îi permitea să găsească destul de ușor reperele. În felul acesta, reușiră să mai înainteze două sute de metri, în timp ce, în spatele lor, deșertul continua să explodeze.

Trecură cîteva minute. Avură în sfîrșit un răgaz. Tancul și automitraliera încetaseră focul în același timp. Numai proiectorul, în spatele lor, continua să cerceteze terenul.

— Pun rămășag cu opt contra unu, că porcii ăia au obosit, zeflemisi Bunks. Am susținut întotdeauna că nemții sînt niște leneși.

Fostul corespondent de război se abținu să-i spună să tacă. Reflecția avea avantajul să destindă atmosfera și erau puține șanse ca ea să fie auzită de eventuali urmăritori.

Dar erau și puține șanse ca ipoteza să fie adevărată. Dingale își închipuia prea bine furia germanilor însărcinați cu paza prețioasei conducte, pentru a nu presupune că vor face și imposibilul pentru a lua cu ei, măcar ca să se justifice, cel puțin scalpul unuia dintre sabotori. Numai două motive puteau să justifice tăcerea subită care se lăsase asupra imensității întunecate a nisipurilor. Grija de a-și economisi muniția sau...

Cînd lumina proiectorului izbucni foarte aproape, după cum i se păru, cînd un nou obuz explodă aproape de picioarele lor, știu că a doua explicație era cea bună...

*

Reducîndu-și progresiv tirul înspre ei și neconstatînd nici o lovitură la țintă, germanii deciseseră să atace o zonă mai îndepărtată. Proiectorul își aruncase raza de lumină înainte, cu înălțătorul fixat la circa opt sute de metri... Lipsise doar o nimica toată ca cei patru englezi să nu fie țintuiți

de raza de lumină. Din fericire pentru ei, inamicul îi subestimase din nou : se găseau acuma la mai puțin de douăzeci de metri dincolo de noul sector bătut de tunul nemților.

— Apropiați-vă de mine ! gîfîi din nou Dingale.

Nu-l mai interesa acum să deruteze pe inamic. Se mulțumea să smulgă reperele pe măsură ce le descoperea și să le zvîrle la întîmplare.

Necrezut de aproape, lovite de obuze, două mine explodară una după alta. Dingale se hotărîse să alerge aplecat în două. Bidoanele cu apă i se bălăngăneau pe șolduri. Bunks și Bloomfield urmau, tot așa de împovărați, cu arma în mînă. Nici unuia nici celuilalt nu-i trecuse prin minte să se descotorosească de materialul devenit inutil.

Locotenentului i se păru că tirul inamicului avea tendința să se lungească, dar în același timp să devină mai rar. Un obuz căzu pe stînga, destul de aproape de micul grup, ca și cum ar fi fost tras la întîmplare. Un altul urlă în noapte cîteva secunde mai tîrziu și căzu la vreo treizeci de metri pe dreapta. Dingale avu abia timpul să noteze că era urmat de explozia unei mine, cînd se simți literalmente ridicat de la pămînt, aruncat la trei pași înainte, doborît ca de o gigantică lovitură de pumn. Avu impresia că face un dureros aterisaj de bărbie, că e scos din luptă, „Knocked-out".

În realitate, nu-și pierdu cunoștința decît o fracțiune de secundă și totuși fu suficient ca să i se insinueze teribila tentație de a rămîne acolo, lungit sub lumina lunii, de a termina o dată pentru totdeauna cu acest interminabil calvar, cu acest drum care nu ducea decît în infern. O voce perfidă părea că-i șoptește la ureche : „Ai făcut destul. Renunță. Dormi". Niciodată în viață nu se simțise atît de obosit.

Durerea acută pe care o simți în brațul stîng, ca și sentimentul responsabilității sale, redeșteptă în el nevoia de a acționa. În primul moment, avu impresia că fusese îngropat. Avea nisip în gură, în nas, în ochi. Și chiar între cămașă și piele. I se părea că era complet acoperit.

Sclavă a unui lung antrenament, mintea lui logică căuta să ghicească ce se petrecuse. Obuzul căzuse pe o mină antitanc, dar destul de departe, în partea dreaptă. Era deci probabil că mina era legată de o alta care explodase la rîndul ei, mult mai aproape.

Cel de al doilea gînd fu pentru cei trei echipieri ai lui. Îi trecu prin minte ideea copilărească să facă apelul. Dar Graves era deja lîngă el.

— Merge, domnule locotenent ?

Avu un reflex de comandă, de responsabilitate.

— La pămînt ! ordonă el, abia continuă să tragă.

Se auzi o nouă explozie, dar de data asta în spatele lor, ca şi cum inamicul, reeditînd tactica sa precedentă, scurta tirul.

— Bloomfield, domnule ! spuse o voce din umbră. Merge, dar cred că Freddie e lovit rău...

CAPITOLUL XIII

Lumina proiectorului se îndepărta insensibil în direcţia pistei şi tancul încetase să tune. Lăsa desigur farului grija de a descoperi pe fugari, înainte de a trage la sigur. Dar comando-ul *Narcisa* se găsea, practic vorbind, în siguranţă.

Pentru a merge pînă la Bunks, Dingale trebui să ocolească un mic crater săpat în nisip. Mina era una din acelea pe care le neutralizaseră la venire. În momentul exploziei, Dingale tocmai o depăşise. Bunks era pe cale s-o facă şi el, Bloomfield şi Graves nu o atinseseră încă. Locotenentul fusese aruncat înainte de suflu şi de masa de nisip şi de pietriş ridicată. Bookmaker-ul din Limehouse fusese aruncat spre stînga, dar se părea că fusese lovit şi de o schijă.

Încercase să se ridice, dar efortul îi smulsese un geamăt și căzuse din nou pe spate, pe cînd Dingale îngenunchia la capul lui. Reuși totuși să se strîmbe, în umbră, într-un surîs ciudat.

— N-am noroc, șefule ! spuse el. Cred că va fi greu să continui.

Nici vorbă să poată aprinde lampa electrică. Dingale îl palpă. În dreptul șoldului, mîna lui simți contactul cald și vîscos al sîngelui și al cărnurilor sfîșiate. Îl cuprinse o greață, o senzație de leșin, cînd își dădu seama că atinge osul. Probabil capătul de sus al fermurului. Bunks gemu din nou.

Locotenentul simți că îl cuprinde panica. În fața acestui om a cărui viață se scurgea poate pe nisipurile deșertului libic, se simțea dramatic de neputincios. Cunoștințele sale în materie de anatomie erau practic vorbind nule. În acest punct al corpului, era oare atinsă vreo arteră esențială ? Trebuia oare să intervină imediat pentru a opri emoragia ?

Graves și Bloomfield așteptau tăcuți, îngrijorați. Tînărul ceasornicar luase capul camaradului său în palme, îl ridică încetișor, ca și cum gestul ăsta putea să-l ușureze. Dingale își continuă examenul pe pipăite. Rana era situată în spatele femurului, în regiunea lombară. În orice caz, pentru bietul Bunks nu mai era decît un singur lucru de făcut : să-l transporte cît mai repede posibil pînă

la mașina unde se găsea măcar o trusă medicală de urgență.

Se ridică. Proiectorul tot mai cerceta deșertul, dar de data asta foarte departe de ei. Germanii ajunseseră desigur la concluzia că sabotorii au fugit, urmînd un drum oarecum paralel cu pista. Proiectorul se deplasa acum de-a lungul acesteia : mașina, pe care era instalat, se pusese în mișcare spre sud. De ce spre sud ? Pur și simplu pentru că trebuiau să înceapă cu una din cele două direcții posibile.

Dingale aruncă sacul cu jaloane pe care nu îl părăsise. Scoase foarte încet și cu grijă pe după capul lui Bunks sacul în care acesta își transportase plasticul. Îi goli pe amîndoi, îi sfîșie în două cu un cuțit, așa cum ar fi făcut și o croitoreasă, ca să-i întindă.

— Sam, ajută-mă ca să le fixez capetele pe armele voastre.

Izraelitul făcu semn că a înțeles, adună de pe jos arma lui Bunks și pe a sa, se apucă cu ajutorul curelelor de pînză ale celor doi saci să-i fixeze pe patul și de țeava armelor, astfel încît să improvizeze o targă. Graves își scoase la repezeală battle-dress-ul așa încît să umple golul dintre cei doi saci și Dingale îl imită. Bloomfield legă cele două îmbrăcăminți cu ajutorul mînecilor, întinse totul pe jos, se întoarse :

— Dar bine, domnule, și dumneavoastră sînteți rănit ! exclamă el.

Ziaristul, o dată îmbrăcămintea scoasă, putu și el, în fine, să se uite la brațul lui stîng, care de cîteva minute îl făcea să sufere foarte tare. Trecu chiar de-a lungul lui degetele mîinii drepte încă pline de sîngele lui Freddie Bunks. O schijă a minei îl sfîșiase adînc, de la cot pînă la umăr.

— Sînt în aceeași situație ca și Freddie, spuse el. Nu pot să fac nimic pînă nu ajungem la mașină. Deci, s-o luăm repede. Michael, Sam, ridicați-l și căutați să-l așezați cît mai bine pe brancardă.

Cu infinite precauțiuni, rănitul fu așezat între cele două arme. Bloomfield le apucă de paturi. Graves de țevi. Bunks scoase un lung suspin de durere.

— Improvizația noastră pare să țină, Fred, îi spuse Dingale. Pariez cu un ospăț de pomină la Ye Ole Cock * în Fleet Street, că te vom duce pînă la șenileță și că te vom scoate din încurcătură. Cunoști cîrciumioara asta, nu-i așa ?

Rănitul avu din nou un surîs chinuit și răspunse dintr-odată :

— Sigur, șefule ! Fain local !

---

* Restaurant-bar, faimos, pe strada londoneză frecventată de ziariști (N Tr.)

— Spuneți-mi domnule locotenent, interveni acum Graves. Ar fi bine să ne ușurăm cît mai mult posibil. De exemplu, nu mai avem nevoie să cărăm toată apa asta...

— Regret, Mike, răspunse repede Dingale. Vom avea în mod cert nevoie, dacă n-ar fi decît pentru Freddie. Nu ne putem lipsi de ea.

Apucă cele două bidoane pe care le ducea bookmaker-ul, le așeză lîngă ale lui și o luă la drum.

Știa mai bine ca oricine cît de mult risca comando-ul *Narcisa* să aibe nevoie de apă !

*

După o scurtă deplasare spre sud, mașina cu proiectorul revenise la punctul ei de plecare, apoi cercetase marginea pistei, spre nord. Tancul mai trăsese, la întîmplare, vreo douăsprezece lovituri de tun care sfîșiaseră noaptea cu jerbele lor purpurii, și în sfîrșit, liniștea se lăsase din nou peste deșert. Totuși, patrula nu plecase. Poate că va aștepta pe loc să se facă ziuă...

Între timp, englezii se îndepărtau repede. Cu atît mai repede cu cît, luna fiind acoperită de norii care se adunau pe cerul de toamnă, țărușii fosforescenți deveneau mai vizibili.

Se opriseră de mai multe ori, ca să lase pe cei doi brancardieri să răsufle. Dingale încercase chiar

să-l schimbe pe Samuel Bloomfield, dar rana din brațul stîng îl împiedica să o facă. De fiecare dată, cei doi care îl purtau pe Bunks porniseră din nou, obsedați de urgența nevoii de a-l spitaliza.

La trei dimineața, Geoffrey Dingale avu impresia că trecea de ultimul reper. Continuă să meargă prudent, chinuindu-și memoria ca să regăsească primii săi pași de la începutul nopții. Mai merse așa vreo sută de metri. Scoase un lung oftat de ușurare cînd talpa sa simți suprafața dură, inegală, a stîncii.

Peste zece minute mai tîrziu se strecurau în scobitura de stîncă unde îi aștepta mașina. Abia după ce-l culcară pe Bunks în spatele vehiculului, Dingale, Graves și Bloomfield realizară cît de epuizați erau. Fizicește, căci acești kilometri dus și întors, din care aproape jumătate fuseseră parcurși tîrîș reprezentau o încercare de pe urma căreia fiecare mușchi păstra o amintire arzătoare. Și moralmente : aceste trei zile de încordare, înspăimîntătoarea vînătoare de oameni, care le pusese capăt, le distrusese sistemul nervos, reducînd enorm facultățile lor de rezistență, de reacție.

În felul în care Bloomfield se trînti la pămînt, Dingale înțelese pericolul : ora repaosului nu sosise încă. Acum era vorba de Freddie...

— Bloomfield și cu mine ne vom ocupa de Bunks, decise el. Dumneata, Graves, vei merge să faci de sentinelă, în vîrful acestei stînci. E posibil ca germanii să nu se dea bătuți. Sînt tenaci în răzbunările lor.

— Credeți că ne vor urmări ? întrebă, incredul, sergentul.

— Nu este exclus, afirmă Geoffrey. În primul rînd, bombardamentul lor a făcut o spărtură serioasă în cîmpul de mine și, în plus, e cîmpul *lor* de mine. Poate că au și planul. În fine, trebuie avută în vedere și posibilitatea că ar trimite un avion : cu rachete luminoase pot foarte ușor să ne repereze. Imediat ce vom pansa pe Freddie, te voi schimba și vei putea dormi puțin, căci o dată cu zorile va trebui să treci din nou la volan.

Într-adevăr, nu se putea pune chestiunea unei plecări pe o noapte așa de întunecoasă. În lipsa farurilor, trebuiau să aștepte ziua ca să navigheze la vedere. Sergentul Graves dădu din cap în semn de încuviințare, își luă mitraliera, binoclul pe care i-l întindea Dingale și dispăru.

Sub raza lămpii electrice, rana lui Freddie Bunks apăru în toată oroarea ei. Schija de mină sfîșiase literalmente toată partea dreaptă a nenorocitului bookmaker, de la jumătatea pulpei pînă la scobitura șoldului. Atît cît puteau să-și dea seama cei doi infirmieri improvizați cu cunoștințele

lor sumare, nici un organ esențial nu fusese atins, dar femurul era fracturat și rănitul pierduse mult sînge.

— Nu putem face mare lucru pentru el, decît să fie spitalizat de urgență, decise Dingale. Pînă atunci ne vom strădui să curățăm rana, s-o dezinfectăm și s-o pansăm pe cît vom putea mai bine, pentru ca să poată suporta drumul. Ajută-mă.

Fixase, cum putuse, lampa electrică pe una din tijele mașinii. Cu apa dintr-un bidon începuse să spele rana, în care intrase nisip și pămînt și din care scoaseră chiar două bucăți de metal.

Bunks, care era scufundat într-un fel de amorțire, își redobîndi cunoștința sub efectul durerii. Își dădură deodată seama că urmărea ce făceau.

— Îmi vine să cred, articulă el cu greutate, îmi vine să cred... că am dat-o dracului, ei, șefule?

— Ești băiat mare, Freddie și nu am să mă apuc să-ți spun povești, răspunse Dingale. După părerea mea, ești lovit cam prost, dar dacă ceva vital ar fi fost atins, ai fi deja mort. Deci, o să te împachetăm și o să te expediem prin colet expres doctorilor. Prinde-te tare de ceva, o să te doară.

Pe cînd Sam ținea la îndemînă fețele farmaciei de campanie, Dingale presără rana deschisă cu un praf alb, dintr-un flacon. *Antibiotic*, citise

el după un cuvînt care se termina în .....mide". Nu-i spunea mare lucru.

În momentul cînd îi aşezară pansamentul, Bunks scrîşni din dinţi, apoi se hotărî să leşine. Îngrijorat. Dingale, cu urechea lipită de pieptul lui, ascultă cum îi bate inima, oarecum dezordonat, dar îşi spuse că această inconştienţă era totuşi cea mai bună soluţie.

Operaţia necesită aproape tot conţinutul trusei de urgenţă. Cînd o terminară, înfăşurară bazinul şi picioarele rănitului în două pături, îl legară cît putură mai bine, ca să-i asigure un maximum de imobilitate.

— De cum îşi va reveni în fire, spuse Dingale, dă-i două tablete calmante, apoi odihneşte-te cum vei putea. Ziua va fi grea.

Odată spuse acestea, se duse să ia locul lui Graves, trebui să facă apel la simţul de disciplină şi de ierarhie, pentru a obţine consimţămîntul subofiţerului şi să-l facă să se ducă să doarmă puţin pe nisip, lîngă maşină.

Rămas singur, se aşeză pe stînca care străpungea puţin terenul, cu mitralieta şi binoclul la îndemînă, refuzîndu-şi luxul unei ţigări, al cărei vîrf incandescent se vedea, după părerea lui, prea de departe. Îl dureau coastele, picioarele, spatele. Hotărît lucru, eforturile pe care le făcuse nu mai erau pentru vîrsta lui.

În plus, brațul îl făcea să sufere. Pierduse ceva sînge și nu putuse să și-l panseze : toate bandajele le întrebuințase pentru Bunks. Simțea o ușoară febră, bău o gură bună de apă din plosca de la șold, o astupă cu un surîs amar. Se petrecuseră multe lucruri de... douăzeci de luni ! Da, asta era, de cînd, scîrbit de „blitz", de restricții, de atmosfera lugubră a Londrei, crezuse că a găsit ideea genială să fie numit corespondent de război în Egipt.

L-ar fi tratat atunci de nebun pe oricine i-ar fi prezis că va fi într-o zi ofițer de comando... Viața îți joacă renghiuri din astea !

Adulmecă deșertul. Luna dispăruse. Apusă sau definitiv ascunsă în nori, nu putea să știe exact. În cursul zilei risca să plouă. Ploaie în deșert — și asta era greu de imaginat.

O tăcere imensă învăluia ceea ce îi părea să fie un univers de stîncă și de nisip. Totuși, acolo sus, la trei sute de kilometri spre nord-vest, bătălia de la El Alamein se desfășura cu furie, uruitul surd al barajelor de artilerie zguduiau desigur noaptea...

Și încă mai la nord, pe partea cealaltă a Mediteranei... Se întrebă dacă, în machi-ul grecesc femeia pentru care se hotărîse să lupte veghea și ea. Alexia... Nu încetase să se gîndească la ea de

la evadarea din Peloponez. Peste cît timp vor fi din nou împreună ?

Ridică din umeri, se uită la ceas : 5 și 10. În două ore zorile zilei de 27 octombrie 1942 vor apărea.

...Și vor începe atunci o altă bătălie.

CAPITOLUL XIV

În picioare, cu fața spre vest, spre partea dreaptă a acelei conducte care îi adusese atîtea necazuri și îi ceruse atîtea eforturi, Geoffrey Dingale luă o ultimă înghițitură de ceai fierbinte, în care își vîrsase, din ploșca care constituia rezerva sa personală, o generoasă porție de wisky. În fața lui, cerul rămînea întunecat, dar în spate, spre est, zorile începeau să se înveșcă. Nu unele din acele zori glorioase, luminoase, care scaldă deșertul cu prospețimea și puritatea lor, ci niște zori triste, alburii, descoperind bolta cenușie a norilor veniți din îndepărtatul Atlantic și trecînd pe deasupra întregului Maghreb.

Îl trecu un fior. Un fior de frig, dar mai ales de oboseală. Ochii îi ardeau. Cădea de somn. Nici Bloomfield nu era mai breaz. Veghease tot timpul

la căpătîiul lui Bunks, dîndu-i calmante, oferindu-i prețiosul suport al unei prietenii, al unei solidarități vigilente. Numai Graves dormise două ore și asta era esențialul, căci acum începea rolul lui.

Zgomotul motorului șeniletei explodă literalmente în tăcerea nesfîrșită. Comando-ul *Narcisa*, groghi ca un boxer care coboară de pe ring, se pregătea să facă cale întoarsă...

Dingale cercetă o ultimă dată cu binoclul terenul împănat cu mine pe care suferiseră atîta în noaptea care se încheia. Era tot așa de pustiu ca în ajun : germanii renunțaseră la urmărire, la represalii. Îți puteai ușor imagina că la primul contact, prin radio, comandamentul le dăduse ordin să nu se sinchisească de o pradă atît de neînsemnată : dacă totul se petrecea conform previziunilor, Armata a 8-a și-ar fi aruncat în luptă imensele sale rezerve de oameni și de material împotriva lui Afrikakorps * iar inamicul ar fi avut, în consecință, alte probleme, mai importante decît cea de a se ocupa de comando-ul *Narcisa*.

Fostul corespondent de război se întoarse și porni cu pași rari spre mașină. În mod instinctiv întîrzia la maximum momentul cînd trebuia să

* *De fapt, în acest moment, armatele italo-germane rezistau de trei zile și patru nopți, sub comanda lui Rommel, revenit în grabă din Germania. Vor rezista pînă la 2 noiembrie.* (N. A.)

dea ordinele, să explice situația, lui Graves și lui Bloomfield.

Ajuns la mașină, o ocoli, examină poziția în care era culcat Bunks, izolat într-un somn îngrijorător, se pregăti să se urce lîngă sergent.

— Totul e în regulă, domnule locotenent, spuse acesta din urmă. Am făcut plinul, mașina e în stare bună. Ar trebui să meargă.

Dingale păstră o clipă de tăcere, își întinse harta pe genunchi și spuse, în sfîrșit, arătînd cerul care se lumina încetul cu încetul.

— *O. K !* Atunci direcția spre est !

Graves îl privi cu surprindere, admițînd perfect că era obosit, și rectifică încetișor :

— Nu domnule locotenent, direcția sud-vest, amintiți-vă... În direcția asta am părăsit coloana Matthews, aproape de Bahrein.

Ziaristul se ghemui în bluzonul său. Brațul începea din nou să-l doară al dracului. Va trebui să ia, la rîndul său, un calmant... Scoase din buzunarul din dreapta un pachet mototolit de țigări Camels. Cămile * în deșert... De multă vreme gluma asta nu-l mai făcea să surîdă, din momentul în care intendența începuse să distribuie țigări americane în locul bătrînelor Players **.

---

* Joc de cuvinte : în englezește „Camels" înseamnă „Cămile" !

** Țigări englezești. (N. Tr.)

Netezi între degete ţigara coşcovită, o aprinse cu bricheta de nichel, inhală adînc şi, ca de obicei, i se păru prea slabă. În tot acest timp, Graves rămăsese nemişcat, cu mîinile pe volan, cu motorul mergînd pe loc şi, în spate, Bloomfield asculta cu atenţie, intrigat şi el de întorsătura pe care o luase dialogul.

Acum se făcuse aproape ziuă. Cerul devenea, încetul cu încetul, urît, plumburiu, îngrijorător şi nesănătos. Cu ochii pierduţi peste întinderea stîncoasă din faţa lui, Dingale spuse numai atît :

— Nu mai există nici o coloană Matthews. A părăsit Bahrein ieri dimineaţa în zori, conform ordinelor primite.

*

Continuă să fumeze liniştit. Acuma se simţea calm, descătuşat. Ceilalţi doi, căci Bunks, care se mărginea să sufere, nu mai conta, ceilalţi doi se confruntau cu aceeaşi problemă.

— Dar, obiectă Graves, neîncrezător, ştiaţi că coloana ne va abandona ieri dimineaţă, nu-i aşa ?

— Bineînţeles... Dar alaltăieri seara ce-ai fi făcut în locul meu ? Ai fi continuat după apusul lunii ? Asta ar fi echivalat cu certitudinea de a sări în în aer ca *Primula,* sau să dăm peste patrula germană, al cărei inventar ai avut ocazia să-l faci

dumneata însuți, întocmai ca *Garoafa*. Nu existau decît două soluții : să renunțăm, sau să amînăm douăzeci și patru de ore. Am amînat, tot așa cum ai fi făcut-o și dumneata...

Graves păstră un moment de tăcere. Cît despre Bloomfield, nu îndrăznea să se amestece, conștient de faptul că era un simplu soldat.

— Dacă am fi știut... începu sergentul.

— Dacă ați fi știut ce ? replică liniștit Dingale. Ce ar fi fost schimbat ? Ordinele noastre erau să aruncăm în aer conducta. Punct. O dată acest lucru făcut aveam toată libertatea să acționez cum credeam eu mai bine. Și asta am și făcut. Dar dacă nu pot discuta ordinele colonelului, situația între noi e cu totul diferită. Noi formăm o echipă. Aveți dreptul să știți de ce iau o hotărîre sau alta. De aceea vă dau explicații. Nu v-am spus nimic despre plecarea coloanei, alaltăieri seară, pentru că voiam să vă păstrați mintea limpede în momentul cînd trebuia să sfîrșim o dată cu acest cîmp de mine. Înapoierea constituia o altă problemă, care, în acel moment, nu trebuia să ne îngrijoreze. Deoarece, în orice caz, ați fi ajuns la aceeași concluzie ca și mine, la ce bun să discutăm ?

Era o invitație la o dezbatere. Samuel Bloomfield îndrăzni să intervină.

— Dar, domnule, spuse el, dacă coloana Matthews a plecat, asta înseamnă că nu putem ajunge

la El Mafara cu mașina. Nu avem destulă benzină. Reprezintă un drum enorm, și bietul Freddie...

— Recunosc, admise Dingale, că în momentul cînd am trebuit să iau această hotărîre, nu am avut în vedere că unul dintre noi putea să fie grav rănit. În orice caz, asta nu ar fi schimbat nimic. Dar nu m-am gîndit, nici un moment, că ne vom înapoia pe același drum. Care sînt rezervele noastre de benzină, Michael ?

— Normal, ar trebui să mai avem destulă pentru un drum de circa o sută cincizeci de kilometri, răspunse sergentul, dar Bunks aranjase să luăm cu noi două canistre în plus. Putem parcurge două sute cincizeci de kilometri. Poate puțin mai mult. Dar în orice caz nu mai mult de trei sute de kilometri.

Și adăugă, cu o ușoară amărăciune :

— Și sîntem la aproape șase sute de kilometri de El Mafara.

— Pe drumul din deșert, care ocolește pe la sud depresiunea Kattara, așa e, recunoscu Dingale, dar dacă o luăm de-a dreptul, tăind de-a curmezișul depresiunii, asta reprezintă mai puțin de jumătate.

Graves lăsă volanul, se întoarse uluit spre locotenent :

— Vreți să spuneți că o s-o luați prin mlaștină ?

— De ce nu ? întrebă fostul corespondent de război. Uitați-vă pe hartă. De la începutul războiului

patrulele armatei au străbătut în toate direcţiile regiunea de la frontiera egipteană-libaneză. Ele aveau, tocmai, misiunea să facă releveul tuturor pistelor, să le însemne pe teren cu balise, să ţină hărţile la zi, avînd în vedere operaţiile pe care înaltul comandament le preconiza. Deci, uitaţi-vă acuma la harta asta : vedeţi că există o pistă care traversează depresiunea. Ea începe de la satul Gara. Cu puţin noroc s-ar putea să scăpăm de ea în cursul dimineţii de mîine, poate chiar să dăm peste una din patrulele noastre chiar de astă seară, cînd vom trece pe la sud de El-Alamein.

— Vreţi să spuneţi, cu mult noroc, întrerupse Graves, nu prea convins. Dumnezeu ştie în ce stare va mai fi şi pista asta şi... presupun că aţi auzit de nisipurile mişcătoare ?

— În cursul dimineţii de mîine... repetă Bloomfield. Mi-e frică că Freddie n-o să reziste pînă atunci.

Spusese asta foarte încet, ca şi cum i-ar fi fost frică să nu fie auzit de rănitul căruia îi şterse fruntea cu un gest frăţesc.

— Bah !... spuse sergentul. În orice caz, am ajunge mult mai tîrziu pe celălalt drum şi, cum spune locotenentul, n-avem altceva de făcut. Aş fi procedat exact la fel.

Cu această descărcare energică trecu în viteza întîia.

Marea speranță a lui Dingale era că determinaseră corect punctul unde atinseseră conducta. Își controla ipotezele cu ajutorul promotoriului stîncos care înainta în nisipuri. Dacă acest promotoriu corespundea cu ceea ce era însemnat pe hartă, atunci comando-ul *Narcisa* se găsea aproximativ la douăzeci de kilometri de satul Gara și de pista care se întindea prin mijlocul depresiunii.

— Ia stați, spuse deodată Michael Graves. Cînd m-ați lăsat de gardă pe pistă, azi noapte, am profitat de ocazie ca să scotocesc mașina celor doi nemți și am luat aceste hîrtii. N-am putut să le examinez, din lipsă de lumină, dar poate că veți găsi o hartă.

Dingale apucă portofelul gros, legat cu un elastic, pe care i-l întindea subofițerul. Dintr-o singură privire își dădu seama că era vorba de hîrtiile personale ale plutonierului Günther Weckerle, din Divizia 15-a blindată. Gradul îi readuse în memorie drama din noaptea trecută : germanul pe care îl omorîse Graves purta într-adevăr la guler galoanele de argint ale unui *Unteroffizier.* *

Printre hîrtii se găsea și o hartă. Ea reprezenta traseul apeductului, al pistei paralele și al strîm-

* Subofițer. (N. Tr.)

tei bande de teren minată. Dar releveul nu comporta decît o secțiune a conductei. Era logic: responsabil al micii mașini de recunoaștere, plutonierul Weckerle nu putea avea asupra sa decît harta sectorului pe care patrula din care făcea parte era însărcinată s-o supravegheze.

Șenileta tanga pe terenul stîncos. Pe la ora șapte, în momentul cînd ultimele umbre ale nopții dispăreau spre vest, comando-ul *Narcisa* se găsea din nou pe un teren asemănător celui pe care îl parcursese cu două zile mai înainte. Michael Graves, cu fruntea încruntată de efortul pe care îl făcea pentru a indica drumul cel mai sigur de urmat pe coasta stîncoasă, fisurată de nenumărate și periculoase crăpături, pilota vehiculul cu o viteză ce depășea cu puțin mersul obișnuit al unui om. Cerul întunecat, plumburiu, dădea deșertului un aspect nou, copleșitor, de solitudine dezolantă. Ploaia părea acum mai puțin probabilă.

Celelalte hîrtii din portofel erau documentele militare ale plutonierului Weckerle: un bon de transport, un ordin de misiune, copia citației prin care i se atribuise Crucea de fier, un pachet de scrisori legate cu o sforicică aurie, ca acelea care leagă pachetele de la cofetării. Dingale le ținu un moment în mîna dreaptă, privind distrat scrisul cu cerneală albastră, mare, feminin, pe care îl da la iveală îndoitura uneia dintre scrisori. Se întreba

care era procedura într-un asemenea caz : comandamentul englez va transmite oare hîrtiile mortului Crucii Roşii Internaţionale, ca să ajungă la familia lui ?

O fotografie alunecă deodată din pachet, căzu pe scaun între Dingale şi Graves. Acesta o ridică şi-i aruncă o privire maşinală. Reprezenta o femeie între douăzeci şi cinci şi treizeci de ani, blondă, cu trăsături regulate, destul de frumoasă, care ţinea de mijloc un băieţel de patru-cinci ani, îmbrăcat cu pantalonaşi cu bretele de piele, după moda bavareză. O întinse lui Dingale şi îşi concentră din nou atenţia asupra terenului inegal.

Maxilarele îi erau încleştate şi sîngele îi zvîcnea straniu într-o venă a gîtului.

*

Puţi timp după ora 9 şi 30, Dingale dădu, pentru a cincea oară, ordin de oprire. Coborî din şenileţă, se urcă pe un maldăr de stînci şi se înapoie imediat, vizibil uşurat.

— Se vede Gara, spuse el.

Cîteva minute mai tîrziu, intrară pe pista care venea din oaza Sioua. Era, pentru ziarist, un nou motiv de îngrijorare. Pentru a trece prin mlaştina sărată a depresiunii, trebuiau să traverseze neapărat satul. Dar dacă era ocupat de germani ?

îndepărtă această sinistră perspectivă. Recunoașterile aeriene nu menționau acest lucru și, în plus, trupele Axei aveau deja prea mult de furcă cu conducta și cu pista de la Mersa Matroun la Sioua, infinit mai importantă din punct de vedere strategic. Puse totuși mîna pe mitralieră iar Bloomfield își apucă arma.

Gara nu era decît un punct de apă și o încrucișare de piste în deșert. Cîteva tufe rahitice de palmieri îi dădeau o notă verde. Niște cămile căutau, ici și colo, printre pietre, un nutreț anemic. Un copil care mîna un măgăruș o luă la fugă de cum văzu comando-ul *Narcisa*. Șenileta intră în sat fără nici o opunere. Nu era nici țipenie de om. Poate că locuitorii se închideau în cocioabele lor de chirpici, poate că de cînd războiul se instalase în aceste regiuni abandonate, se hotărîseră să se retragă la oarecare distanță, în vreo tabără... În orice caz, Dingale nu avea intenția să verifice.

La ieșirea din sat, o pistă se îndrepta spre nord-est. O a doua făcea o curbă mare spre est. O arătă lui Graves. Ea cobora insensibil spre o lume ciudată...

Influențat de ceea ce citise pe hartă, Dingale se aștepta să găsească un fel de faleză care să înconjoare depresiunea Kattara, marcînd o tranziție spectaculoasă între lumea nisipurilor și mlaștina sărată. Așa era de fapt, la nordul depresiunii,

dar la Gara te cufundai încet într-un fel de infern nămolos. Dincolo de ultimii palmieri, un fel de „țară a nimănui" se întindea în pantă coborîndă, pe mai mulți kilometri, un teren unde creșteau din loc în loc tufe de doum * și alte cîteva tufe pitice spinoase.

Pista nu era probabil folosită decît rareori de către mici caravane de cămile. Nu părea să fie întreținută în nici un fel și era plină de hîrtoape pe care șenileta era obligată să le ocolească.

După o jumătate de oră, după ce Gara dispăruse departe în urmă, acoperită de o ridicătură de teren, comando-ul *Narcisa* putu să-și dea exact seama cum avea să arate universul lor pînă vor ajunge la o bază engleză : un ocean de noroi gălbui, din care ieșeau, ici și colo, cîteva insulițe cenușii cu un aspect oarecum mai solid.

Dingale se cutremură. Avea în fața lui decorul tipic al unui roman de groază în care trădătorul are parte de o moarte atroce, înghițit, cu un zgomot oribil, de mlaștina mîncătoare de oameni. Graves și Bloomfield contemplau în tăcere această priveliște a deznădejdii. Pentru a agrava lucrurile, pista se cufunda în noroiul care se întindea peste tot. O puteai discerne abia pe o distanță de o sută de metri înaintea mașinii.

---

* Palmieri pitici, crescînd în formă de tufe. (N. Tr.)

— Cum îi merge lui Freddie ? întrebă deodată Dingale, ca să rupă vraja morbidă a tăcerii.

— Mi-e teamă că nu prea bine, răspunse ceasornicarul din Glasgow. I-am dat puțină apă și două tablete de vitamine, dar nu prea e conștient. E abrutizat de calmante. În plus, pulsul îi bate slab.

— Michael face ce poate, Sam, spuse locotenentul. Caută să susții pe Freddie pe cît e posibil. Dacă mai rezistă douăzeci și patru de ore îl salvăm.

— Da, domnule, răspunse tînărul.

Din momentul în care bookmaker-ul fusese rănit, Sam Bloomfield nu încetase nici o clipă să se ocupe de el. În vîrtejul regulat al motorului, șenileta înainta spre est. Dingale îi aprecie viteza la circa cincisprezece kilometri pe oră. Nu mai reușea să-și imagineze străzile Londrei, sau dealurile din Sussex, plajele din Kent, sau cîmpiile din Somerset. Oboseala, epuizarea nervoasă la care se adăuga peisajul sumbru, sfîrșise prin a-l convinge că viața începea și se isprăvea în depresiunea Kattara.

*

Trei ore mai tîrziu, comando-ul *Narcisa* avu impresia că a coborît în infern. Probabil că plouase în nordul depresiunii, în acea strîmtoare mediteraneană, unde se îngrămădeau, în tumultul

armelor, combatanții celui de al doilea război mondial, dar deasupra depresiunii probabilitatea celei mai mici ploi părea îndepărtată definitiv. Soarele ardea tare printr-un ecran de nori, care începea să se subțieze și a cărui misiune consta doar în a filtra razele infraroșii pentru a avea deasupra mlaștinii un cer de mercur, teribil, implacabil.

Pista se tîra în mijlocul acestui ocean de noroi gălbui din care se ridicau, sub acțiunea căldurii, emanații imperceptibile de gaze, a căror repetire, la infinit, compuneau suflul fetid al mlaștinii. Însăși ideea că undeva puteau exista păduri și poiene, plaje și munți scăldați în lumină, părea tot atît de neînchipuit, de stranie, ca aceea de a te găsi pe o planetă blestemată dintr-un roman științifico-fantastic.

Cîteodată, drumul se ridica deasupra suprafeței blestemate, ca un dig solid, în care puteai avea încredere, dar foarte curînd se cobora din nou la nivelul noroiului, care îl acoperea pe alocuri. Atunci, o angoasă necontrolabilă încleșta inimile oamenilor. Li se părea că moartea frîna mersul șenilelei, că îi încleia roțile. Michael dădea înapoi cu nervozitate și motorul părea să necheze, ca un cal înnebunit de frică.

Acuma, se făcuse foarte cald. Contractat la volan, sergentul își scosese de mult bluzonul. Cămașa, pe care se întindeau pete de sudoare, îi era lipită de spate. Transpirația îi curgea pe obrajii, pe care îi ștergea mereu cu batista mare, kaki. Fixa pista cu o privire halucinată. Fălcile nu i se dezlipiseră de cînd văzuse fotografia căzută din scrisorile plutonierului Günther Weckerle.

Alături de el, Dingale se chircea în propria lui suferință. Folosise toate antibioticele care mai rămăseseră în trusă după pansamentul lui Bunks și nu mai era nimic de făcut. Nu îndrăznea să ia o tabletă calmantă, căci îi era teamă, de cînd nu mai dormise, să cedeze toropelii care îl cuprindea ori de cîte ori se lăsa pradă durerii pe care o resimțea la braț. Se obliga să facă calcule sterile pentru a aprecia viteza medie, drumul parcurs, consumul de benzină și să se uite mereu la busolă.

De pe la sfîrșitul dimineții, Freddie Bunks delira. Începuse cu un fel de vaet monoton și nearticulat apoi, încetul cu încetul, cuvintele se legaseră într-o oarecare ordine. Bookmaker-ul din East End părăsise agonia noroioasă a comando-ului *Narcisa* pentru a regăsi universul lui familiar din docurile Tamisei, a cîrciumilor cu miros acru de bere amară, a pavajului umed și lucios, pe care

alunecă o dată cu noaptea fauna stranie a Limehouse-ului.

Dar febra popula acest mic univers cu creaturi monstruoase. Cîteodată spaima întrerupea vocea tremurîndă a rănitului. Atunci Samuel Bloomfield îi ștergea fruntea cu tandrețe, îi șoptea la ureche vorbe liniștitoare, încurajatoare, care destindeau pentru cîteva clipe mușchii încordați de suferință a Cockney-ului. Se lăsa dus în voia soartei, capul îi cădea pe umărul lui Sam.

Tînărul izraelit depășise, vizibil, punctul de rupere. Fiziceşte era epuizat. În ciuda fragilității sale, se comportase, în tot timpul misiunii, în mod magnific, dar rana lui Bunks îl punea la o nouă încercare, poate încă mai grea decît prima. I se părea că resimte, în străfundul lui, suferințele prietenului său. Fiecare din gemetele lui îl sfîșia.

Tăcuți, Dingale și Graves ascultau interminabilul dialog dintre cel în agonie și infirmierul său. Știau că nu trebuie să-l întrerupă, căci cea mai neînsemnată vorbă a lor i-ar zvîrli pe ei în abisul teroarei și al nebuniei.

Era aproape de ora 14 cînd Graves scoase din viteză, imobilizînd mașina. Nu fu nevoie ca Geoffrey Dingale să-i pună vreo întrebare : în fața lor nu mai exista nici o pistă...

CAPITOLUL XV

Nu mai era decît mlaștina, imuabilă și nesfîrșită. Cu aburii nesățioși tîrîndu-se la rasul suprafeței nemișcate. Nu mai erau decît cele cîteva excrescențe stîncoase care constituiau unicul ei relief. Nu mai era decît cerul gol, mat.

— Ce facem ? întrebă sergentul Graves.

Mirat, Dingale se uită la el pieziș. De cînd înmînase locotenentului hîrtiile neamțului omorît, acestea erau primele cuvinte rostite de fostul profesor. Dar îl surprinse mai ales vocea : lipsită de orice energie, atonă, cu ceva în ea care denota că răspunsul îi era total, absolut, indiferent. Mai mult ca oricînd, ofițerul resimți apăsarea grea a singurătății. Își închipuia foarte bine ceea ce se petrecea în mintea lui Graves, procesul pe care îl declanșase fotografia unei femei și a unui copil, așa de asemănători, desigur, cu cei pe care o bombă îi atinsese într-o căsuță din periferia londoneză. Și atîta timp cît acest proces nu se va încheia, atîta timp cît criza nu va fi biruită, Michael Graves nu va fi decît un trup fără suflet, un robot pilotînd fără slăbiciune, dar fără pasiune, șenileta comando-ului *Narcisa*.

— Rămîi aici, spuse el, mă duc să văd.

Mormăi de durere la ușoara atingere a brațului cu una din tijele de fier ale mașinii, se trezi pe sol și înțelese că, la urma urmei, puțin exercițiu nu-i va strica de loc.

Depăși capota, făcu cîțiva pași înainte, pînă la locul exact unde dispărea pista, își reglă binoclul. În măsura în care aburii mlaștinii îi permiteau să vadă, lui Dingale i se păru că o ușoară ridicătură se desena deasupra mlaștinii la mai bine de doi kilometri înaintea lui. Pista reapărea acolo după un drum periculos sub suprafața noroioasă.

Nu exista nici o altă alternativă : trebuiau să treacă. Dar se puneau două întrebări : la ce adîncime se va scufunda mașina și, pe de altă parte, pista urma ea oare, pînă la reapariție, un traseu rectiliniu ? Nu exista decît un singur mijloc ca să afle. Reveni spre mașină, bău puțină apă dintr-un bidon și spuse doar atîta :

— Mă duc să văd.

Graves aprobă dînd din cap.

Imediat noroiul îi ajunse la glezne și trebui să facă un mare efort ca să continue, în ciuda oribilei impresii pe care o resimțea că se scufundă în nisip.

Înaintă așa o bucată de timp în tăcere : Graves oprise motorul. O dată mai mult trebui să recurgă la metoda clasică care consta în analizarea problemelor concrete. Trecuseră acuma cinci ore de cînd

mergeau prin depresiune. Făcuseră aproape optzeci de kilometri, adică cam o treime din distanța care îi despărțea de zona de la sud de El-Alamein, unde mlaștina se îngusta, unde aveau multe șanse să întîlnească o patrulă britanică.

În ceea ce privește benzina, treaba ar trebui să meargă grație „sistemului D" * al bietului Freddie Bunks, care din păcate nu era în stare să guste omagiul pe care i-l aduceau camarazii săi. Pentru o trecere ca aceea pe care Dingale era pe cale s-o recunoască, trebuia prevăzut consumul unei mari cantități de benzină.

Continuă să înainteze. Noroiul se menținea la înălțimea gleznelor, dar dedesubt era solul aproximativ solid al pistei. Dingale se întrebă dacă făcuse obiectul unor lucrări oficiale. Cum nu era nimeni care să-i dea un răspuns, ridică din umeri și merse mai departe. După vreo două sute de metri, avea noroi pînă la jumătatea pulpelor. Noroiul i se părea lipicios în așa măsură încît fiecare pas constituia un efort fizic și moral, care îl făcea să tremure din tot corpul. De altfel, evita cu grijă să privească suprafața mlaștinei pe care aburi subțiri continuau să planeze ca sufletele nenumăratelor victime absorbite de oribila capcană a depresiunii Kattara. Se strădula, dimpo-

* Expresie argotică folosită în cazul cînd cineva își însușește ceva fără o permisiune oficială. (N. Tr.)

trivă, să-și fixeze privirea pe mica ridicătură unde pista părea să atingă un teren mai sigur.

Noroiul îi ajunse pînă la genunchi, dar scrîșni din dinți. Lupta acum cu toată ființa lui contra teroarei pe care i-o inspira nisipul fluid, așteptîndu-și prada. Nu voia să se gîndească la o imposibilitate de a trece, la imobilizarea șeniletei în locul unde se afla. Nimic nu mai conta acum pentru Geoffrey Dingale decît să atingă acea mică insulă din mijlocul noroiului, devenită pentru el simbolul salvării.

Cînd, deodată, îi fugi pămîntul de sub picioare, își dădu seama că avea, deja, nisip lichid pînă în partea de sus a pulpelor.

*

Uriașul efort pe care-l făcu ca să-și stăpînească clănțănitul dinților îi fu pînă la urmă salutar. Regăsind luciditatea necesară, aprecie că era imposibil să se înapoieze pe unde venise, nu mai putea, în situația în care se găsea, să-și smulgă cu totul un picior din noroi. Citise în tinerețea lui destule povești despre nisipurile mișcătoare — numai Dumnezeu știe cît sînt de gustate în literatura engleză ! — pentru ca să știe că, în ultimă instanță, să te lungești pe spate cu brațele în cruce, în așa fel încît să întîrzii cufundarea finală și să aș-

tepți intervenția unor ajutoare, de cele mai multe ori, miraculoase.

Din fericire, nu ajunsese chiar pînă acolo. Tot ceea ce trebuia să facă era să se întoarcă și să cheme pe Graves și pe Bloomfield. Execută mișcarea și băgă de seamă că sergentul pornise deja la drum, purtînd pe umeri ceea ce părea a fi, evident, cablul de depanare al mașinii. Dingale oftă, își șterse fruntea de sudoare. Acuma îi venea să rîdă de panica care îl apucase. O dată incidentul redus la adevăratele lui proporții, i se păru chiar natural să atingă iar pista cu propriile sale mijloace.

Tocmai pe cînd căuta să vadă locul exact unde pierduse piciorul, văzu balisa. Ieșea foarte distinct din nisip, cu micul ei panou dreptunghiular, roșu și alb, ca un jalon-miră de geometru. O clipă mai tîrziu, Michael Graves, care apreciase foarte bine situația, era la cîțiva metri de el, îi aruncă cablul și îl ajută să ajungă pe terenul solid.

— Mulțumesc, spuse el. Mărturisesc că am cunoscut senzații mai agreabile decît acest început de împotmolire. Spune-mi... Crezi că vom putea trece ?

Stăteau unul lîngă altul în noroi pînă la genunchi, contemplînd bucata de pistă acolo unde ieșea la suprafață, la cîteva sute de metri.

— Dacă nu e mai adînc decît atîta, spuse fostul profesor, vom ajunge bineînțeles pînă acolo, dar

cine ne asigură că nu vor fi locuri mai proaste decît ăsta ?

— Eu unul, în nici un caz, recunoscu Dingale. Dar pentru moment, contează ceea ce avem de făcut acum. Voi încerca să continui. Dumneata ai să te înapoiezi la maşină. O dată ce am reperat balisele, nu mai e nici o problemă. Dacă nu mă voi scufunda mai mult o s-o scoatem noi la capăt. Uită-te după mine. O să-ţi fac semn cînd voi ieşi la suprafaţă.

Se despărţiră cu acest consemn. Dingale porni din nou înainte. Acuma era conştient că-şi biruise o teroare viscerală, tot aşa de imperioasă şi de profundă ca o ameţeală sau ca răul de mare. Acuma nu-i mai era frică de mlaştină.

Amestecul de nisip şi de apă sărată care compunea depresiunea Kattara nu-i mai depăşea de altfel genunchii. Trecu pe dreapta unei a doua balise, cum trecuse şi de prima şi atunci simţi cu bucurie că terenul se înalţă. De aci înainte nu mai trebui să facă eforturi aşa de mari ca să ridice piciorul, pe care pasul următor îl urma fără să facă vreun zgomot. Începu să înainteze ceva mai repede. Simţi din nou noroiul pînă la glezne şi, în sfîrşit, era din nou pe pista lată de circa cinci, şase metri, acoperită cu un fel de stînci mărunte, care se întindea în deşert ca şira spinării a vreunui monstru scufundat.

Dingale ridică brațul, ca să atragă atenția lui Graves. Șenileta și pornise din loc, atacînd porțiunea periculoasă. În partea cea mai adîncă a pistei, înainta așa de încet și cu prețul unui efort așa de mare al motorului, încît Dingale se întrebă dacă nu va rămîne înnămolită la mijlocul drumului. Dar pilotul, folosind cu iscusință ambreiajul și acceleratorul, cîștiga tenace, metru cu metru. Locotenentul cu inima bătînd urmărea lupta cu ochii. În sfîrșit, i se păru că regimul motorului dovedește un efort mai puțin intens. Mașina, care semăna în momentul ăsta mai mult cu un vehicul amfibiu, tanga ca o caravelă pe Atlantic.

Ieși, pînă la urmă, la liman pe teren solid, zvîrlind în dreapta și în stînga, din șenile, jerbe de noroi. Cîteva clipe mai tîrziu, Geoffrey Dingale își reluă locul. Era ora 16. În curînd se va lăsa seara.

*

Starea lui Freddie Bunks se înrăutățea văzînd cu ochii. Bookmaker-ul din Limehouse căzuse într-un fel de comă dureroasă din care nu ieșea decît pentru scurte perioade de delir care, de altfel, erau din ce în ce mai rare. Neavînd material de înlocuit nu se punea chestiunea să se umble la pansamentul său. Dingale se simțea disperat

de neputincios față de agonia londonezului și cu atît mai mult față de rugăminţile fierbinţi ale lui Sam Bloomfield.

— Domnule loçotenent, spunea tînărul ceasornicar. Repede ! Trebuie să ajungem cît mai repede posibil la un spital, altfel Fred va muri. Domnule locotenent...

Sam era profund tulburat. Nu pierdea rănitul din ochi, ca și cum ar fi vrut să-i împărtășească suferința. Fiecare zmucitură a mașinii i se impregna pe trăsăturile feţei, răvășită de insomnie și de grijă. Dacă propriul său frate ar fi fost înfășurat în aceste pături, tînărul nu ar fi fost afectat mai tare.

— Facem ce putem, îl asigură sincer Dingale, cu ochii fixaţi pe cronometru, ca și cum ar putea să contribuie la accelerarea vizitei.

În ora următoare parcurseră, după calculul lui Dingale, aproape douăzeci de kilometri : Michael Graves se închisese într-o tăcere mută și pilota cu o îndemînare impersonală. Șenileta își urma drumul în același decor, sumbru și dezolant. Departe, spre nord, se zărea ca un șir de munţi, de mică înălţime, a căror masă cenușie, cu tente violete, se profila deasupra galbenului spălăcit al depresiunii. Era limita de sud a frontului de la El-Alamein.

Mai multe avioane, probabil în misiune de luptă, trecură la o altitudine prea mare ca să poată repera o maşină pe sol. Dingale se întrebă în se stadiu se afla bătălia. Dacă informaţiile strecurate în şoaptă care circulau la El Mafara, înaintea plecării coloanei Matthews, erau valabile, Armata a 8-a îşi lansase probabil atacul de vreo trei-patru zile.

Dar, pe de altă parte, dacă această ofensivă ar fi adus repede victorie, unităţile italo-germane din sud s-ar fi retras şi apeductul, devenit inutil, n-ar mai fi fost păzit.

Trebuia oare să tragă concluzia unui eşec ? Dingale îndepărtă această idee. În fond, ea nu avea nici o legătură cu preocuparea lui imediată şi majoră : să readucă comando-ul *Narcisa* la o bază britanică.

*

Graves stopă pe la 18 şi 30 ca să golească în rezervor ultimele conteinere de benzină. Dingale îl obligă pe Bloomfield să coboare din maşină şi să facă ceai, fie şi numai pentru a-l sustrage de sub vegherea lui Bunks, care devenea obsedantă. Cît despre el, încercă să stabilească o legătură prin radio, convins că dacă ar fi inter-

ceptată de nemți, aceștia nu și-ar mai da osteneala să trimită un avion să cerceteze depresiunea Kattara în căutarea unui vehicul pe care să-l distrugă.

Dar apelurile lui fură zadarnice. Sau se găsea prea departe de o bază engleză, sau corespondenții lui eventuali aveau altceva mai bun de făcut decît să rămînă în ascultare permanentă pe lungimea de undă a șeniletei.

Își reluară drumul în amurg. Era aproape noapte cînd se găsiră din nou în fața unei porțiuni de pistă înecată în noroi.

*

Dingale coborî din nou ca să „pipăie" terenul. Simți iarăși noroiul pînă la glezne. Peste cîteva minute va fi noapte, noaptea care cădea repede în Africa în acest anotimp al anului. Să continue înaintarea în acest lac noroios ar fi o adevărată nebunie. Cu disperarea în suflet, locotenentul se înapoie la mașină. După părerea lui, comando-ul *Narcisa* nu se găsea la mai mult de o sută de kilometri de El Mafara. În mod normal, asta nu ar reprezenta mai mult de cinci, șase ore de drum și era decis să continue la lumina redusă a farurilor. Dar în aceste condiții...

— Imposibil să mergem mai departe peste noapte, declară el cînd ajunse la maşină. Trebuie să rămînem aici pînă mîine dimineaţă.

Samuel Bloomfield protestă cu vehemenţă :

— Cu neputinţă, domnule ! strigă el. Îl condamnaţi pe Freddie la moarte. Dacă nu-l spitalizăm în următoarele ore, îl...

Vocea tînărului izraelit se frînse. Dingale îi puse uşor mîna pe umăr :

— Ştiu Sam, spuse el. Şi te asigur că aveam intenţia să continui toată noaptea, cît mai mult posibil, pînă am fi terminat benzina. Dar adu-ţi aminte de cele ce s-au întîmplat azi după amiază. Riscăm să ne împotmolim în orice clipă. Şi dacă s-ar întîmpla aşa ceva, nici Bunks şi nici unul dintre noi nu vom mai ajunge vreodată la El Mafara. Îţi cer să-ţi dai seama de datele problemei şi să te arăţi înţelegător.

Tînărul nu-şi epuizase toate argumentele.

— Dacă noi îl sortim morţii pe Freddie, asta înseamnă a fi înţelegători ? întrebă el. Cine vă spune că pista nu e practicabilă ? Vă rog... Trebuie să încercăm.

Fostul corespondent de război avu, în sinea lui, un surîs amar. Orice alt ofiţer ar fi făcut să tacă pe acest vorbăreţ şi şi-ar fi impus punctul său de vedere. Dar pe el, lucrul ăsta îl depăşea. Trebuia să-şi asume şi el partea lui din dramă. Îşi

închipui ce s-ar fi întîmplat dacă, în zori, după ce-ar fi pierdut vreo zece ore, ar fi descoperit că partea înecată a pistei nu se întindea decît pe două, trei sute de metri...

În ultimele licăriri de lumină ale zilei, Dingale ceru, din ochi, avizul lui Michael Graves. Dar sergentul rămînea totalmente neutru. Indiferent la tot ce nu era micul lui infern personal, aştepta, fără să-i pese cîtuşi de puţin de concluzia dezbaterii. Pentru prima oară, de doi ani, se gîndea la altă femeie decît la a lui, la alt copil decît la `al său. Se gîndea la nemţoaica din fotografie, la văduva plutonierului Weckerle, a cărui soţ nu se va mai înapoia niciodată.

Răzbunarea, nu începea ea oare minunat de bine ? Pentru un om care nu mai avea un cămin, undeva era acum un cămin fără un om. Era conform cu logica şi dacă sergentul Graves nu reuşea să se bucure era, probabil, pentru că era obosit.

Ca şi Dingale... Locotenentul simţea că atinge limitele epuizării. Febra se manifesta surd în braţul stîng. Îl dureau toţi muşchii, ochii îi ardeau ca şi cum ar fi fost plini de nisip. Să continue : era mai mult decît o nebunie : era o sinucidere...

Îşi manifestă toată istovirea într-un lung oftat.

— *O.K.* Sam, spuse el în sfîrşit. O să încercăm. Puneţi apărătorile pe faruri şi urmaţi-mă. Voi merge înainte.

Acum, Michael Graves păru să-şi revină din coşmarul său.

— Nu se poate domnule locotenent, fiecare la rîndul lui. Voi merge eu înainte. Dumneata vei lua volanul.

Dingale încuviinţă, dar impuse totuşi, în pofida revoltei aproape isterice a lui Bloomfield, o pauză de o oră în care timp băură un bulion cald, făcut din tablete, pesmeţi şi ciocolată vitaminizată. Înainte de plecare, locotenentul examină pe Bunks. Nenorocitul bookmaker nu-şi regăsise cunoştinţa. Nu îndrăzni să atingă pansamentul, rana sîngeroasă pe care o acoperea.

Nu se putu opri să nu se gîndească că comando-ul *Narcisa* îşi va lua un risc mortal... şi inutil.

*

Prin crăpătura orizontală a apărătorilor, farurile proiectau o slabă rază de lumină care abia reuşea să străpungă întunericul pe patruzeci, cincizeci de metri. Raza încadra şi silueta lui Michael Graves care înainta cu paşi greoi, luptînd în contra oboselii, de cîte ori îşi smulgea piciorul din noroi.

În spatele lui, încet, încet, înainta şenileta. Dingale, cu sîngele zvîcnindu-i în tîmple, epuizat şi sfîrşit de dureri, conducea ca într-un coşmar. Renunţase la calmante din pricina necesităţii im-

perioase de a rămîne treaz. Focarul de durere din braţ îi iradia acuma tot corpul.

I se părea că maşina îşi frămîntă cu greutate drumul printr-o pastă lipicioasă care o ţinea pe loc din toate părţile, în aşa fel încît, dacă s-ar opri, nu ar mai putea porni din nou.

Toate astea trebuiau să dea o viteză medie de trei kilometri pe oră şi la pericolul împotmolirii se adăuga înspăimîntătorul consum de benzină. Chiar de pe acuma, socoti Dingale, nu le mai era posibil să atingă El Mafara. Pentru a scăpa din situaţia asta, nu puteau conta decît pe patrulele înaintate ale Armatei a 8-a, pe faptul că, în apropierea liniei engleze, apelurile prin radio vor fi, poate, auzite.

Se părea totuşi că, într-o oarecare măsură, Samuel Bloomfield avea dreptate : pe la orele 22 comando-ul *Narcisa* se găsi pe teren uscat. Era bineînţeles imposibil ca în întuneric să poţi evalua lăţimea pistei şi chiar direcţia ei : trebuia mers încet, încercînd să reperezi balisele şi să treci întotdeauna pe la dreapta lor.

Dingale acceptă sugestia lui Graves ca acesta să treacă din nou la volan. Rana nu-i mai permitea să continue. Braţul stîng îi era, practic, paralizat. În curînd se cufundă într-o somnolenţă febrilă plină de vise nebuneşti în care deşertul dispărea, şters de imagini din Londra sau din

numeroasele sale călătorii profesionale. Cînd, în sfîrşit, un chip pur şi calm de femeie apăru pe ecranul creierului său încins, un fel de linişte îi coborî peste toată fiinţa. Mizeria momentului era amorţită de certitudinea liniştitoare că va revedea într-o zi Peloponezul.

Se trezi la oribila realitate cînd Michael Graves îl scurtă uşor de umăr.

— Domnule locotenent, domnule locotenent !... Sîntem împotmoliţi.

În vocea lui Graves nu se simţea nici o panică. Doar constatarea liniştită a unei evidenţe.

Primul reflex al lui Dingale, cînd reluă sarcina destinului comun, fu să se uite la ceas. Era 1 şi 30 dimineaţa. Luna apăruse din nou. Vîntul din sud care îi copleşise toată ziua, vîntul venit din Sudan şi dinspre Tropicul Cancerului, triumfase aşadar asupra depresiunii atlantice. Noaptea, deasupra deşertului, îşi revenise la seninătatea ei rece.

Aţipise deci aproape două ore. Cît drum făcuseră în timpul acesta ?

— S-a întîmplat de mult ? întrebă el.

— Cam de douăzeci de minute. Vă jur că am făcut tot ce am putut ca să scap cu ajutorul motorului. Dar nu-i nimic de făcut.

Geoffrey Dingale coborî cu greu din maşină. Văzu, la lumina slabă a farurilor, pe Samuel Bloom-

field care abandonase provizoriu postul lui de infirmier, pentru ca să ajute desigur la manevră. Tînărul izraelit îţi făcea milă. Barba îi crescuse pe obrazul supt. Părea să fi reuşit să mai slăbească încă cu cîteva kilograme de cînd Bunks fusese rănit.

— Cum îi merge lui Freddie ? întrebă Dingale.

— Mi-e teamă că foarte rău, domnule. Îl susţin pe cît pot, dîndu-i să bea, dîndu-i vitamine, dar trebuie să ajungem... repede.

Îngrijorat, Dingale reveni la maşină. Graves oprise motorul ca să facă economie de benzină. Va fi timp să-l pornească cînd se va lua o decizie.

Şenileta părea să fi basculat înspre spate şi se înclina spre stînga. Era uşor de înţeles că şenila din stînga şi o parte din cea din dreapta erau îngropate adînc în nisipul noroios al mlaştinii. Totuşi, în punctul acesta, pista nu era înecată. Era cel mult acoperită de un strat umed, subţire. Se întrebă cum putuse să se producă accidentul, făcu vreo treizeci de paşi şi înţelese : balisa următoare în loc să se găsească la stînga, în raport cu axul drumului, îşi înălţa micul dreptunghi bicolor puţin pe dreapta. Asta însemna că aici pista se curba spre sud. Era evident că, în întuneric, Graves nu o observase. Cînd observase că părăseşte terenul solid pe care mergea şenileta, voise să redreseze

şi, în parte, reuşise dar vehicolul derapase, cufundîndu-se cu partea din spate în mlaştină.

Se înapoie, observă înclinarea maşinii, se îngrijoră.

— Eşti sigur, sergent, că nu continuă să se scufunde ?

— Din păcate, da, răspunse Graves cu acelaşi ton egal, ca şi cum lucrul ăsta îi era perfect indiferent. Dar se cufundă mai încet aşa decît dacă aş încerca să ambreiez în viteza întîia. E acelaşi lucru ca în cazul nisipurilor mişcătoare. Rezişti mai mult dacă nu te zbaţi...

— Altfel spus, conchise Dingale, nu se pune problema să încercăm o depanare. Singurul lucru ce ne rămîne de făcut este că încercăm să evităm o scufundare totală. Cred că în materialul nostru, avem şi un par de oţel.

— Avem într-adevăr o bară de mină cu vîrf ascuţit, răspunse Bloomfield care sesizase ideea superiorului său. Şi mai avem şi cîţiva ţăruşi de oţel şi un sul de frînghie.

— ...Plus cablul de depanaj, completă fostul corespondent de război. Vom înfige toate astea în partea cea mai solidă a terenului şi vom încerca să legăm maşina de ele. Va fi poate insuficient, dar nu putem face altceva pînă la ziuă.

Braţul stîng al locotenentului îi interzicea, practic, orice lucrare, dar Graves şi Bloomfield îşi

unirã eforturile. După o jumătate de oră tot ceea ce, în materialul comando-ului *Narcisa*, se putea fixa, agăța, planta, înfige în pămînt, era gata așezat. Cablurile legau șenileta. Deja, sub greutatea ei, în chip insezisabil aspirată de mlaștină, se întindeau unul cîte unul.

— Cu puțin noroc, spuse Dingale, situația nu ar trebui să se agraveze prea mult pînă dimineața. Atunci vom vedea ce e de făcut. Dar... ia spuneți, ce e zgomotul ăsta pe care mi se pare că-l aud de cîteva minute ?

— L-am auzit și noi, Sam și cu mine, răspunse Graves. E ca un uruit de tunet, ca o furtună care ar fi izbucnit, departe, la nord. Numai că ține mai de mult.

— Hm !... făcu Dingale. Încep să cred că știu de ce apelurile noastre de radio au rămas fără răspuns. De aseară ne-am apropiat progresiv de El-Alamein. Ceea ce auzim, e o pregătire de artilerie.

— Mă întreb cum stă bătălia. Cînd mă gîndesc că nici nu știm măcar cînd a fost declanșată ofensiva...

Geoffrey Dingale nu apucă să-i răspundă. Din șeniletă le parveni un urlet teribil.

— Oh ! Doamne !... strigă Samuel Bloomfield, Freddie a murit !

CAPITOLUL XVI

În nesfîrşitele ore care urmară, nu cadavrul nenorocitului bookmaker fu ceea ce îi produse lui Geoffrey Dingale grija lui cea mai mare. Înfăşurat în pătura sa, Freddie Bunks era simbolul tragic al misiunii îndeplinite şi al preţului plătit.

Acuma starea lui Samuel Bloomfield provoca îngrijorarea şefului comando-ului *Narcisa*. Tînărul izraelit avea o depresiune nervoasă şi, datorită oboselii, se găsea în pragul nebuniei.

Luase în mîna lui mîna deja îngheţată a Cockney-ului şi nici o rugăminte a lui Graves, nici un ordin al lui Dingale nu-l puteau convinge să-i dea drumul. Un geamăt neîntrerupt, monocord, care te făcea să te gîndeşti la melopeele obsedante ale evreilor la Zidul Plîngerilor, i se strecura printre buze. Se agăţa de trupul lui Bunks, ca şi cum prezenţa lui, contactul lui, puteau să-l readucă la viaţă. Dingale şi Graves îşi reluaseră locurile în maşină. Nu putea fi vorba să facă un popas în noroiul sălciu care acoperea pista. De bine, de rău, locotenentul se chirci pe scaunul său. Era într-o asemenea stare de epuizare încît nici măcar lamentaţiile lui Bloomfield nu-l puteau împiedica să cadă în inconştienţă.

Totuși, cînd se iviră zorile zilei de 28 octombrie, tăcerea învăluia șenileta, pe a cărei caroserie kaki șoarecele deșertului vopsit în roșu, simbol al îndîrjirii oțelite, sfida o nouă zi de solitudine și de vid.

Planurile succesive ale peisajului trist apăreau din noapte, unul după altul : norul subțire de pîclă înghețată acoperind suprafața mlaștinei, pista care se ridica ușor, puțin înaintea lor, linia confuză în care se contopeau, departe spre nord, panta abruptă care marca limita depresiunii și șirul de înălțimi stîncoase care o dominau.

Geoffrey Dingale reluă treptat contactul cu realitatea. Mai întîi cu rana lui. Brațul îi era complet insensibil dar nu avea febră. În fond, starea lui nu părea să se fi înrăutățit. Lîngă el, Graves, ghemuit la volan, dormea cu gura deschisă respirînd cu o liniștitoare regularitate. Chiar și Bloomfield sfîrșise prin a adormi. Dar scîncea încet ca un copil și avuses probabil o noapte agitată : pătura care acoperea trupul lui Bunks era trasă în sus. Din locul lui, Dingale vedea capul mortului răsturnat pe spate, cu ochii stinși îndreptați spre cer, cu buza superioară răsfrîntă într-un ultim zîmbet, lăsînd să se vadă în colțul din stînga un dinte de aur.

Coborî cu greu din mașină. Sub greutatea ei, alunecînd insensibil spre mlaștină, țărușii înfipți

din ordinul său cedaseră unul după altul, dar bara de mină şi cablul de depanaj rezistaseră. Cu o foarte mică aproximaţie, şenileta era în aceeaşi poziţie ca la unu noaptea. În lumina zorilor, Dingale îşi dădu seama că un depanaj era imposibil. Numai un alt vehicul, camion sau tanc, puteau s-o readucă pe pistă.

Mai întîi, încercă o nouă legătură prin radio. Lansa pentru a treia oară indicativul comandoului *Narcisa* cînd îşi dădu seama că Michael Graves îl observa.

— Am impresia, spuse liniştit sergentul, că prietenii noştri — sau din cîte ne putem da seama inamicii noştri, au alte preocupări... Mizerabila noastră soartă pare să le fie indiferentă.

Era atîta seninătate în cuvintele astea, încît Dingale se enervă.

— Pe cinstea mea ! făcu el sec. Ascultîndu-te, s-ar putea spune că şi dumitale ţi-e indiferentă.

Graves ridică din umeri şi nu răspunse. Dingale începea să-şi revie la normal. Oricare ar fi situaţia sa morală sau condiţia sa fizică, avea obligaţia să readucă pe cei doi supravieţuitori în liniile engleze.

— Cum stăm cu aprovizionarea ? întrebă el.

— Mai avem două cutii de raţii suplimentare, adică exact cît ne trebuie să rezistăm, în trei, timp

de douăzeci și patru de ore, dar cu oarecare raționalizare. Cît despre apă, mai avem patru litri. Bloomfield a întrebuințat multă pentru Bunks.

— Și nici vorbă să putem scoate mașina de-aici, nu-i așa ?

— Prin propriile noastre mijloace, absolut imposibil, confirmă Graves.

— Bun. Atunci să încercăm să ne punem la contribuție inteligența și să privim lucrurile așa cum sînt. Există două posibilități : sau rămînem aici lîngă mașină, încercăm din nou să facem legătura prin radio și așteptăm ajutoarele, sau plecăm pe jos, dar în acest caz pierdem orice mijloc de a comunica cu liniile noastre.

— Cum, în orice caz ele tot nu răspund...

— Într-adevăr, toate forțele noastre trebuie să fie angajate în bătălie, deoarece îi auzim tumultul pînă aici și pe de altă parte cred că acest fund de mlaștină nu e locul ideal pentru propagarea undelor. Așa încît riscăm foarte mult să ne găsim, mîine dimineață în aceeași situație, de data asta însă cu toate resursele epuizate.

Graves se mulțumi să aprobe din cap.

— Morala, plecăm, și cît mai repede posibil ! Ce crezi dumneata ?

— Dumneavoastră sînteți șeful, răspunse subofițerul, dar în orice caz, dacă asta poate să vă fie

de vreun folos, e bine să știți că sînt de aceeași părere.

Dingale se uită la ceas. Era 6 și 30.

— *O.K.* hotărî el. Adună tot ce e necesar, fă trei încărcături, apoi deșteaptă-l pe Bloomfield. Între timp, am să prepar un ceai cald cu ceea ce ne mai rămîne din laptele condensat. Plecarea la ora 7.

Graves aruncă o privire asupra micului ceasornicar din Glasgow, care se agita în somn lîngă cadavrul lui Bunks, apoi la fața pămîntie a lui Dingale, la brațul lui înțepenit. Se putea citi pe chipul lui un oarecare scepticism.

— După părerea dumneavoastră, întrebă el, la ce distanță sîntem de El Mafara ?

— Mi-e greu să apreciez cu exactitate drumul pe care l-am parcurs azi noapte, răspunse Dingale, dar aș răspunde : optzeci de kilometri, maximum. Aș adăuga că patrule circulă cu siguranță pe această pistă pînă la vreo douăzeci de kilometri spre vest, adică pînă în zona în care frontul de la El-Alamein se sprijină pe depresiunea Kattara. În sfîrșit, uită-te pe hartă : un sat este marcat pe ultima porțiune a drumului. Dacă nu a fost evacuat, vom găsi ajutoare acolo. În starea în care ne găsim, care nu e prea faimoasă, recunosc, ar trebui să ajungem acolo în cursul zilei de mîine.

— *Inch'Allah !* cum spun egiptenii, răspunse Graves.

*

Drama începu cînd trebuiră să-l convingă pe Samuel Bloomfield să abandoneze cadavrul lui Fredie Bunks. Tînărul izraelit refuză categoric. După un sfert de oră de rugăminţi şi de argumentări, Dingale trebui să recunoască teribila evidenţă : Bloomfield nu mai era în toate minţile. Nu devenise propriu-zis nebun, dar lunga lui veghe lîngă nenorocitul bookmaker îi zdruncinase în aşa hal sistemul nervos încît îi dăduse un obsedant sentiment de culpabilitate ! Samuel Bloomfield era convins că Bunks murise din cauza lui, pentru că îl abandonase în momentul cînd maşina se împotmolise.

— Nu mai trăia decît prin mine, domnule, explica el, respectuos dar încăpăţînat. Îl ţineam de mînă şi aşa îl ţineam în viaţă. Sînt sigur că dacă nu i-aş fi dat drumul l-am fi dus pînă la un spital şi l-am fi scăpat. E numai şi numai din vina mea.

În zadar încerca Dingale să-i demonstreze că nu era aşa, că, în orice caz, nimeni nu mai putea face nimic pentru bietul Freddie. Samuel dădea încet din cap şi surîdea cu gravitate.

Dingale, a cărui nerăbdare mergea crescînd, sfîrşi prin a-l convinge, dîndu-i să înţeleagă că trebuiau să repatrieze trupul nenorocitului book-

makér și că obligația de a merge să găsească ajutoare îi revenea în mod special lui, lui Samuel Bloomfield, tocmai din pricina responsabilității sale în treaba asta.

A evoca ceea ce el considera a fi greșeala sa, mijlocul de a o răscumpăra, acestea erau singurele argumente susceptibile de a-l atinge pe Bloomfield. La gîndul că prietenul lui ar putea rămîne pentru totdeauna pe această pistă pustie, avea pretenția acuma să plece singur, primul. Locotenentul nu-i cerea chiar atîta. O luă el însuși în fruntea celor trei și păși pe pistă. Nu ducea decît pistolul, binoclul și, într-un bidon, jumătate din provizia de apă. Samuel, în afară de armă, luase sacul conținînd ultimele două cutii de rații alimentare, Graves încheia coloana ducînd restul proviziei de apă și mitraliera care omorîse pe plutonierul Weckerle.

La ora 9, soarele bătea foarte tare pe mlaștina Kattara, multiplicînd aburii care compuneau astfel, cît vedeai cu ochii, un imens nor suspendat la un metru cinzeci, doi metri de sol.

În schimb pista era uscată. Limba subțire de pămînt pe care era trasată se lărgea treptat. Dingale se gîndi cu amărăciune că dacă nu l-ar fi ascultat pe Bloomfield, ar fi avut cele mai bune șanse s-o scoată la capăt în cursul acestei zile de 28 octombrie.

Și, asta nu ar fi schimbat întru nimic soarta lui Bunks, care, în orice caz ar fi murit în cursul nopții.

Și, totuși, Geoffrey Dingale nu reușea să-i găsească vreo vină tînărului ceasornicar din Glasgow. Lungul său antrenament profesional discerna, în această reacție față de agonia unui om, o cutremurătoare poveste umană, o rațiune de a crede și de a spera, în această sălbatică barbarie, în care se bălăcea lumea.

Și totuși, nu se putea opri să nu analizeze cu toată rigoarea consecințele acestei dezastruoase etape de noapte. Intrau, practic, într-a treia zi fără somn și numai Dumnezeu știa cum putea evolua propria lui rană. În imposibilitatea de a-l putea îngriji, se abținea să-și examineze brațul. Se mulțumi doar să urmărească recrudescența febrei care, după scurta pauză din timpul nopții, își relua inexorabila progresiune.

Nici moralul tovarășilor lui nu era mai ridicat. Dacă Bloomfield, urmărit de fantoma lui Bunks, se scufundă încetul cu încetul într-un fel de demență, Graves, sumbru, închis în el însuși, frămînta fără încetare în gînd moartea unui sergent german care îi semăna, dacă nu ca un frate, cel puțin ca o rudă apropiată. Lui Dingale îi venea să-l insulte, să-i strige că ăsta e războiul, că Hitler și naziștii lui scufundaseră Europa în foc și

sînge, că compatrioţii lui Weckerle împuşcaseră, undeva în Grecia, nişte bieţi ţărani a căror singură crimă fusese că ascunseseră cîţiva englezi. Dar nu avea curajul să o facă. Discuţia era inutilă. Important era să înainteze mereu, fără răgaz, un picior înaintea celuilalt...

Imediat după miezul zilei, fostul corespondent de război se lăsă să cadă pe o grămadă de pietre în care era înfiptă o balisă şi dădu ordin de oprire. Vuietul surd al bătăliei, care se oprise cu puţin mai înainte de ivirea zorilor, reîncepuse în cursul dimineţii, dar de data asta, mai puternic, mai distinct. Mai mult, pe cînd la nord linia înălţimilor stîncoase care limitau depresiunea Kattara se preciza, foarte departe, în sud, un fel de barieră limita zgomotul. Era un motiv de a spera. Era o indicaţie că mlaştina se restrîngea din ce în ce. Era conform cu configuraţia extremităţii ei orientale !

Pauza fu scurtă. Sub soarele amiezii, ea era intolerabilă. Deoarece nu se puteau refugia nici măcar într-un metru pătrat de umbră, trebuiră să pornească din nou după ce băură jumătate din provizia de apă. Graves, a cărui condiţie fizică rămăsese cea mai bună, trebui să susţie pe Dingale în cursul primilor săi paşi. Locotenentul înainta într-un fel de halucinaţie febrilă care făcea să-i apară înaintea ochilor mirajuri înşelă-

toare. Cît despre Bloomfielde el înainta fredonînd, fără să se poată distinge dacă era vorba de o veche lamentare folclorică sau de o lungă invocație religioasă.

Calvarul dură toată după amiaza pînă ce, pe la orele 1, soarele incendia occidentul, înspre frontiera libiană. Încetul cu încetul, pe interminabilul și durerosul drum al comando-ului *Narcisa*, umbrele celor trei oameni începură să se lungească. Temperatura scăzu brusc, într-atîta încît, acoperiți de transpirația încă proaspătă, începură să tremure. Înspre nord izbucni un nou duel de artilerie, teribil și puternic ca un trăsnet. Aripa de sud a frontului de la El-Alamein nu era mai departe de treizeci de kilometri. O escadrilă a Aviației Regale Engleze trecu foarte sus pe cer, îndreptîndu-se spre Nil : erau bombardiere care se înapoiau dintr-o misiune deasupra pozițiilor italo-germane. Geoffrey Dingale mai merse douăzeci de minute, ca un automat, urmat de ceilalți doi, indiferenți de soarta lor. Cînd se lăsă pe pămînt și comandă halta pentru noapte, avu impresia că nu se va mai ridica.

*

Se treziră din noapte ca din moarte. Dormiseră strînși unul lîngă altul, fără altă protecție decît

battle dress-urile lor. Graves se sculă primul în lumina palidă a aurorei și starea șefului lui îl sperie. Dingale petrecuse noaptea în prada febrei și a frigului. Ajunsese la extrema limită a puterilor sale. Samuel Bloomfield, în inconștiența lui, reușise să doarmă. Părea să se fi recuperat puțin fiziceşte. Cu obrazul chinuit de o misterioasă îngrijorare, îngenunchie la căpătîiul locotenentului și îl strigă încet... Freddie.

Michael Graves simți că i se face părul măciucă : Bloomfield înnebunise și-l lua pe Dingale drept Bunks.

— Domnule locotenent, spuse el, trebuie să plecăm imediat ! Trebuie să ajungem azi.

Geoffrey Dingale avu un surîs melancolic.

— Hm, Mike, spuse el. Astăzi... sau niciodată, nu-i așa ?

Sergentul nu răspunse. Cu ajutorul unei pastile de alcool solid din ultima cutie de rație alimentară, încălzea o cană de apă și zdrobea în ea ultima tabletă de extras de carne. Înainte de a o da lui Dingale să o bea, îi oferi două tablete de chinină și ele ultimele... Michael Graves exercita acum comanda efectivă a *Narcisei*. Responsabilitatea era pentru el salutară. Îl obliga să se trezească din propriul său coșmar.

Porniră din nou așa, Dingale sprijinindu-se de sergent, împiedicîndu-se din cînd în cînd, regă-

sind pentru scurt timp un ritm de mers, pentru a se împletici din nou, puțin mai tîrziu, ca un om beat. Și în aceste momente Samuel Bloomfield, plin de solicitudine, îl lua de braț și-i spunea, cu drăgălășie :

— Curaj, Freddie, dragul meu. Nu-ți face griji. O să te ducem la spital.

Geoffrey Dingale pierduse noțiunea timpului. Înainta într-un fel de ceață purpurie, în care sîngele care îi bătea în vine în ritmul febrei se confunda cu aburii sinistri ai mlaștinii, mai îndepărtată acuma pe măsură ce se lărgea pata de nisip care prefigura sfîrșitul depresiunii Kattara.

Michael Graves făcea tot posibilul să grăbească înaintarea. Cu furia și disperarea în suflet, începea să-și spună că comando-ul *Narcisa* își va rata înapoierea numai cu cîteva ceasuri.

La un moment dat, în cursul dimineții, ajunseră la o îngrămădire de stînci, pe care se ridica inevitabila balisă. Dar nu era vorba de un fenomen geologic. Fără îndoială oameni, soldați ai armatei britanice, ridicaseră această piramidă, iar la baza ei amenajaseră o cavitate în care doi oameni se puteau strecura, fără prea mare greutate. Dingale luă imediat o decizie.

— Mike, spuse el, eu mă opresc aici. Ești singurul din noi trei care poți termina etapa. Bietul Sam e tot așa de epuizat de halucinațiile lui cît

sînt eu din cauza acestui blestemat de braţ. Continuînd cu dumneata nu facem decît să-ţi încetinim mersul şi să-ţi compromitem şansele. Vei continua singur, Mike, şi cum vei da de o patrulă engleză, vei veni să ne iei.

Profund impresionat, subofiţerul făcu un lucru pe care nu-l făcuse încă de la începutul expediţiei. Luă în faţa fostului corespondent de război, poziţia de drepţi.

— Domnule, spuse el, niciodată nu v-aş fi sugerat o asemenea hotărîre. Niciodată nu v-aş fi părăsit. Dar cred, într-adevăr, că aţi ales calea cea mai bună. Plec înainte şi vă dau cuvîntul de onoare că mă voi înapoia să vă iau. Numai moartea m-ar putea împiedica.

Voinţa dîrză de a reuşi, de a îndeplini ceea ce promisese, vibra în vocea lui Graves. Dingale dădu încet din cap.

— Ştiu, Mike, şi am încredere.

Îşi strînseră lung mîna. Sergentul nu acceptă decît o singură înghiţitură de apă, din litrul care mai rămăsese în unul din bidoane. Dingale îl urmări mult timp cu ochii, pe cînd se îndepărta repede,

— Vino Freddie, culcă-te, am să te îngrijesc, dragul meu, îl ruga Bloomfield, ai să vezi, te scap eu de aci...

Geoffrey Dingale se culcă la umbra caldă a adăpostului de pietre. Nebunul își scoase îmbrăcămintea de luptă. Cu gesturi tandre aranja o pernă. Era ca un biet copil care se juca de-a infirmierul.

Locotenentul închise ochii, savurîndu-și o clipă suferința. Nu mai era acuma decît un corp dureros, chinuit. Un zgomot de motoare umplu cerul. Alte avioane zburau spre bătălia de la El-Alamein. Războiul i se păru dintr-odată derizoriu și foarte îndepărtat. O pace infinită se lăsa asupra lui. Știu că nu se va mai ridica și ideea nu-i fu nici măcar neplăcută.

Cu un bombănit de plăcere, chemă, în spatele pleoapelor închise, o tînără femeie care veni imediat, frumoasă și gravă. Geoffreay Dingale se ducea să se întîlnească, într-o vale a Laconiei, cu Alexia Vounatsos.

CAPITOLUL XVII

Impresiile senzoriale îi reveniră prin mîna dreaptă. Nu vedea, nu auzea nimic, dar mîna dreaptă ca și cum i-ar fi fost independentă de corp, se mișca încoace și încolo, pe o suprafață netedă și plăcută. Îi trebui un oarecare timp pen-

tru ca mesajul ei să-i parvie pînă la creier : mîna îi aluneca pe o pînză proaspătă și răcoroasă, ușor scrobită.

Încetul cu încetul, Geoffrey Dingale își recăpătă cunoștința. O ușoară contracție mușchiulară îi aminti că avea picioare. Le mișcă degetele cu o bucurie copilărească. Un gînd teribil îi trecu atunci prin minte și, cu asta, intră deodată în realitate : mai avea oare încă brațul stîng ? Mîna dreaptă se repezi înnebunită, de partea cealaltă a pieptului. Respiră : palpa o formă insensibilă, mărită enorm de ceea ce trebuia să fie un pansament, dar care fără nici o îndoială, semăna cu un braț.

Mai rămase așa cîteva clipe, sa să-și liniștească furtuna fierbinte a amintirilor, apoi își spuse că a venit timpul să deschidă ochii.

Era desigur noapte. Cerul era de un negru cenușiu, fără stele. Pe dreapta lui o rază de lumină cădea oblică, precisă și violentă.

Geoffrey Dingale încercă să înțeleagă, să ridice capul. Avu dificultăți și trimise imediat mîna sa dreaptă în cercetare. Descoperi în fine că se afla într-un pat, într-o cameră ale cărei jaluzele lăsate nu permiteau să treacă decît o slabă rază de soare.

Întoarse capul spre dreapta, spre stînga, ca să se convingă că nu visează. Simți pe tîmple, pe obraji, contactul mătăsos al unei perini.

Încetul cu încetul, luciditatea îi revenea și o dată cu ea sentimentul unei reînvieri. Dingale avea literalmente amintirea unei morți efective, reale. Își aducea aminte cu o precizie de necrezut de ultimele momente ale vieții sale, de acelea, în mod special, cînd încetase să se lupte și în care, ca să-i fie mai ușor să moară, plecase în mod deliberat să regăsească pe aceea pentru care, în definitiv, murea.

Acum trebuia să admită evidența: scăpase. Cum? Prin ce minune? Simțea că va avea nevoie de multă răbdare, înainte de a afla.

Încercă să se ridice în pat. Efortul îi dădu un fel de amețeală care nu-i lăsa mari îndoieli asupra slăbiciunii lui. În plus, nu se mișcase nici cu un milimetru, căci toată partea sa stîngă era legată într-un fel de laț. Trimisă din nou să se informeze, mîna dreaptă îi semnală un gips enorm, ajustat puternic.

Renunță, hotărît să se mulțumească cu senzația delicioasă a sîngelui curgîndu-i prin vine, a șalelor așezate pe o saltea moale și așteptă, cu ochii pierduți în tavanul întunecat.

*

Infirmiera care se aplecă asupra lui, un veac mai tîrziu, degaja un parfum delicios. Vocea îi

era muzicală și caldă. Era probabil încîntătoare.

— În sfîrșit, spuse ea veselă, locotenentul nostru s-a trezit.

— Într-adevăr, răspunse Geoffrey Dingale, și asta fu prima lui vorbă. Dar poți să-mi spui unde dracu mă aflu ?

Vocea i se părea slabă și tremurătoare, ca a unui om foarte, foarte bătrîn.

— Sînteți la spitalul britanic de la Guezireh, în periferia orașului Cairo, locotenent Dingale, răspunse vocea muzicală și caldă. E a patra zi de cînd sînteți printre noi.

— Patru zile ? spuse el înmărmurit. Și vrei să spui că am stat în nesimțire în tot acest timp ?

— Vă mărturisesc că asta mi-ar fi făcut plăcere. Dar primele două zile nu ați încetat să aiurați și să vă agitați ca un turbat. Abia de ieri sînteți cuminte... Mi-ați dat de furcă ! adăugă, severă.

— Iertați-mă, spuse el spășit. Cum vă cheamă ?

— Rosemary Withercombe. Am venit din Anglia și lucrez la acest spital.

Digeră liniștit toate aceste informații și ziaristul din el, care nu încetase niciodată să se manifeste, continuă interviul :

— Dar ce mi s-a întîmplat exact ?

— Asta trebuie s-o știți dumneavoastră mai bine ca mine. Tot ce pot să vă spun, e că v-au

adus aici acum trei zile într-o stare destul de jalnică. Aveaţi o schijă de obuz sau de mină, nu ştiu exact, în braţul stîng. Osul era fracturat. Rana era murdară. Doctorul v-a salvat braţul. După cîteva ore ar fi venit cangrena şi amputaţia.

Locotenentul fluieră uşor printre dinţi :

— Şi aş putea şti în ce zi ne aflăm azi ?

— Desigur. Azi e întîi noiembrie. Vreţi să deschid fereastra ?

— Te rog.

Lumina care năvăli în cameră era aceea aurie, uşor purpurie, a unui sfîrşit de după amiază. Un miros de pămînt stropit de curînd îi ajunse la nări : camera dădea desigur spre o grădină.

— Dar dacă o să aveţi răbdare, veţi afla totul în curînd, adăugă Rosemary Withercombre. Un sergent vine să vadă în fiecare zi. Va sosi dintr-un moment în altul...

Cînd ieşi, Geoffrey Dingale constată că era efectiv încîntătoare, că avea părul roşu, un năsuc cîrn şi obraznic, că era înaltă şi subţire, şi că uniforma albă îi şedea foarte bine.

*

Povestirea profesorului de istorie se rezuma în final în cîteva fraze : după ce plecase de lîngă

Dingale și Bloomfield, mersese așa de repede cît îi permitea oboseala și stomacul înfometat.

Mersese fără să se oprească pînă în amurg, înspăimîntat de ideea de a mai petrece o noapte în deșert. După părerea lui, era încă la cincizeci de kilometri de El Mafara și la douăzeci și cinci de satul indicat pe hartă sub numele de Matan Sharib, cînd o formație de bombardiere, zburînd aproape la rasul solului, trecuse pe deasupra lui.

Începu o mimică bezmetică și dezordonată, ca să le atragă atenția, dar avioanele care se duceau desigur să atace liniile inamice, trecură fără să-l vadă.

— Eram complet demoralizat, spuse el. După părerea mea, nu puteați să scăpați viu peste noapte. În orele precedente observasem evoluția stării dumneavoastră și vedeam bine că porcăria aia de schijă de mină vă otrăvise organismul. Pe de altă parte, mă întrebam ce putea să imagineze bietul nebun în tovărășia căruia vă lăsasem. Niciodată nu m-am simțit atît de deprimat ca în momentul acela, nici chiar în ziua în care casa mea...

Goni amintirea atroce care îi apăruse și se grăbi să continue :

— Totuși, mi-am revenit. Nu aveam de ales, nu-i așa ? Trebuia să continui chiar în timpul nopții, tot mereu spre est, încercînd să rămîn pe

pistă. Am mers așa pînă la ora nouă seara, aproximativ și am crezut că înnebunesc și eu cînd am văzut lumini mișcîndu-se peste mlaștină. E inutil să încerc efecte oratorice. Era vorba de două jeep-uri, cu farurile camuflate. Am năvălit așa de tare spre primul, că era cît pe-aci să mă zdrobesc de el.

— Dumneata ești tipul care făceai semne avioanelor ? m-a întrebat un sergent morocănos, bombănind.

Am înțeles atunci că băieții din avioanele de luptă și bombardament m-au zărit și că, zburînd totuși spre obiectivul lor, anunțaseră la bază poziția noastră.

— E miraculos ! șopti Dingale uluit.

— Nu-i așa ? M-am grăbit să povestesc toată aventura noastră subofițerului care fusese trimis, pentru orice eventualitate, să patruleze în sector. Era un tip din divizia 44-a motorizată, un sergent major de carieră. M-a luat în jeep-ul lui. Am găsit piramida două ore mai tîrziu. Erați, practic vorbind, în comă. Bloomfield, care vă credea mort și care vă lua drept Bunks, psalmodia lîngă dumneavoastră rugăciuni iudaice. Vă asigur că așa ceva merita văzut...

Dingale găsi puterea să surîdă.

— Și... Sam, lui cum îi merge ?

— Bine. A fost teribil de zdruncinat. Dar cum am avut norocul să fiu evacuat în Cairo o dată cu dumneavoastră și cu el, am fost să-l văd azi după amiază. E foarte obosit, foarte abătut, dar doctorul m-a asigurat că-și va regăsi toată sănătatea.

— Te-a recunoscut ?

— Bineînțeles. După părerea doctorului, toată treaba asta e numai psihică. E condiționată de un întreg trecut, de generații de izraeliți cărora violența le repugnă. Războiul îl obliga la un violent efort de reconversiune. A avut ghinionul să-l înceapă în condiții dramatice. Sam se legase teribil de Bunks și de dumneata și de mine. Faptul că primul om pe care l-a văzut murind era unul din noi, era prea greu de suportat.

Tăcu o clipă, scoase un pachet de țigări, își spuse desigur că este interzis să fumezi într-un spital, îl băgă în buzunar cu regret.

— De fapt, spuse el, cred că Samuel Bloomfield nu era făcut ca să demonstreze calitățile războinice ale poporului evreu.

Geoffrey Dingale își aminti de starea de transă în care trăise Michael Graves în timpul odiseii comando-ului *Narcisa* prin depresiunea Kattara.

— După cum nici dumneata, Mike, nu erai făcut pentru a face dreptate și a te răzbuna, spuse el încet.

Sergentul se duse la fereastră și nu răspunse decît după un timp, fără ca să se uite la rănitul din pat.

— E adevărat. Ceea ce m-a salvat a fost rana dumneavoastră. Ceva îmi spunea că trebuie să vă salvez și asta a șters tot restul. Fără asta, eram gata să fac aceeași criză ca Bloomfield. Sînt teribil de dezolat... înțelegeți ?

În patul lui, Dingale dădu din cap.

— Plutonierul Weckerle, nu-i așa ?

— Da. Am dus hîrtiile la statul major. Au citit scrisorile. Erau într-adevăr soția și copilașul lui. Locuiesc în Bavaria de sus...

— Te înțeleg, spuse cu gravitate Dingale.

Ar fi vrut tare mult să-i povestească ceea ce se petrecuse în micul sat din Grecia, numit Derinia.

Ar fi vrut să-i spună că în a răspunde cu măcel pentru măcel nu slujea la nimic, că englezii tocmai de aceea se băteau, ca să dovedească contrariul. Dar era prea obosit...

— De fapt, în ce stadiu se găsește războiul ?

— Rommel e în plină derută, spuse sergentul Graves. Monti * și Armata a 8-a îl urmăresc fără cruțare. A fost foarte greu. Străpungerea alor noștri n-a început de fapt decît la 28 octombrie.

---

* Generalul Montgomery. (N. Tr.)

— A doua zi după ce le-am distrus blestemata lor de conductă, spuse Dingale. Există oare vreo relație între cauză și efect ?

— N-aș merge pînă acolo, îl asigură Graves rîzînd, dar cînd am dat raportul, în locul dumitale, tipii de la statul major au fost al dracului de mulțumiți. E vorba chiar să ne decoreze. Pe toți patru... ei !... în fine... pe toți trei...

*

În cameră, între cei doi oameni, cel mai tînăr și cel mai puțin tînăr, tăcerea se așternu din nou. Teribila încercare prin care trecuse comando-ul *Narcisa* le apăru, dintr-o dată, ca derizorie. Armata a 8-a, acumulînd material, concentrînd oameni, reușise să gonească pe germani din Egipt, sau în orice caz, era pe cale să o facă. Dar după aceea nu trebuia oare să-i urmărească prin Libia, prin Tunisia, prin Algeria ? Nu trebuiau să fie recîștigate una cîte una, țările ocupate din Europa ? Franța și Belgia, Țările de Jos și Cehoslovacia, Jugoslavia și Grecia. Fără a mai aminti de altele.

Grecia... Cînd oare îi va veni rîndul să cunoască din nou libertatea ? Chiar cu ajutorul americanilor, cu formidabilul rezervor de oameni al rușilor, de cît timp va mai fi nevoie ? Și ce valoare avea

faptul de arme, izolat, a patru oameni în cursul formidabilei epopei mondiale ?

Ca şi cum ajunsese o dată cu el la nişte concluzii oarecum diferite, sergentul Graves spuse deodată :

— În fond, ironia amară a întregii întîmplări este că acel care şi-a lăsat viaţa era singurul care nu avea nici un motiv să se găsească acolo. Dumneata voiai să grăbeşti ziua cînd o vei regăsi pe femeia vieţii dumitale. Sam voia să salveze onoarea rasei sale, eu, să-mi răzbun nevasta şi copilul...

Geoffrey Dingale lăsă să se stingă ecoul frazei neterminate, apoi răspunse foarte încet, dar cu accentul celei mai sincere convingeri :

— Din contra, Freddie Bunks — Dumnezeu să-l aibă în paza lui — căuta să scape de o pedeapsă, să scape de tirania conformismului şi a rutinei, să-şi apere libertatea individuală în război, aşa cum şi-o apărase în timp de pace cu mica lui afacere de bookmaker. Dacă te gîndeşti bine, Mike, el era singurul dintre noi care avea un adevărat motiv ca să se angajeze în comando-uri.

Apărut 1971. Coli de tipar 7,75. C.Z. pentru bibliotecile mari 84—31. C.Z. pentru bibliotecile mici 84—31.

Tiparul executat sub comanda nr. 10 032 la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii", Piața Scînteii nr. 1, București, Republica Socialistă România

Lei 5

In 23 octombrie 1942, la ora 21,30, începea ofensiva generalului englez Montgomery la El-Alamein care avea să schimbe cursul războiului din Africa.

Departe de înfruntarea dintre armata britanică și *Afrikakorps*-ul german, mici detașamente purtau un alt fel de război — acela îngrozitor și secret al comandourilor. Locotenentul Dingale, cu cîțiva oameni, avea misiunea să distrugă sursele de aprovizionare cu apă ale armatei lui Rommel. Nimic mai ușor, în aparență...

In realitate, acea traversare a deșertului prin cîmpurile minate și patrulele inamice, plin de primejdii la tot pasul, era un adevărat coșmar. Dar inamicul principal nu erau hitleriștii... ci setea chinuitoare.

Oare aveau să reușească locotenentul Dingale și oamenii lui să-și îndeplinească misiunea ?

EDITURA MERIDIANE